

**SPRÁVA O STAVE POUŽÍVANIA JAZYKOV
NÁRODNOSTNÝCH MENŠÍN
NA ÚZEMÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY
ZA OBDOBIE ROKOV 2015 – 2016¹**

**ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
2017**

¹ podľa § 7a ods. 2 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov

Obsah

Úvod.....	5
1. Vnútroštátny legislatívny a inštitucionálny rámec používania jazykov národnostných menšín	8
1.1. Vnútroštátny legislatívny rámec používania jazykov národnostných menšín	8
1.2 Inštitucionálny rámec používania jazykov národnostných menšín.....	10
1.2.1 Úrad vlády Slovenskej republiky – poskytovanie odbornej a metodologickej pomoci v oblasti používania jazykov národnostných menšín	10
1.2.2 Splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny – spolupráca pri poskytovaní odbornej a metodologickej pomoci v oblasti používania jazykov národnostných menšín	11
1.2.3 Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny	12
2. Medzinárodnoprávny rámec používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike.....	14
2.1 Európska charta regionálnych alebo menšinových jazykov	14
2.2 Rámcový dohovor na ochranu národnostných menšín	15
3. Stav používania jazykov národnostných menšín subjektmi verejnej správy – výsledky dotazníkového zisťovania	16
3.1 Územná samospráva (obce)	16
3.1.1 Označenia v jazyku menšiny (otázky 1 – 10)	17
3.1.2 Úradný styk (otázky 11 – 29).....	22
3.1.3 Dvojjazyčné dokumenty (otázky 30 – 52)	28
3.1.4 Rokovanie orgánov územnej samosprávy (otázky 53 – 57)	32
3.1.5 Informovanie verejnosti (otázky 58 – 66)	34
3.1.6 Oblasti verejného styku (otázka 67).....	38
3.1.7 Záverečné otázky (otázky 68 – 74)	38
3.2 Právnické osoby zriadené územnou samosprávou	39
3.2.1 Právnické osoby zriadené obcami	39
3.2.2 Právnické osoby zriadené samosprávnymi krajinami	42
3.3 Štátna správa	45
3.3.1 Postavenie a pôsobnosť vybraných orgánov štátnej správy vo vzťahu k zákonu č. 184/1999 Z. z.	45
3.3.2 Označenia v jazyku menšiny (otázky 1 – 5)	50
3.3.3 Úradný styk (otázky 6 – 17).....	51

3.3.4 Dvojjazyčné dokumenty (otázky 18 – 36)	53
3.3.5 Rokovanie orgánov štátnej správy (otázky 37 – 40).....	55
3.3.6 Informovanie verejnosti (otázky 41 – 48)	55
3.3.7 Záverečné otázky (otázky 49 – 55)	57
3.4 Organizačné zložky ozbrojených bezpečnostných zborov a záchranných zborov	57
3.4.1 Organizačné zložky Policajného zboru	57
3.4.2 Organizačné zložky Hasičského a záchranného zboru.....	59
Záver.....	61
Zoznam príloh	65

Úvod

Správu o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky (ďalej len „správa“) podľa § 7a ods. 2 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 184/1999 Z. z.“) predkladá Úrad vlády Slovenskej republiky (ďalej len „úrad vlády“) vláde Slovenskej republiky (ďalej len „vláda SR“) po tretí raz. V súlade s citovaným zákonom k správe pred jej predložením zaujíma stanovisko Rada vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „rada vlády“). S cieľom získať informácie k jej príprave bol úrad vlády oprávnený vyžadovať od orgánov verejnej správy informácie a písomné podklady o používaní jazyka národnostných menšín v oblasti ich pôsobnosti.

Predkladaná správa bola vyhotovená úradom vlády v spolupráci s Úradom splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny (ďalej len „úrad splnomocnenca“). Správa mapuje obdobie rokov 2015 – 2016 a sumarizuje vnútroštátny legislatívny rámec používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike, mapuje proces a výsledky implementácie medzinárodnoprávneho rámca ochrany menšinových jazykov v Slovenskej republike, ako aj aktuálny vývoj v oblasti inštitucionálneho zabezpečenia používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike a plnenie povinností a uplatňovanie práv vyplývajúcich zo zákona č. 184/1999 Z. z.

Zákon č. 184/1999 Z. z. ustanovuje povinnosti v oblasti používania jazykov národnostných menšín pre orgány miestnej štátnej správy, orgány územnej samosprávy a právnické osoby zriadené orgánmi územnej samosprávy (ďalej aj ako „orgány verejnej správy“) v obciach vymedzených zákonom č. 184/1999 Z. z. V zmysle § 7a ods. 3 zákona č. 184/1999 Z. z. je úrad vlády oprávnený žiadať od orgánov verejnej správy informácie a písomné podklady o používaní jazyka národnostných menšín v oblasti ich pôsobnosti potrebné k príprave správy.

S cieľom poskytnúť komplexný a zároveň detailný obraz o aktuálnom stave používania jazykov národnostných menšín všetkými uvedenými subjektmi úrad vlády prostredníctvom úradu splnomocnenca uskutočnil rozsiahly dotazníkový prieskum. Jeho zámerom bol zber údajov týkajúcich sa relevantných oblastí používania jazykov národnostných menšín v zmysle zákona č. 184/1999 Z. z. za obdobie rokov 2015 – 2016 (do 1. júla 2016). Rozsah dotazníkového prieskumu v porovnaní s prieskumom, ktorý sa uskutočnil v roku 2014 pri príprave správy za roky 2013 – 2014, bol rozšírený pokiaľ ide o rozsah oslovených typov relevantných subjektov, ako aj o množstvo zmapovaných oblastí a situácií, v ktorých sa za podmienok stanovených zákonom používajú jazyky národnostných menšín. Otázky v jednotlivých typoch dotazníkov v závislosti od oslovených typov respondentov sú v porovnaní s otázkami prieskumov uskutočnených pri príprave predchádzajúcich správ podrobnejšie a doplnené o ďalšie možné alternatívy. Zároveň sa prihliadalo na to, aby bolo možné získané dáta porovnávať s dátami, ktoré boli získané prostredníctvom prieskumov k predchádzajúcim správam. Celkovo bolo oslovených 763 respondentov (638 obcí, 6 samosprávnych krajov, 85 orgánov štátnej správy, 28 okresných

riadiateľstiev Policajného zboru a 6 okresných riadiateľstiev Hasičského a záchranného zboru). Z uvedeného počtu zaslalo dotazníky 714 respondentov, čo predstavuje 94%-nú návratnosť.

V rámci dotazníkového prieskumu boli 8. augusta 2016 oslovené všetky obce, ktoré sú uvedené v zozname obcí ustanovenom v prílohe nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 221/1999 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam obcí, v ktorých občania Slovenskej republiky patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 20 % obyvateľstva v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie vlády č. 221/1999 Z. z.“). Celkovo ide o 638 obcí, z toho 507 obcí s obyvateľstvom patriacim k maďarskej, 56 k rusínskej, 50 k rómskej, 6 k ukrajinskej, 1 k nemeckej národnostnej menšine, ako aj o 18 obcí s obyvateľstvom patriacim k dvom národnostným menšinám (k rusínskej a k ukrajinskej 11, k maďarskej a k rómskej 5, k ukrajinskej a k rómskej 1 a k rusínskej a k rómskej 1). Zber dát sa uskutočnil v priebehu augusta až októbra 2016. V záujme zabezpečenia čo najvyššej návratnosti dotazníkov boli obce opakovane vyzvané na zaslanie vyplneného dotazníka, čím sa dosiahla 92 %-ná návratnosť. Dotazník sa zamerával na zistenie údajov v 7 tematických okruhoch týkajúcich sa používania jazykov národnostných menšín v pôsobnosti orgánov územnej samosprávy tak, ako vyplývajú zo zákona č. 184/1999 Z. z. Obciam bolo položených spolu 74 otázok v uvedených 7 okruhoch v nasledovnom poradí: označenia v jazyku menšiny (otázky 1 – 10), úradný styk (otázky 11 – 29), dvojjazyčné dokumenty (otázky 30 – 52), rokovanie orgánov územnej samosprávy (otázky 53 – 57), informovanie verejnosti (otázky 58 – 66), oblasť verejného styku (otázka 67) a záverečné otázky (otázky 68 – 74). Rozšírenie záberu aktuálneho dotazníka je zrejmé aj z porovnania s dotazníkom, ktorý bol zasielaný obciam v rámci prieskumu uskutočneného v roku 2014 a ktorý obsahoval 16 otázok. Znenie dotazníka pre obce tvorí prílohu č. 1.

Predkladaná správa po prvýkrát detailne analyzuje aj oblasť používania jazykov národnostných menšín orgánmi štátnej správy, čím podáva opäť hlbší a komplexnejší obraz o používaní jazykov národnostných menšín. Cieľom bolo rozšíriť dotazníkový prieskum o ďalšie skupiny respondentov, ktorým boli zaslané dotazníky špecificky zamerané na zisťovanie údajov v konkrétnej oblasti či segmente používania jazykov národnostných menšín. Oslovené subjekty verejnej správy boli nasledovné: 13 okresných úradov, 18 daňových úradov, 12 colných úradov, 23 úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, 8 regionálnych veterinárnych a potravinových správ, 6 regionálnych úradov verejného zdravotníctva a 5 štátnych archívov. Z celkového počtu 85 respondentov zaslalo odpoveď 82 respondentov, čím sa dosiahla vysoká, takmer 97 %-ná návratnosť dotazníkov.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že vo fáze zberu dát došlo ku komplikáciám pri distribúcii a následne aj návratnosti dotazníkov, čo si vyžadovalo dodatočnú intenzívnu komunikáciu s oslovenými subjektmi. Zároveň bolo potrebné detailne špecifikovať právne postavenie a pôsobnosť vecne príslušných subjektov štátnej správy, a preto sa úrad splnomocnenca obrátil na Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „MV SR“) so žiadosťou o stanovisko s cieľom získania právnej istoty vo veci identifikácie miestnych orgánov štátnej správy. MV SR vo svojom stanovisku okrem iného uviedlo, že za iný miestny orgán štátnej správy možno v zmysle zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej

správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov považovať štátny orgán odlišný od okresného úradu, ktorému bol na základe osobitného predpisu zverený výkon štátnej správy na určitom vecnom úseku s vymedzenou miestnou pôsobnosťou. Podľa MV SR rôznorodosť právnej úpravy štátnej správy vykonávanej orgánmi štátnej správy s miestnou pôsobnosťou neumožňuje explicitne vymenovať tie subjekty, ktoré na základe charakteristických znakov možno subsumovať pod pojem iný miestny orgán štátnej správy. Znenie dotazníka pre orgány štátnej správy tvorí prílohu č. 2.

Správa po prvýkrát mapuje oblasť používania jazykov národnostných menšín právnickými osobami zriadenými orgánmi územnej samosprávy (obcami a samosprávnymi krajmi). Vzhľadom na to, že neexistuje zoznam takýchto právnických osôb úrad splnomocnenca oslovil v rámci prípravy dotazníkového prieskumu všetky dotknuté obce² a 6 samosprávnych krajov (Bratislavský, Trnavský, Nitriansky, Banskobystrický, Košický a Prešovský), na území ktorých sa takéto obce nachádzajú a požiadal ich o spoluprácu pri zbere údajov týkajúcich sa týchto subjektov. V predmetnej oblasti boli spracované údaje za 41 právnických osôb zriadených orgánmi územnej samosprávy.³ Znenie dotazníka pre právnické osoby zriadené orgánmi územnej samosprávy tvorí prílohu č. 3.

Správa sa po prvýkrát od účinnosti zákona č. 184/1999 Z. z. zameriava aj na používanie jazykov národnostných menšín príslušníkmi Policajného zboru a príslušníkmi Hasičského a záchranného zboru. Úrad splnomocnenca identifikoval 28 okresných riaditeľstiev Policajného zboru, v ktorých sa popri štátnom jazyku v úradnom styku používa i jazyk národnostnej menšiny. Z celkového počtu 28 okresných riaditeľstiev Policajného zboru zaslalo vyplnené dotazníky 18 z nich, čo predstavuje 64 %-nú návratnosť. Okresným riaditeľstvám Policajného zboru bolo celkovo položených 34 otázok v nasledovnom tematickom členení: úradný styk; dvojjazyčné dokumenty; informovanie verejnosti a záverečné otázky. Z celkového počtu 6-tich okresných riaditeľstiev Hasičského a záchranného zboru zaslali vyplnený dotazník všetky, čo predstavuje 100 %-nú návratnosť. Okresným riaditeľstvám Hasičského a záchranného zboru bolo celkovo položených 12 otázok v nasledovnom tematickom členení: úradný styk, informovanie verejnosti a záverečné otázky. Znenie dotazníkov pre Policajný zbor a Hasičský a záchranný zbor tvorí prílohu č. 4 a č. 5.

Zámerom takto široko koncipovanej správy je nielen prezentácia komplexných údajov o stave používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike, ale vychádzajúc z analýzy týchto údajov identifikácia tých oblastí, v ktorých sa vyskytujú nedostatky v aplikačnej praxi.

² Obce, ktoré sú uvedené v zozname obcí ustanovenom v prílohe nariadenia vlády č. 221/1999 Z. z., t. j. 638 obcí.

³ Bližšie pozri: Časť 3.2 Právnické osoby zriadené územnou samosprávou, str. 39.

1. Vnútroštátny legislatívny a inštitucionálny rámec používania jazykov národnostných menšín

1.1. Vnútroštátny legislatívny rámec používania jazykov národnostných menšín

Legislatívnym rámcom používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike sa podrobne zaoberá Správa o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky za rok 2012 a v nadväznosti na ňu Správa o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2013 – 2014. Predkladaná správa preto obsahuje len základný legislatívny rámec používania jazykov národnostných menšín a sústreďuje sa najmä na aktuálne dokumenty nelegislatívnej povahy s významným dosahom na oblasť používania jazykov národnostných menšín, keďže v oblasti legislatívy v sledovanom období nedošlo k relevantným zmenám.

Podľa čl. 34 Ústavy Slovenskej republiky sa občanom tvoriacim v Slovenskej republike národnostné menšiny alebo etnické skupiny okrem iného zaručuje právo rozširovať a prijímať informácie v ich materinskom jazyku, právo na vzdelanie v ich jazyku a právo používať ich jazyk v úradnom styku. Legislatívny rámec používania jazykov národnostných menšín v zmysle ústavnej úpravy dopĺňa celý rad ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov.⁴

Používanie štátneho jazyka, ako aj pravidiel používania ostatných jazykov vo vzťahu k štátnemu jazyku vrátane jazykov národnostných menšín upravuje zákon č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 270/1995 Z. z.“).

Účelom zákona č. 184/1999 Z. z. je ustanoviť pravidlá používania jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku a v ďalších oblastiach upravených týmto zákonom v nadväznosti na medzinárodné dohody, ktorými je Slovenská republika viazaná a na osobitné zákony. Zákon č. 184/1999 Z. z. má postavenie lex specialis, v prípade ak mu takéto postavenie prizná zákon č. 270/1995 Z. z. V zmysle citovaného zákona je jazykom národnostnej menšiny bulharský jazyk, český jazyk, chorvátsky jazyk, maďarský jazyk, nemecký jazyk, poľský jazyk, rómsky jazyk, rusínsky jazyk a ukrajinský jazyk. Zákon č. 184/1999 Z. z. má územne obmedzenú pôsobnosť, pretože väčšina jeho ustanovení sa vzťahuje výlučne na územie obcí, ktoré sú uvedené v nariadení vlády č. 221/1999 Z. z. Výnimkou je používanie jazyka národnostnej menšiny v ústnej komunikácii so zamestnancom orgánu verejnej správy za podmienky, že s tým zamestnanec orgánu verejnej správy a osoby zúčastnené na konaní súhlasia. Druhou výnimkou je používanie označení nesídelných geografických objektov, ktoré sú vžitú a zaužívané v jazyku národnostnej menšiny popri štandardizovaných geografických názvoch, v odborných publikáciách, v tlači a iných prostriedkoch masovej komunikácie a v úradnej činnosti orgánov verejnej správy, ak sa v nich používa jazyk národnostnej menšiny. Vykonávacím predpisom k zákonu č. 184/1999 Z. z. je nariadenie vlády Slovenskej republiky

⁴ Pozri: Správa o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky za rok 2012 podľa § 7a ods. 2 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov: <http://www.narodnostnemensiny.gov.sk/spravy-a-koncepcne-materialy/>

č. 535/2011 z 19. decembra 2011, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie vlády č. 535/2011 Z. z.“) a nariadenie vlády č. 221/1999 Z. z.

V súvislosti s legislatívnymi zmenami v predmetnej oblasti je potrebné poukázať na skutočnosť, že 21. mája 2015 boli schválené tri nové kódexy: Civilný sporový poriadok (Zákon č. 160/2015 Z. z.), Civilný mimosporový poriadok (Zákon č. 161/2015 Z. z.) a Správny súdny poriadok (Zákon č. 162/2015 Z. z.), ktoré nadobudli účinnosť 1. júla 2016. Uvedené právne predpisy zaviedli zmenu vo financovaní trov súvisiacich s prekladom podaní alebo dôkazov v občianskom súdnom a správnom konaní, ktorá je v neprospech občanov Slovenskej republiky patriacich k národnostným menšinám. Uvedená zmena nie je v súlade s Európskou chartou regionálnych alebo menšinových jazykov (ďalej len „jazyková charta“).

Podľa § 155 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok má každý právo konať pred súdom v jazyku, ktorému rozumie. Ak podanie alebo dôkaz nie je v štátnom jazyku, súd vyzve toho, kto ich predložil, aby v určenej lehote zabezpečil preklad podľa osobitného predpisu; inak ho zabezpečí sám. Trovy tlmočenia v zmysle zákona znáša štát. Uvedené sa nevzťahuje na trovy súvisiace s prekladom písomných dôkazov. Podľa § 54 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok má každý právo konať pred správnym súdom v jazyku, ktorému rozumie. Ak písomné podanie alebo dôkaz nie je v štátnom jazyku, správny súd vyzve toho, kto ich predložil, aby v určenej lehote zabezpečil preklad podľa osobitného predpisu, inak ho zabezpečí sám. Trovy tlmočenia v zmysle zákona znáša štát. Uvedené sa nevzťahuje na trovy súvisiace s prekladom písomného podania alebo dôkazu. Úrad splnomocnenca sa v spolupráci s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky bude touto problematikou ďalej zaoberať.

K najvýznamnejším aktuálnym dokumentom nelegislatívnej povahy s dosahom na oblasť používania jazykov národnostných menšín patrí Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2016 – 2020, v ktorom sa vláda SR zaviazala, že na základe analýzy na národnostne zmiešanom území vytvorí podmienky pre zosúladenie praxe s platným zákonom č. 184/1999 Z. z. V oblasti jazykových práv príslušníkov národnostných menšín sa vláda SR taktiež zaviazala, že zabezpečí zosúladenie zákona o dráhach so zákonom č. 184/1999 Z. z. v oblasti označovania názvov železničných staníc a zastávok na národnostne zmiešaných územiach.⁵

Významným dokumentom nelegislatívnej povahy týkajúci sa postavenia a práv osôb patriacich k národnostným menšinám vrátane jazykových práv je Akčný plán ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2016 – 2020 (ďalej len „akčný plán“), ktorý vláda SR schválila na svojom rokovaní 26. októbra 2016 uznesením č. 492/2016.⁶

⁵ Uvedenú oblasť mapuje aj predkladaná správa v časti venovanej analýze výsledkov prieskumu týkajúceho sa orgánov územnej samosprávy.

⁶ Podrobnejšia informácia o predmetnom dokumente je v podkapitole 1.2.2 Splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny – aktivity zamerané na podporu používania jazykov národnostných menšín.

1.2 Inštitucionálny rámec používania jazykov národnostných menšín

Z hľadiska inštitucionálneho zabezpečenia používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike a jeho aktuálneho vývoja v sledovanom období je potrebné uviesť informácie o činnosti a postupe jednotlivých subjektov pôsobiacich v danej oblasti.

1.2.1 Úrad vlády Slovenskej republiky – poskytovanie odbornej a metodologickej pomoci v oblasti používania jazykov národnostných menšín

Úrad vlády poskytuje v zmysle § 7a ods. 1 zákona č. 184/1999 Z. z. odbornú a metodickú pomoc orgánom verejnej správy, ako aj organizačným zložkám bezpečnostných a záchranných zborov pri vykonávaní tohto zákona. Úrad vlády s týmto cieľom zriadil Odbornú komisiu pre aplikáciu zákona č. 184/1999 Z. z., ktorá je stálym poradným orgánom vedúcej služobného úradu úradu vlády.

Úrad vlády prerokúva aj správne delikty na úseku používania jazykov národnostných menšín. Kancelária vedúcej služobného úradu v roku 2015 prijala 2 podania fyzických osôb pre podozrenie z porušenia § 2 ods. 5 zákona č. 184/1999 Z. z. 1 podanie právnickej osoby pre podozrenie z porušenia § 2 ods. 6 a § 4 ods.1 zákona č. 184/1999 Z. z. v 68 rusínskych obciach. Úrad vlády ako orgán príslušný vo veciach správnych deliktov na úseku používania jazykov národnostných menšín v zmysle zákona č. 184/1999 Z. z. vyzval listom dotknuté obce o odstránenie zistených nedostatkov. Tieto obce na žiadosť úradu vlády reagovali a vytýkané nedostatky odstránili, okrem jednej obce, ktorej bola uložená pokuta.

V roku 2016 bolo na úrad vlády doručené hromadné podanie jednej právnickej osoby vo veci 117 prípadov, v ktorých sa upozorňuje na porušenie § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. K porušovaniu zákona č. 184/1999 Z. z. malo dochádzať na elektroenergetických zariadeniach na území obcí, ktoré sú uvedené v nariadení vlády č. 221/1999 Z. z. a v ktorých sa informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov Slovenskej republiky uvádzajú na miestach prístupných pre verejnosť popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny. Úrad vlády ako vecne príslušný orgán v spolupráci s úradom splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny začal vo veci konať a zaslal príslušnej právnickej osobe výzvu, v ktorej požiadal o stanovisko k uvedenému podaniu a k odstráneniu týchto nedostatkov spolu s predložením príslušnej fotodokumentácie.

Občan Slovenskej republiky patriaci k národnostnej menšine sa môže vo vzťahu k aplikácii zákona č. 184/1999 Z. z. obrátiť aj na inštitúcie, ktoré poskytujú pomoc v oblasti ľudských práv napríklad verejného ochrancu práv alebo na Slovenské národné stredisko pre ľudské práva vrátane úradu splnomocnenca. Verejná ochrankyňa práv v osobitnej správe⁷ uviedla, že na porušovanie týchto základných práv národnostných menšín zaručených Ústavou Slovenskej republiky nebol v roku 2015 podaný žiadny podnet. V predmetnom dokumente taktiež navrhla legislatívnu zmenou zosúladiť ustanovenie § 2 ods. 5 s ustanovením § 3 ods. 4 zákona č. 184/1999 Z. z. tak, aby si tieto vzájomne neodporovali a aby

⁷ Správa o činnosti verejného ochrancu práv za obdobie kalendárneho roka 2015: <http://www.vop.gov.sk/vyročne-spravy-o-cinnosti>

bolo bez prekážok možné dvojazyčne vydávať úradné výpisy z matriky (rodný list, sobášny list, úmrtý list) aj v jazyku národnostnej menšiny.⁸

1.2.2 Splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny – spolupráca pri poskytovaní odbornej a metodickej pomoci v oblasti používania jazykov národnostných menšín

Splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny alebo osoba poverená plnením úloh splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny (ďalej len „splnomocnenec“) plní v zmysle svojho štatútu úlohy v oblasti zachovania, rozvoja a podpory práv príslušníkov národnostných menšín a realizuje systémové opatrenia na zlepšenie postavenia príslušníkov národnostných menšín a v rámci svojej pôsobnosti dbá o skvalitnenie výchovy a vzdelávania príslušníkov národnostných menšín. Za splnomocnenca bol vládou SR 13. apríla 2016 vymenovaný László Bukovszky.

V oblasti používania jazykov národnostných menšín úrad splnomocnenca poskytuje súčinnosť a spolupracuje s úradom vlády pri vybavovaní podaní podľa zákona č. 184/1999 Z. z., poskytovaní odbornej a metodickej pomoci orgánom verejnej správy a organizačným zložkám bezpečnostných a záchranných zborov, ako aj pri vypracovaní správy raz za dva roky o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky.

K významným aktivitám úradu splnomocnenca patrí príprava dokumentov nelegislatívnej povahy s dosahom na oblasť používania jazykov národnostných menšín. V tomto zmysle úrad splnomocnenca v súčinnosti s Výborom pre národnostné menšiny a etnické skupiny (ďalej len „výbor“) participatívnym spôsobom za účasti zástupcov národnostných menšín vypracoval návrh akčného plánu. Predmetný akčný plán schválila vláda SR 26. októbra 2016 s cieľom zabezpečiť efektívny, prehľadný a spoľahlivý systém ochrany a podpory práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám vrátane posilnenia jeho inštitucionálneho zabezpečenia. Akčný plán vznikol v súlade s uznesením vlády SR č. 71/2015 z 18. februára 2015, ktorým bol schválený návrh Celostátnej stratégie ochrany a podpory ľudských práv v Slovenskej republike a ktorým vláda uložila vypracovať v medziach svojich kompetencií akčné plány pre tie zraniteľné a marginalizované skupiny a jednotlivcov, pre ktoré doposiaľ nie sú zabezpečené legislatívne rámce, inštitucionálne rámce, samostatné stratégie a rámce aplikačnej praxe. Vedúci úradu vlády určil ako gestora tejto úlohy úrad splnomocnenca. Návrh akčného plánu schválil výbor, ako aj rada vlády, ktorá predmetný návrh odporučila vláde SR na jeho schválenie. Vláda SR schválila predmetný materiál 26. októbra 2016 uznesením č. 492/2016.

Akčný plán stanovuje sedem operačných cieľov rozpracovaných na úroveň konkrétnych opatrení a aktivít so stanovením časových rámcov, zodpovedných rezortov, ako aj spolupracujúcich subjektov. Ciele akčného plánu sa zameriavajú aj na zlepšenie podmienok používania jazykov národnostných menšín a etnických skupín v praxi. V tejto oblasti obsahuje predmetný materiál konkrétne nasledovné opatrenia a aktivity:

⁸ Správa o činnosti verejného ochrancu práv za obdobie kalendárneho roka 2015: <http://www.vop.gov.sk/vyročne-spravy-o-cinnosti>

- zefektívnenie poskytovania odbornej a metodickej pomoci a zabezpečenie prekladov zásadných právnych predpisov Slovenskej republiky, vzorov úradných tlačív, zabezpečenia jednotnej odbornej terminológie a vydávania metodických usmernení pre orgány miestnej štátnej správy, orgány územnej samosprávy a územnou samosprávou zriadené právnické osoby k aplikácii právnych predpisov súvisiacich s používaním jazykov národnostných menšín a etnických skupín;
- analýza nákladov zvýšenia dostupnosti služieb orgánov miestnej štátnej správy, orgánov územnej samosprávy a územnou samosprávou zriadenými právnickými osobami osobám patriacim k národnostným menšinám a etnickým skupinám v oblasti používania menšinových jazykov v úradnom styku;
- zvýšenie dostupnosti služieb orgánov miestnej štátnej správy, orgánov územnej samosprávy a územnou samosprávou zriadenými právnickými osobami pre osoby patriace k národnostným menšinám a etnickým skupinám prostredníctvom vzdelávania pracovníkov týchto orgánov;
- zohľadňovanie potrieb osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám v rámci reformy verejnej správy.

Úrad vlády prostredníctvom úradu splnomocnenca v zmysle § 7a ods. 1 zákona č. 184/1999 Z. z. poskytuje odbornú a metodickú pomoc orgánom verejnej správy a organizačným zložkám bezpečnostných a záchranných zborov pri vykonávaní tohto zákona. V tejto súvislosti úrad vlády zabezpečuje aj starostlivosť o odbornú terminológiu v jazykoch národnostných menšín, najmä prípravou odborných terminologických slovníkov v jazykoch národnostných menšín. Úrad splnomocnenca v súčinnosti s uznávanými odborníkmi, ktorí pôsobia ako právnici a jazykovedci, vypracoval štyri dvojjazyčné odborné terminologické slovníky: slovensko-maďarský, slovensko-rómsky, slovensko-rusínsky a slovensko-ukrajinský. Slovenské časti slovníkov boli predmetom odbornej jazykovej korektúry, ktorou sa čiastočne dokončila práca na tvorbe slovníkov. Tieto slovníky sú zverejnené na webovom sídle: <http://www.narodnostnemensiny.gov.sk/odborne-terminologicke-slovniky-v-jazykoch-narodnostnych-mensin/>.

1.2.3 Výbor pre národnostné menšiny a etnické skupiny

Výbor ako stály odborný orgán rady vlády pre otázky týkajúce sa príslušníkov národnostných menšín a etnických skupín, pre oblasť implementácie jazykovej charty a Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín (ďalej len „rámcový dohovor“) predkladá každoročne rade vlády hodnotiace správy aj o používaní jazykov národnostných menšín.

Na základe návrhu zástupcu srbskej národnostnej menšiny a zástupcu ruskej národnostnej menšiny, výbor inicioval proces uznania ruského a srbského jazyka za menšinové jazyky v Slovenskej republike v zmysle jazykovej charty, ktorý prostredníctvom

úradu splnomocnenca viedol k úspešnej finalizácii celého procesu⁹. V tejto súvislosti bola uznesením vlády SR č. 618/2015 uložená úloha podpredsedovi vlády a ministrom zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky notifikovať generálnemu tajomníkovi Rady Európy uznanie ruského jazyka a srbského jazyka za menšinové jazyky v Slovenskej republike v zmysle časti II jazykovej charty. Informácia o uznaní ruského jazyka a srbského jazyka za menšinové jazyky v Slovenskej republike v zmysle časti II jazykovej charty bola v zmysle uvedeného uznesenia notifikovaná generálnemu tajomníkovi Rady Európy listom stáleho predstaviteľa SR pri Rade Európy 25. novembra 2015. Vyhlásenie Slovenskej republiky bolo zaregistrované Sekretariátom generálneho tajomníka Rady Európy 27. novembra 2015.¹⁰

⁹ Návrh na uznanie ruského jazyka a srbského jazyka za menšinové jazyky v Slovenskej republike v zmysle časti II Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov bol schválený vládou SR 18. novembra 2015 uznesením č. 618/2015.

¹⁰ Pozri: <http://www.coe.int/en/web/conventions/search-on-treaties/-/conventions/treaty/148/declarations>

2. Medzinárodnoprávny rámec používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike

Medzinárodné záväzky Slovenskej republiky v oblasti postavenia a práv príslušníkov národnostných menšín sú spracované spolu s podrobným opisom medzinárodnoprávneho rámca používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike v správach o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín za rok 2012 a roky 2013 – 2014¹¹, ako aj v Správe o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín za rok 2015¹². Prekladaná správa poskytuje informácie o aktuálnom vývoji implementácie týchto záväzkov a odpočtu ich plnenia v rámci monitorovacích procesov za sledované obdobie.

2.1 Európska charta regionálnych alebo menšinových jazykov

Jazyková charta sa v Slovenskej republike vzťahuje už na jedenásť menšinových jazykov: bulharský, český, chorvátsky, maďarský, nemecký, poľský, rómsky, rusínsky, ukrajinský, ruský a srbský. Zmluvné štáty jazykovej charty si môžu v rámci istých limitácií vybrať, ktoré z ustanovení jazykovej charty sa budú vzťahovať na príslušný regionálny alebo menšinový jazyk, ktorým sa hovorí na ich území. Slovenská republika vybrala od 49 do 53 ustanovení z časti III jazykovej charty pre deväť menšinových jazykov: bulharský, český, chorvátsky, maďarský, nemecký, poľský, rómsky, rusínsky a ukrajinský, ktoré sú z hľadiska vybraných ustanovení rozdelené do troch skupín: 1) maďarský jazyk, 2) rusínsky a ukrajinský jazyk, 3) ostatné jazyky: bulharský, český, chorvátsky, nemecký, poľský a rómsky jazyk. Ruský jazyk a srbský jazyk boli uznané za menšinové jazyky v zmysle časti II jazykovej charty.

Štvrté kolo monitoringu plnenia záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z jazykovej charty bolo ukončené odporúčaniami Výboru ministrov Rady Európy (ďalej len „Výbor ministrov“) z 27. apríla 2016, ktoré vychádzali zo správy Výboru expertov jazykovej charty (ďalej len „Výbor expertov“) a stanoviska Slovenskej republiky k nej.

Výbor ministrov odporučil, aby orgány Slovenskej republiky zohľadnili všetky pripomienky a odporúčania Výboru expertov a najmä aby:

- preskúmali požiadavky týkajúce sa prahových hodnôt s cieľom operatívne aplikovať svoje záväzky v činnosti správnych orgánov;
- zvýšili úsilie pri poskytovaní výučby vo všetkých regionálnych alebo menšinových jazykoch alebo všetkých regionálnych alebo menšinových jazykoch na všetkých príslušných úrovniach;
- prijali opatrenia na zlepšenie odbornej prípravy učiteľov v oblasti vzdelávania v regionálnych alebo menšinových jazykoch;

¹¹ Pozri: Správa o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky za rok 2012 podľa § 7a ods. 2 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov a Správa o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2013 - 2014: <http://www.narodnostnemensiny.gov.sk/spravy-a-koncepcne-materialy>

¹² Pozri: Správa o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín za rok 2015: http://www.narodnostnemensiny.gov.sk/data/files/6532_sprava-o-postaveni-a-pravach-prislusnikov-nm-2015.pdf

- zvýšili podporu pre televíziu, rozhlas a tlač vo všetkých regionálnych alebo menšinových jazykoch;
- pokračovali v prijímaní opatrení na odstránenie neodôvodneného zaradovania rómskych detí do špeciálnych škôl alebo tried a začali vo väčšom rozsahu zavádzať vzdelávanie v rómskom jazyku pre rómske deti;
- zvyšovali povedomie a podporovali toleranciu v slovenskej spoločnosti ako celku voči regionálnym alebo menšinovým jazykom a kultúram, ktoré predstavujú.

V predmetnej oblasti verejná ochrankyňa práv odporučila v osobitnej správe¹³ zabezpečiť dodržiavanie jazykovej charty v činnosti škôl ako orgánov verejnej správy a vytvoriť pre základné školy podmienky, aby sa medzi vyučovacie predmety mohol zahrnúť rómsky jazyk ako vyučovací predmet.

2.2 Rámcový dohovor na ochranu národnostných menšín

Slovenská republika má ako zmluvná strana rámcového dohovoru záväzok predkladať v pravidelných päťročných intervaloch správu o legislatívnych a iných opatreniach prijatých na splnenie záväzkov stanovených v rámcovom dohovore. Vo vzťahu k implementácii rámcového dohovoru v Slovenskej republike bolo Rezolúciou Výboru ministrov z 13. apríla 2016 ukončené štvrté monitorovacie kolo. Správu o priebehu a výsledkoch štvrtého kola monitorovania úrovne implementácie rámcového dohovoru schválil výbor na svojom XXI. zasadnutí 13. septembra 2016.

Výbor ministrov odporučil Slovenskej republike v oblasti jazykov národnostných menšín:

- zvýšiť podporu médií v menšinových jazykoch, najmä médií v jazykoch početne menších menšín a v rómčine;
- zabezpečiť, že práva obsiahnuté v § 4 zákona č. 184/1999 Z. z. sú efektívne implementované vo všetkých určených obciach a vo vzťahu ku všetkým relevantným jazykom vrátane rómčiny;
- vytvoriť pružný prístup k implementácii legislatívneho rámca na používanie menšinových jazykov a podporovať pragmatické riešenia ako vyhovieť požiadavkám obyvateľstva v súlade so zásadami obsiahnutými v rámcovom dohovore;
- zabezpečiť dostatočný prístup učiteľov na školách s menšinovým vyučovacím jazykom k príslušným vzdelávacím programom pre výučbu vo všetkých predmetoch a zabezpečiť, aby učebnice obsahovali adekvátne zobrazenie všetkých národnostných menšín a ich histórie na Slovensku;
- zvýšiť úsilie na zachovanie vysokej kvality výučby v menšinových jazykoch a viesť úzky dialóg s príslušníkmi národnostných menšín, rodičmi a zriaďovateľmi škôl, aby sa zabezpečilo, že prípadné zatvorenie malých škôl neobmedzí efektívne možnosti príslušníkov národnostných menšín vzdelávať sa v ich menšinových jazykoch.

¹³ Pozri: Správa o činnosti verejného ochrancu práv za obdobie kalendárneho roka 2015: <http://www.vop.gov.sk/vyročne-spravy-o-cinnosti>

3. Stav používania jazykov národnostných menšín subjektmi verejnej správy – výsledky dotazníkového zisťovania

3.1 Územná samospráva (obce)

Návratnosť dotazníkov

Podľa nariadenia vlády č. 221/1999 Z. z. sa eviduje celkovo 656 obcí v ktorých občania Slovenskej republiky patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 20 % obyvateľstva. V uvedenej skupine obcí je aj 18 obcí s obyvateľstvom patriacim k dvom národnostným menšinám, ktoré sa v zozname vyskytujú dvakrát (11 rusínsko-ukrajinských obcí, 5 maďarsko-rómskych obcí, 1 ukrajinsko-rómska obec a 1 rusínsko-rómska obec). Z uvedeného vyplýva, že skutočný počet obcí, v ktorých občania Slovenskej republiky patriaci k národnostnej menšine tvoria najmenej 20 % obyvateľstva je 638. Uvedených 638 obcí malo teda celkovo zaslať 656 dotazníkov. Obce zaslali 604 dotazníkov, čo predstavuje 92 %-nú návratnosť dotazníkov. V porovnaní s návratnosťou dotazníkov zaslaných obciam v rámci prípravy predchádzajúcich dvoch správ sa podarilo dosiahnuť doposiaľ najvyššiu návratnosť. Absolútne počty i percentuálne podiely sú uvedené v tabuľke č. 1. Počty sú uvedené v členení za jednotlivé národnostné menšiny, pričom obce s obyvateľstvom patriacim k dvom národnostným menšinám sú v tomto prípade zarátané dvakrát.

V roku 2016 sa celková návratnosť dotazníkov zvýšila, avšak výrazne klesla návratnosť dotazníkov od obcí, v ktorých žijú obyvatelia patriaci k ukrajinskej národnostnej menšine a rómskej národnostnej menšine. Uvedený fakt súvisí so skutočnosťami, že z 11 obcí s rusínskou a ukrajinskou národnostnou menšinou, 3 obce vyplnili dotazník aj za ukrajinskú národnostnú menšinu a zo 7 obcí s obyvateľstvom patriacim okrem rómskej aj inej národnostnej menšine jedna vyplnila dotazník aj za rómsku národnostnú menšinu.

Dotazník sa zameril na zistenie údajov v 7 tematických okruhoch, týkajúcich sa používania jazykov národnostných menšín v pôsobnosti orgánov územnej samosprávy tak, ako vyplývajú zo zákona č. 184/1999 Z. z. Obciam bolo položených spolu 74 otázok v uvedených 7 okruhoch v nasledovnom poradí: označenia v jazyku menšiny (otázky 1 – 10), úradný styk (otázky 11 – 29), dvojjazyčné dokumenty (otázky 30 – 52), rokovanie orgánov územnej samosprávy (otázky 53 – 57), informovanie verejnosti (otázky 58 – 66), oblasť verejného styku (otázka 67) a záverečné otázky (otázky 68 – 74). Rozšírenie záberu aktuálneho dotazníka je zrejmé aj z porovnania s dotazníkom, ktorý bol zasielaný obciam v rámci prieskumu uskutočneného v roku 2014 a ktorý obsahoval 16 otázok. Znenie dotazníka pre obce tvorí prílohu č. 1.

Tabuľka č. 1: Porovnanie návratnosti dotazníkov zaslaných obciam v prieskumoch uskutočnených v rokoch 2012, 2014, 2016

	2012	podiel v %	2014	podiel v %	2016	podiel v %
maďarská	470	92 %	450	88 %	486	95 %
rusínska	53	78 %	49	72 %	64	94 %
rómska	47	82 %	44	77 %	45	79 %
ukrajinská	14	78 %	16	89 %	8	44 %
nemecká	1	100 %	1	100 %	1	100 %
SPOLU	585	89 %	560	85 %	604	92 %

3.1.1 Označenia v jazyku menšiny (otázky 1 – 10)

Obce v tejto časti mali uviesť názov obce v štátnom jazyku a jeho označenie v jazyku príslušnej národnostnej menšiny, pričom 518 obcí (84 %) uviedlo označenie v súlade s nariadením vlády č. 221/1999 Z. z., 45 obcí (7 %) neuviedlo označenie v súlade s nariadením vlády č. 221/1999 Z. z. a 51 obcí (8 %) neodpovedalo.

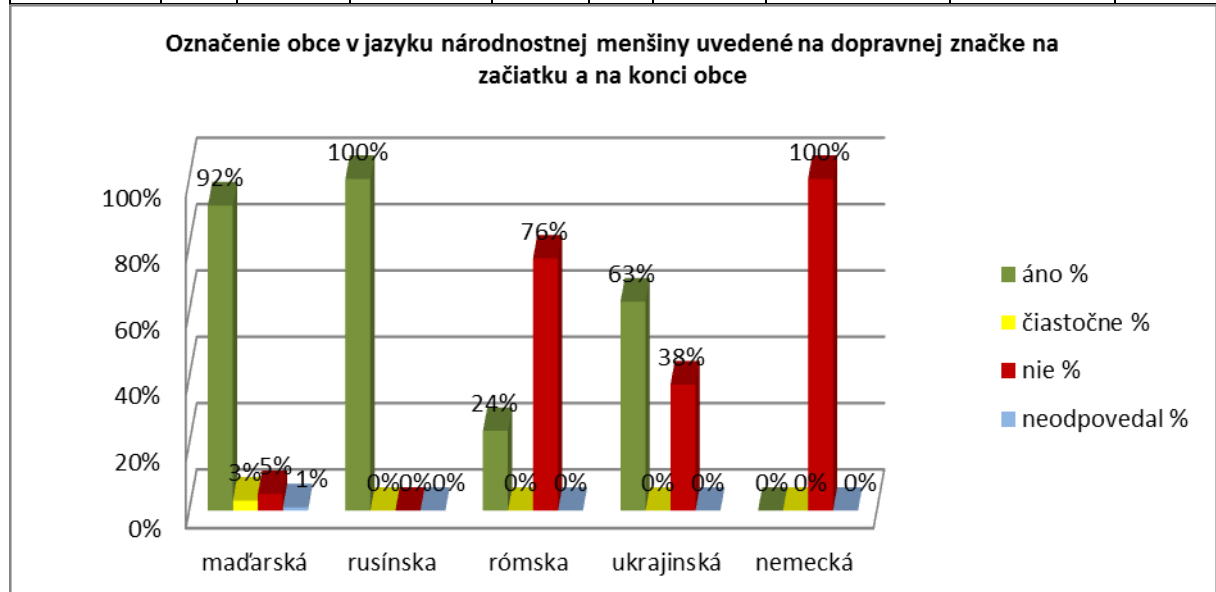
Tabuľka č. 2: Označenie obce v jazyku národnostnej menšiny

	označenie sa zhoduje s nariadením vlády	podiel v %	označenie sa nezhoduje s nariadením vlády	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	450	93 %	16	3 %	20	4 %	486
rusínska	42	66 %	15	39 %	7	11 %	64
rómska	20	44 %	3	7 %	22	49 %	45
ukrajinská	5	63 %	1	13 %	2	25 %	8
nemecká	1	100 %	0	0 %	0	0 %	1
SPOLU	518	84 %	45	7 %	51	8 %	604

Výsledky zisťovania ďalej ukázali, že povinnosť označenia obce v jazyku národnostnej menšiny uvedené na dopravnej značke na začiatku a na konci obce spĺňalo celkovo 527 obcí (87 %). Túto povinnosť plnili všetky obce s rusínskou národnostnou menšinou. V obciach s obyvateľstvom patriacim k maďarskej národnostnej menšine sa táto povinnosť plnila v 447 obciach (92 %). V súvislosti s obcami s rómskou národnostnou menšinou je potrebné uviesť, že označenie obce v rómskom jazyku sa podľa nariadenia vlády č. 221/1999 Z. z. zhoduje s názvom obce v štátnom jazyku. Jediná obec s obyvateľstvom patriacim k nemeckej národnostnej menšine uviedla, že označenie nemá, hoci pred dvoma rokmi ešte uvádzala, že označenie má. Z porovnania výsledkov z predchádzajúceho prieskumu vyplýva, že celkový podiel kladných odpovedí sa nezmenil (87 %).

Tabuľka č. 3: Označenie obce v jazyku národnostnej menšiny uvedené na dopravnej značke na začiatku a na konci obce

	áno	podiel v %	čiastočne	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	447	92 %	13	3 %	22	5 %	4	1 %	486
rusínska	64	100 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	64
rómska	11	24 %	0	0 %	34	76 %	0	0 %	45
ukrajinská	5	63 %	0	0 %	3	38 %	0	0 %	8
nemecká	0	0 %	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	527	87 %	13	2 %	60	10 %	4	1 %	604



Označenie obce v jazyku národnostnej menšiny uvedené pod názvom v štátnom jazyku pri označení železničnej stanice alebo autobusovej stanice¹⁴ malo 65 obcí (11 %), z toho 64 obcí s maďarskou národnostnou menšinou a jedna obec s rusínskou národnostnou menšinou. Čiastočne¹⁵ malo také označenie 32 obcí (5 %). Obce s ukrajinskou, rómskou a nemeckou národnostnou menšinou nemali označenia železničnej stanice alebo autobusovej stanice v jazyku národnostnej menšiny.

¹⁴ § 4 ods. 3 zákona č. 184/1999 Z. z. ustanovuje, že „Označenie obce v jazyku menšiny sa v obci podľa § 2 ods. 1 môže uvádzať aj pri označení železničnej stanice, autobusovej stanice, letiska a prístavu. Označenie obce v jazyku menšiny sa zobrazuje pod názvom v štátnom jazyku s rovnakým alebo menším typom písma.“ Tieto označenia musia byť v súlade s príslušnými osobitnými predpismi napr. zákonom č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹⁵ Pozn. respondenti v dotazníkoch mohli na niektoré otázky uviesť odpoveď čiastočne. Túto odpoveď zvolili tí respondenti, ktorí splnili zákonnú povinnosť alebo využili zákonnú možnosť v niektorých prípadoch, avšak nie v plnom rozsahu.

Tabuľka č. 4: Označenie obce v jazyku národnostnej menšiny uvedené pod názvom v štátnom jazyku pri označení železničnej stanice alebo autobusovej stanice

	áno	podiel v %	čiastočne	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	64	13 %	32	7 %	319	66 %	71	15 %	486
rusínska	1	2 %	0	0 %	46	72 %	17	27 %	64
rómska	0	0 %	0	0 %	41	91 %	4	9 %	45
ukrajinská	0	0 %	0	0 %	8	100 %	0	0 %	8
nemecká	0	0 %	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	65	11 %	32	5 %	415	69 %	92	15 %	604

V 74 obciach (12 %) boli tieto označenia uvedené rovnakým písmom a v 11 obciach (2 %) menším písmom (z toho v 10 obciach s maďarskou národnostnou menšinou a v jednej obci s rusínskou národnostnou menšinou).

Tabuľka č. 5: Označenie obce v jazyku národnostnej menšiny uvedené pod názvom v štátnom jazyku pri označení železničnej stanice alebo autobusovej stanice

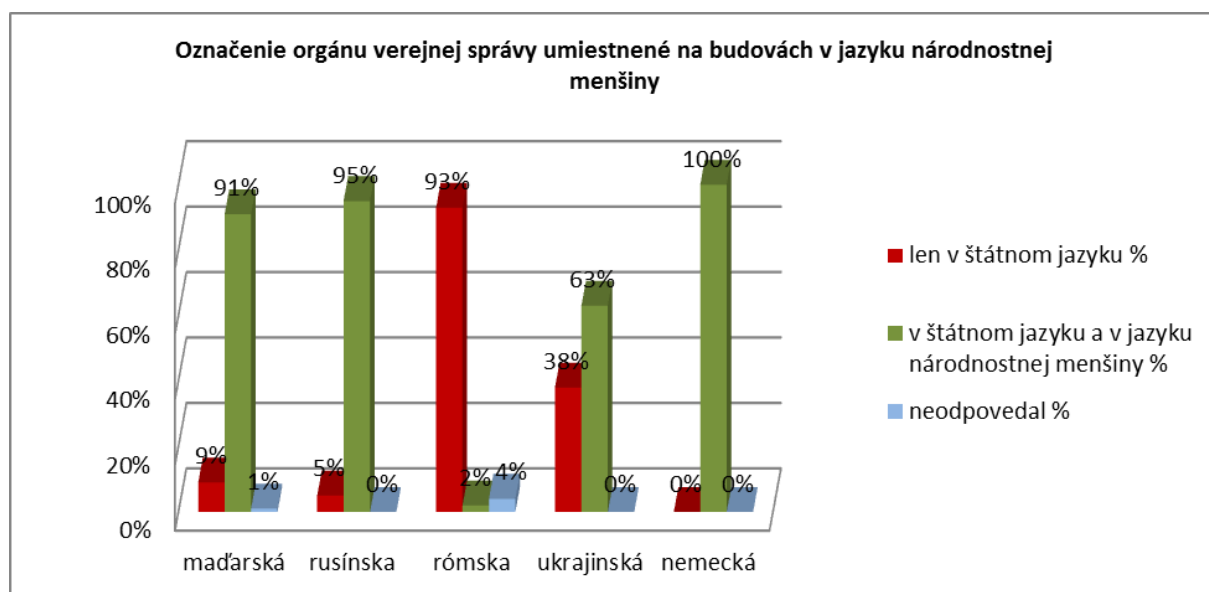
	rovnakým písmom	podiel v %	menším písmom	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	74	15 %	10	2 %	402	83 %	486
rusínska	0	0 %	1	2 %	63	98 %	64
rómska	0	0 %	0	0 %	45	100 %	45
ukrajinská	0	0 %	0	0 %	8	100 %	8
nemecká	0	0 %	0	0 %	1	100 %	1
S P O L U	74	12 %	11	2 %	519	86 %	604

Povinnosť označenia orgánu verejnej správy¹⁶ umiestneného na budovách v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny spĺňalo 508 obcí (84 %). V nadväznosti na výsledky z predchádzajúceho prieskumu možno konštatovať, že sa zvýšil počet obcí s označením v súlade so zákonom č. 184/1999 Z. z. V obciach s maďarskou, rusínskou alebo nemeckou národnostnou menšinou bol percentuálny podiel vyšší ako 90 %. V jedinej obci s obyvateľstvom patriacim k rómskej národnostnej menšine bolo takéto označenie dvojazyčné.

¹⁶ Pozn. § 2 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. ustanovuje, že „Označenie orgánu verejnej správy umiestnené na budovách sa v obci podľa ods. 1 uvádza aj v jazyku menšiny.“ Zákon však bližšie nedefinuje na ktoré orgány verejnej správy sa citované ustanovenie vzťahuje. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov sú orgánmi obce obecné zastupiteľstvo a starosta obce, ale zákon neupravuje, či sa obecný úrad považuje za orgán samosprávy obce. Avšak vzhľadom na skutočnosť, že väčšina orgánov samosprávy obce (starosta/primátor, obecné/mestské zastupiteľstvo, fakultatívne orgány a pod.) spravidla nemá vlastnú budovu a používa budovu obecného/mestského úradu, ustanovenie zákona sa v praxi aplikuje na budovu obecného/mestského úradu.

Tabuľka č. 6: Označenie orgánu verejnej správy umiestnené na budovách v jazyku národnostnej menšiny

	len v štátnom jazyku	podiel v %	v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	43	9 %	440	91 %	3	1 %	486
rusínska	3	5 %	61	95 %	0	0 %	64
rómska	42	93 %	1	2 %	2	4 %	45
ukrajinská	3	38 %	5	63 %	0	0 %	8
nemecká	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	91	15 %	508	84 %	5	1 %	604



Označenia boli uvedené v 407 obciach (67 %) rovnakým písmom a v 95 obciach (16 %) menším písmom.

Tabuľka č. 7: Označenie orgánu verejnej správy v jazyku národnostnej menšiny uvedené na budovách popri ekvivalente v štátnom jazyku

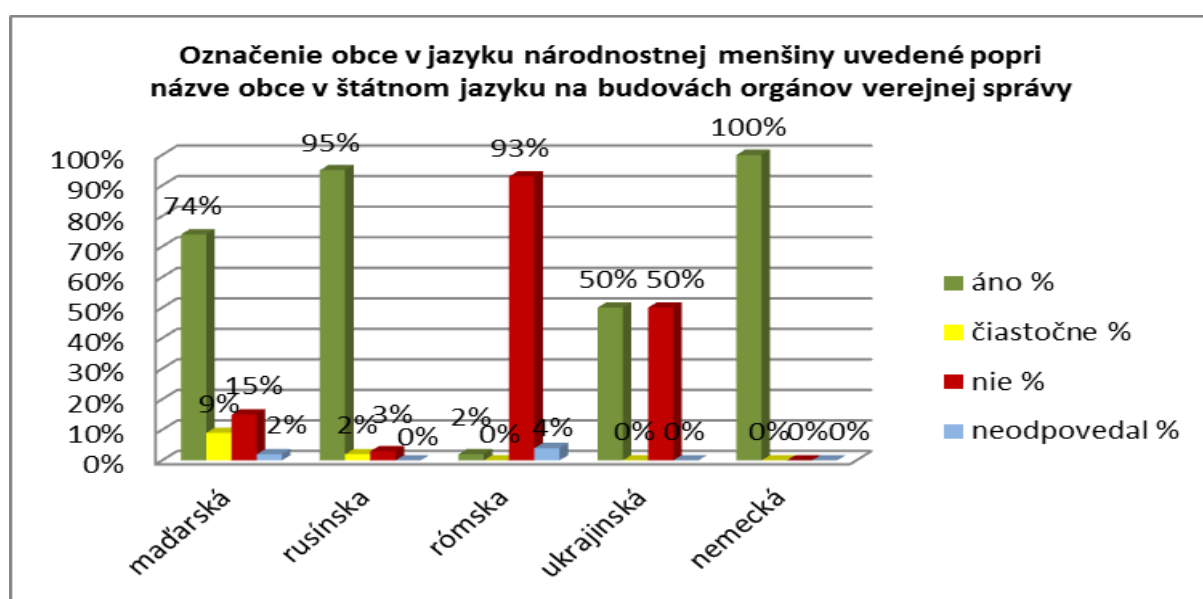
	rovnakým písmom	podiel v %	menším písmom	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	361	74 %	78	16 %	47	10 %	486
rusínska	40	63 %	15	23 %	19	30 %	64
rómska	2	4 %	1	2 %	42	93 %	45
ukrajinská	3	38 %	1	13 %	4	50 %	8
nemecká	1	100 %	0	0 %	0	0 %	1
S P O L U	407	67 %	95	16 %	112	19 %	604

Označenie obce v jazyku národnostnej menšiny uvedené popri názve obce v štátnom jazyku na budovách orgánov verejnej správy malo v súlade so zákonom 429 obcí (71 %), z toho 61 obcí s rusínskou národnostnou menšinou, 4 obce s ukrajinskou národnostnou

menšinou a jedna obec s rómskou národnostnou menšinou. 44 obcí (7 %) malo označenie obce v jazyku národnostnej menšiny čiastočne uvedené na budovách orgánov verejnej správy.

Tabuľka č. 8: Označenie obce v jazyku národnostnej menšiny uvedené popri názve obce v štátnom jazyku na budovách orgánov verejnej správy

	áno	podiel v %	čiastočne	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	362	74 %	43	9 %	71	15 %	10	2 %	486
rusínska	61	95 %	1	2 %	2	3 %	0	0 %	64
rómska	1	2 %	0	0 %	42	93 %	2	4 %	45
ukrajinská	4	50 %	0	0 %	4	50 %	0	0 %	8
nemecká	1	100 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	1
S P O L U	429	71 %	44	7 %	120	20 %	12	2 %	604



Podľa zákona č. 184/1999 Z. z. obce vymedzené zákonom môžu na svojom území označovať ulice a iné miestne geografické značenia aj v jazyku národnostnej menšiny. Výsledky zisťovania ukázali, že dvojjazyčné označovanie ulíc využívalo 100 obcí (17 %) a označovanie miestnych geografických značení 31 obcí (5 %). Z uvedených 100 obcí, ktoré označovali ulice dvojjazyčne, išlo o 98 obcí s maďarskou národnostnou menšinou a o dve obce s rusínskou národnostnou menšinou. Pritom 48 obcí (8 %) označovalo ulice v štátnom jazyku. Obce s ukrajinskou, rómskou a nemeckou národnostnou menšinou nemali ulice označené dvojjazyčne.

V tejto súvislosti je podstatné uviesť, že v mnohých obciach nie sú určené názvy ulíc a na uvedenú otázku mali odpovedať len tie obce, ktorých sa otázka týkala. Podľa prieskumu z roku 2014 v 103 obciach s maďarskou národnostnou menšinou boli všetky ulice alebo niektoré ulice označené dvojjazyčne, teda aktuálny počet takýchto obcí je o niečo nižší. Naopak, pokiaľ ide o obce s rusínskou národnostnou menšinou, ktoré v roku 2014 nemali žiadne označenie ulíc, majú takéto označenie v dvoch obciach.

Pokiaľ ide o miestne geografické značenia, 30 obcí s maďarskou národnostnou menšinou a jedna obec s rusínskou národnostnou menšinou uvádzala geografické značenia v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny. 41 obcí označovalo miestne geografické značenia v štátnom jazyku. Obce s ukrajinskou, rómskou a nemeckou národnostnou menšinou nemali miestne geografické značenia označené dvojjazyčne.

Tabuľka č. 9: Označenie ulíc v jazyku národnostnej menšiny

	len v štátnom jazyku	podiel v %	v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	37	8 %	98	20 %	351	72 %	486
rusínska	1	2 %	2	3 %	61	95 %	64
rómska	10	22 %	0	0 %	35	78 %	45
ukrajinská	0	0 %	0	0 %	8	100 %	8
nemecká	0	0 %	0	0 %	1	100 %	1
S P O L U	48	8 %	100	17 %	456	75 %	604

Tabuľka č. 10: Geografické značenia v jazyku národnostnej menšiny

	len v štátnom jazyku	podiel v %	v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	28	6 %	30	6 %	351	72 %	486
rusínska	2	3 %	1	2 %	61	95 %	64
rómska	11	24 %	0	0 %	35	78 %	45
ukrajinská	0	0 %	0	0 %	8	100 %	8
nemecká	0	0 %	0	0 %	1	100 %	1
S P O L U	41	7 %	31	5 %	456	75 %	604

3.1.2 Úradný styk (otázky 11 – 29)

Dôležitou oblasťou zisťovania bolo plnenie povinností obcí v oblasti používania jazykov národnostných menšín v úradnom styku, ktorá zahŕňa viacero podoblastí. V tejto súvislosti sa prieskum aj v tomto roku zamerlal na zisťovanie počtu zamestnancov obecných úradov ovládajúcich jazyk tej-ktorej národnostnej menšiny slovom a písmom.

Výsledky prieskumu ukazujú, že výrazný počet zamestnancov obcí ovládalo jazyk príslušnej národnostnej menšiny. 87 % zamestnancov obcí s maďarskou národnostnou menšinou ovládalo maďarský jazyk (z toho 73 % slovom a písmom a 14 % slovom). V prípade obcí s rusínskou národnostnou menšinou 92 % zamestnancov týchto obcí ovládalo rusínsky jazyk (z toho 35 % slovom a písmom a 57 % slovom). Rómsky jazyk ovládalo 10 % zamestnancov obcí s rómskou národnostnou menšinou (z toho 7 % slovom a písmom a 3 % slovom). Ukrajinský jazyk ovládalo 67 % zamestnancov obcí s ukrajinskou národnostnou menšinou (z toho 46 % slovom a písmom a 21 % slovom). V prípade nemeckej národnostnej menšiny, žiaden zamestnanec daného obecného úradu neovládal nemecký jazyk (v roku 2012 a 2014 bol na obecnom úrade jeden zamestnanec, ktorý ovládal nemecký jazyk slovom).

Pri porovnaní výsledkov z predchádzajúcich prieskumov možno konštatovať, že celková znalosť jazykov národnostných menšín mierne klesla, pričom najväčší pokles nastal pri znalosti rómskeho jazyka a nemeckého jazyka¹⁷:

- maďarský jazyk 2012: 88 %, 2016: 87 %;
- rusínsky jazyk 2012: 96 %, 2016: 92 %;
- ukrajinský jazyk 2012: 80 %, 2016: 67 %;
- rómsky jazyk 2012: 26 %, 2016: 10 %;
- nemecký jazyk 2012: 100 %, 2016: 0 %.

Znalosť jazykov národnostných menšín slovom a písmom klesla v ešte väčšej miere:

- maďarský jazyk 2014: 77 %, 2016: 73 %;
- rusínsky jazyk 2014: 53 %, 2016: 35 %;
- ukrajinský jazyk 2014: 83 %, 2016: 46 %;
- rómsky jazyk 2014: 13 %, 2016: 7 %.

Tabuľka č. 11: Počet a podiel zamestnancov ovládajúcich jazyk národnostnej menšiny

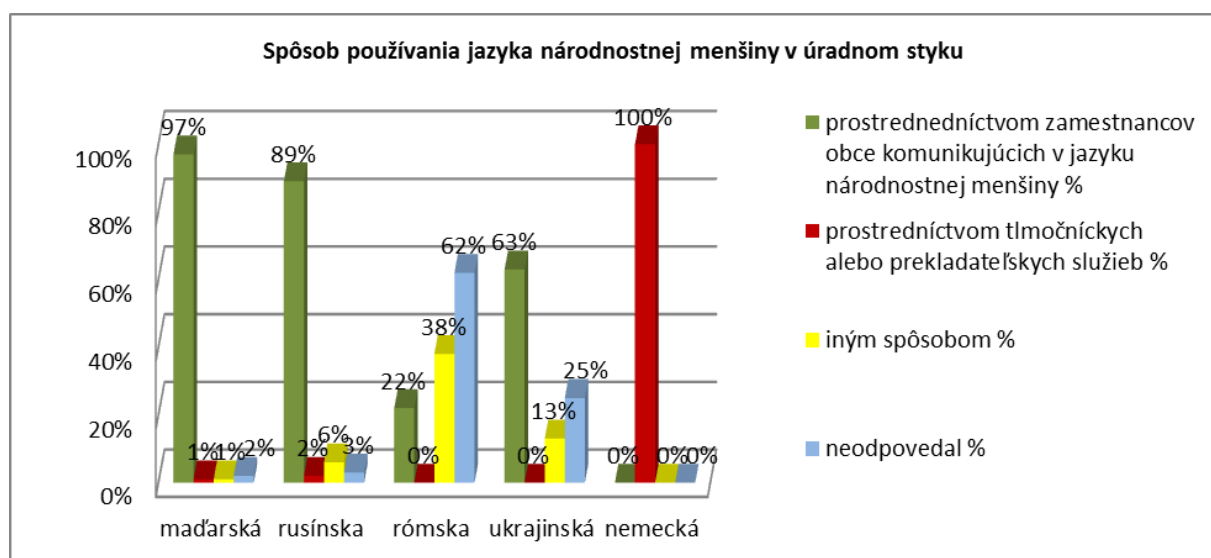
	celkový počet	slovom a písmom	podiel v %	slovom	podiel v %	spolu	podiel v %
maďarská	5843	4279	73 %	795	14 %	5074	87 %
rusínska	216	75	35 %	124	57 %	199	92 %
rómska	457	31	7 %	15	3 %	46	10 %
ukrajinská	28	13	46 %	6	21 %	19	67 %
nemecká	3	0	0 %	0	0 %	0	0 %

Podľa zákona č. 184/1999 Z. z. obce vymedzené uvedeným zákonom sú povinné vytvárať podmienky na používanie jazyka menšiny, pričom je na nich, akým spôsobom ich zabezpečia. 541 obcí (90 %) vytvára podmienky na uplatnenie práva komunikovať v ústnom a písomnom styku v jazyku národnostnej menšiny prostredníctvom vlastných zamestnancov obce, 6 obcí (1 %) prostredníctvom tlmočnických alebo prekladateľských služieb. 27 obcí zabezpečilo túto možnosť iným spôsobom: dve obce prostredníctvom poslancov obecného zastupiteľstva, v jednej obci ovládal jazyk národnostnej menšiny starosta, dve obce uviedli, že zabezpečujú uplatnenie tohto práva slovom, teda v ústnom styku a 22 obcí odpovedalo, že nezabezpečovali takúto možnosť, keďže obyvatelia obce patriaci k národnostnej menšine ovládali štátny jazyk slovom aj písmom alebo obyvatelia neovládali jazyk národnostnej menšiny v jeho spisovnej podobe, prípadne nemali záujem komunikovať v jazyku národnostnej menšiny.

¹⁷ Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR v tejto súvislosti uviedlo, že z údajov z terénu, ktorými ministerstvo disponuje, vyplýva, že v uzavretých komunitách sa rómsky jazyk používa vo zvýšenej miere a na základe týchto zistení ministerstvo odporúča pôsobiacim subjektom, aby spracovávali texty dvojazyčne, a to v rómskom jazyku a slovenskom jazyku tak, aby sociálna, zdravotná a vzdelávacia problematika bola pre časť Rómov komunikujúcich v rómskom jazyku zrozumiteľná.

Tabuľka č. 12: Spôsob používania jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku

	zamestnancami obce	podiel v %	tlmočnickými alebo prekladateľskými službami	podiel v %	iným spôsobom	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	469	97 %	4	1 %	5	1 %	8	2 %	486
rusínska	57	89 %	1	2 %	4	6 %	2	3 %	64
rómska	10	22 %	0	0 %	17	38 %	28	62 %	45
ukrajinská	5	63 %	0	0 %	1	13 %	2	25 %	8
nemecká	0	0 %	1	100 %	0	0 %	0	0 %	1
S P O L U	541	90 %	6	1 %	27	4 %	40	7 %	604



Zákon č. 184/1999 Z. z. ustanovuje, že obec si môže určiť časový priestor na vybavovanie vecí v jazyku národnostnej menšiny. Výsledky prieskumu ukázali, že 47 obcí (8 %) taký časový priestor vymedzilo. Ide o 37 obcí s maďarskou, 9 obcí s rusínskou a jedna obec s rómskou národnostnou menšinou. Obce s ukrajinskou a nemeckou národnostnou menšinou neurčili časový priestor na vybavovanie vecí v jazyku národnostnej menšiny.

Tabuľka č. 13: Časový priestor na vybavovanie vecí v jazyku národnostnej menšiny

	áno	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	37	8 %	441	91 %	8	2 %	486
rusínska	9	14 %	54	84 %	1	2 %	64
rómska	1	2 %	41	91 %	3	7 %	45
ukrajinská	0	0 %	8	100 %	0	0 %	8
nemecká	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	47	8 %	545	90 %	12	2 %	604

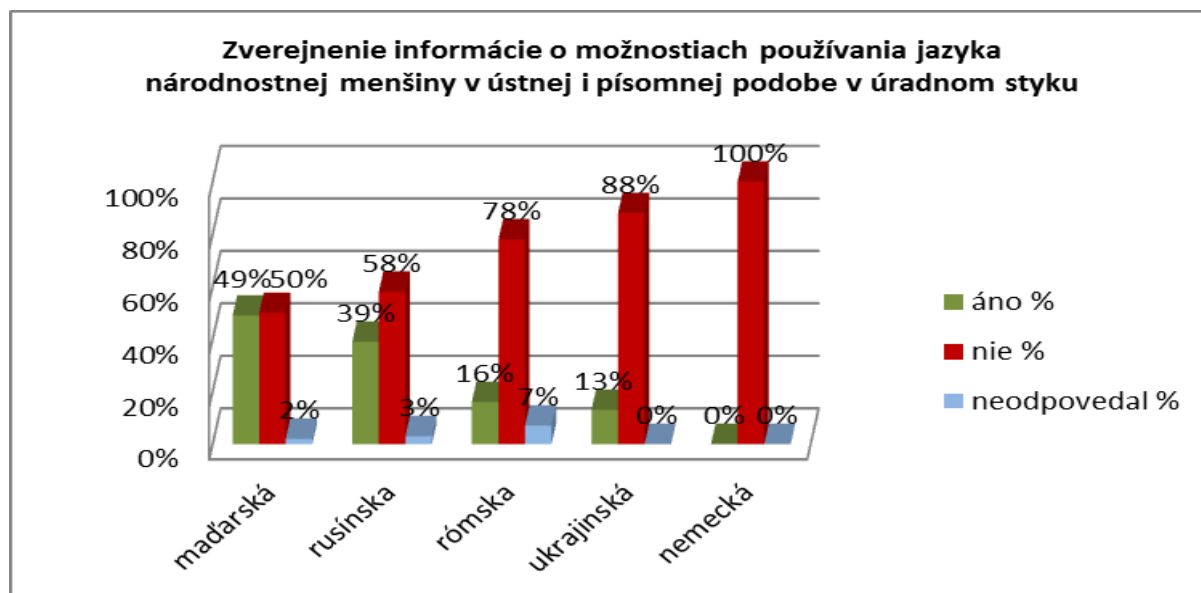
K povinnostiam obcí v oblasti používania jazykov národnostných menšín v úradnom styku patrí aj povinnosť obcí zabezpečiť zverejnenie informácie o možnosti používania jazyka príslušnej národnostnej menšiny v ústnej i písomnej podobe v úradnom styku na viditeľnom

mieste. Kým v roku 2012 zabezpečilo informovanosť obyvateľov takýmto spôsobom 165 obcí, v roku 2014 to už bolo 228 obcí a v roku 2016 269 obcí, čo tvorí 45 % obcí. Podiel obcí, ktoré si plnili túto povinnosť tvoril v obciach s maďarskou národnostnou menšinou 49 %, v obciach s rusínskou národnostnou menšinou 39 %, v obciach s rómskou národnostnou menšinou 16 % a v obciach s ukrajinskou národnostnou menšinou 13 %. Jediná obec s nemeckou národnostnou menšinou si túto povinnosť nespĺnila.

Zákon č. 184/1999 Z. z. bližšie neurčuje, na akom mieste má byť spomínaná informácia zverejnená, hovorí len o viditeľnom mieste. Z pomedzi tých obcí, ktoré si splnili svoju povinnosť, 174 obcí zverejnilo informácie najmä na úradnej tabuli, 104 obcí na informačnej tabuli a 19 obcí na internete. 9 obcí zverejnilo túto informáciu na vchodových dverách, 5 obcí na sekretariáte, na dverách kancelárie v budove obecného úradu a jedna obec v periodickej tlači mesta. Za viditeľné miesto považovali 3 obce verejný rozhlas, dve obce mestskú televíziu a dve obce ústne sprostredkovanie informácie.

Tabuľka č. 14: Zverejnenie informácie o možnostiach používania jazyka národnostnej menšiny v ústnej i písomnej podobe v úradnom styku

	áno	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	236	49 %	242	50 %	8	2 %	486
rusínska	25	39 %	37	58 %	2	3 %	64
rómska	7	16 %	35	78 %	3	7 %	45
ukrajinská	1	13 %	7	88 %	0	0 %	8
nemecká	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	269	45 %	322	53 %	13	2 %	604



Počas monitorovaného obdobia boli registrované písomné podania od občanov v jazyku národnostnej menšiny v obciach s maďarskou národnostnou menšinou. Celkovo v 106 obciach (18 %) registrovali písomné podania (v roku 2015 v 94 obciach a v roku 2016 do 1. júla v 99 obciach). Išlo najmä o žiadosti a sťažnosti, ktoré sa týkali najmä bytov, dotácií, sociálnych vecí, získania informácií o pracovných možnostiach na území obce, ale aj

susedských sporov. Obce s rusínskou, ukrajinskou, rómskou a nemeckou národnostnou menšinou neregistrovali písomné podania počas monitorovaného obdobia.

Tabuľka č. 15: Prijímanie písomných podaní od občanov v jazyku národnostnej menšiny

	áno	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	106	22 %	372	77 %	8	2 %	486
rusínska	0	0 %	64	100 %	0	0 %	64
rómska	0	0 %	44	98 %	1	2 %	45
ukrajinská	0	0 %	8	100 %	0	0 %	8
nemecká	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	106	18 %	489	81 %	9	1 %	604

Napriek tomu, že obec má povinnosť poskytnúť odpoveď na podanie napísané v jazyku národnostnej menšiny tak v štátnom jazyku, ako aj v jazyku národnostnej menšiny, takéto odpovede dostali občania v 40 obciach, čo predstavuje 7 %.

Podľa výsledkov z predchádzajúceho prieskumu v rokoch 2013 – 2014 prijalo 251 obcí (46 %) podania v jazyku príslušnej národnostnej menšiny v ústnom aj písomnom styku. V prevažnej miere sa tak dialo v obciach s maďarskou národnostnou menšinou a v 3 obciach s rusínskou národnostnou menšinou. V 290 obciach (53 %) vyhotovovali aj odpovede v jazyku príslušnej národnostnej menšiny. Z porovnania vyššie uvedených údajov vyplýva, že počet podaní v jazyku národnostnej menšiny, ako aj počet odpovedí na ne v tomto jazyku sa výrazne znížil.

Tabuľka č. 16: Poskytovanie písomných odpovedí na písomné podania v jazyku národnostnej menšiny

	áno	podiel v %	čiastočne	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	40	8 %	26	5 %	52	11 %	368	76 %	486
rusínska	0	0 %	0	0 %	6	9 %	58	91 %	64
rómska	0	0 %	0	0 %	2	4 %	43	96 %	45
ukrajinská	0	0 %	0	0 %	0	0 %	8	100 %	8
nemecká	0	0 %	0	0 %	0	0 %	1	100 %	1
S P O L U	40	7 %	26	4 %	60	10 %	478	79 %	604

Zákon č. 184/1999 Z. z. umožňuje používanie jazyka národnostnej menšiny aj v úradnej agende (najmä zápisnice, uznesenia, štatistiky, evidencie, bilancie, informácie určené pre verejnosť a agenda cirkví a náboženských spoločností určená pre verejnosť okrem matriky). 21 obcí (3 %) používalo v úradnej agende okrem štátneho jazyka aj jazyk národnostnej menšiny a 43 obcí (7 %) používalo okrem štátneho jazyka čiastočne aj jazyk národnostnej menšiny. Išlo prevažne o obce s maďarskou národnostnou menšinou a 3 obce s rusínskou národnostnou menšinou. Úradnú agendu viedli tieto obce najmä v oblasti evidencie obyvateľov, štatistik, vnútorných predpisov a fungovaní obecného zastupiteľstva (uznesenia, zápisnice a pozvánky). Obce s ukrajinskou, rómskou a nemeckou národnostnou menšinou nepoužívali jazyk národnostnej menšiny v úradnej agende.

Tieto údaje sú v porovnaní s údajmi z prieskumu uskutočneného pred štyrmi rokmi viac ako dvojnásobne nižšie. V tom čase používalo jazyk národnostnej menšiny v úradnej

agende 43 obcí (7 %). 103 obcí používalo okrem štátneho jazyka čiastočne aj jazyk národnostnej menšiny, z toho 101 obcí s maďarskou národnostnou menšinou, dve obce (18 %) s rusínskou a rómskou menšinou. Používanie jazyka národnostnej menšiny v obciach s maďarskou a s rómskou národnostnou menšinou klesol, naopak v obciach s rusínskou národnostnou menšinou vzrástol.

Tabuľka č. 17: Používanie jazyka národnostnej menšiny v úradnej agende obecného úradu

	áno	podiel v %	čiastočne	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	21	4 %	40	8 %	413	85 %	8	2 %	486
rusínska	0	0 %	3	5 %	61	95 %	0	0 %	64
rómska	0	0 %	0	0 %	44	98 %	1	2 %	45
ukrajinská	0	0 %	0	0 %	8	100 %	0	0 %	8
nemecká	0	0 %	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	21	3 %	43	7 %	527	87 %	9	1 %	604

Obce môžu v súlade so zákonom č. 184/1999 Z. z., viesť kroniku aj v jazyku národnostnej menšiny. Túto príležitosť využívali hlavne obce s maďarskou národnostnou menšinou; 154 obcí (32 %) viedlo kroniku v štátnom jazyku¹⁸ aj v jazyku národnostnej menšiny a 39 obcí (8 %) viedlo kroniku okrem štátneho jazyka čiastočne aj v jazyku národnostnej menšiny. Uvedené sa týkalo aj obcí s rusínskou národnostnou menšinou, z ktorých jedna obec viedla kroniku v štátnom jazyku aj v rusínskom jazyku a 5 obcí v štátnom jazyku a čiastočne aj v rusínskom jazyku. Pokiaľ ide o obce s ukrajinskou, rómskou a nemeckou národnostnou menšinou, ani jedna z uvedených nevedla kroniku aj v jazyku národnostnej menšiny.

Tabuľka č. 18: Kronika obce vedená v jazyku národnostnej menšiny

	áno	podiel v %	čiastočne	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	154	32 %	39	8 %	118	24 %	175	36 %	486
rusínska	1	2 %	5	8 %	36	56 %	24	38 %	64
rómska	0	0 %	0	0 %	36	80 %	9	20 %	45
ukrajinská	0	0 %	0	0 %	4	50 %	4	50 %	8
nemecká	0	0 %	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	155	26 %	44	7 %	195	32 %	212	35 %	604

V obecnej polícii sa môže v služobnom styku používať okrem štátneho jazyka aj jazyk národnostnej menšiny, ak s tým prítomní súhlasia. Podľa aktuálnych zistení sa pri výkone služobného styku v 30 obciach (5 %) používal okrem štátneho jazyka aj maďarský jazyk, v 9 obciach (1 %) okrem štátneho jazyka čiastočne aj jazyk národnostnej menšiny. V 23 obciach (4 %) bol v služobnom styku obecnej polície vyjadrený súhlas prítomných s používaním jazyka národnostnej menšiny. V 38 obciach (6 %) používali príslušníci obecnej polície, ktorí ovládali jazyk národnostnej menšiny tento jazyk pri komunikácii s občanmi, ktorí patria k národnostnej menšine, čiastočne to bolo v 6 obciach (1 %).

¹⁸ § 3 zákona č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky

Obecná polícia pôsobila v jednej obci s rómskou národnostnou menšinou a v 40 obciach (8 %) s maďarskou národnostnou menšinou. 82 % príslušníkov obecnej polície ovládalo maďarský jazyk slovom a 53 % slovom a písmom. V obci s rómskou národnostnou menšinou nekomunikoval v rómčine žiaden zo štyroch príslušníkov. V obciach s ukrajinskou, rómskou a nemeckou národnostnou menšinou v obecnej polícii nepoužívali jazyk národnostnej menšiny.

Tabuľka č. 19: Počet a podiel príslušníkov obecnej polície ovládajúcich jazyk národnostnej menšiny

	celkový počet	slovom a písmom	podiel v %	slovom	podiel v %	aspoň slovom	podiel v %
maďarská	331	176	53 %	95	29 %	271	82 %
rusínska	0	0	0 %	0	0 %	0	0 %
rómska	4	0	0 %	0	0 %	0	0 %
ukrajinská	0	0	0 %	0	0 %	0	0 %
nemecká	0	0	0 %	0	0 %	0	0 %

3.1.3 Dvojjazyčné dokumenty (otázky 30 – 52)

Obce vymedzené zákonom sú povinné poskytnúť občanom úradné formuláre vydané v rozsahu jej pôsobnosti na požiadanie dvojjazyčne. Túto povinnosť sú obce schopné plniť vtedy, keď takéto formuláre majú k dispozícii. Z výsledkov prieskumu vyplýva, že 94 obcí (16 %) zabezpečovalo všetky formuláre dvojjazyčne a v 121 obciach (20 %) boli niektoré formuláre zabezpečené dvojjazyčne. V obciach s ukrajinskou národnostnou menšinou a nemeckou národnostnou menšinou nemali k dispozícii dvojjazyčné formuláre.

Dvojjazyčné formuláre boli zabezpečené najmä v matrike, v evidencii obyvateľstva, v stavebníctve, v oblasti miestnych daní a poplatkov, ako aj v oblasti sociálnych vecí. Časť obcí zabezpečovala dvojjazyčné formuláre aj pri voľbách. Z porovnania výsledkov predchádzajúceho prieskumu vyplýva, že podiel obcí, ktoré zabezpečovali niektoré formuláre dvojjazyčne, klesol. Pred dvoma rokmi sa 237 obcí (44 %) vyjadrilo, že niektoré formuláre zabezpečovalo dvojjazyčne.

Tabuľka č. 20: Zabezpečenie dvojjazyčných úradných formulárov v rozsahu pôsobnosti obce

	áno	podiel v %	čiastočne	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	86	18 %	108	22 %	281	58 %	11	2 %	486
rusínska	3	5 %	11	17 %	46	72 %	4	6 %	64
rómska	5	11 %	2	4 %	36	80 %	2	4 %	45
ukrajinská	0	0 %	0	0 %	8	100 %	0	0 %	8
nemecká	0	0 %	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	94	16 %	121	20 %	372	62 %	17	3 %	604

Žiadosti o vydanie dvojjazyčných verejných listín (povolenia, oprávnenia, potvrdenia, vyjadrenia a vyhlásenia) boli doručené v 42 obciach (7 %) s maďarskou národnostnou menšinou. V roku 2015 bolo podaných 434 takých žiadostí, z toho 297 žiadostí o rôzne potvrdenia, 112 žiadostí o vyhlásenia, 16 žiadostí o povolenia a 9 žiadostí o vyjadrenia. Do 1.

júla 2016 bolo podaných 265 žiadostí, z toho 141 o potvrdenia, 115 o vyhlásenia, 7 o povolenia a dve o vyjadrenia. V obciach s rusínskou, ukrajinskou, rómskou a nemeckou národnostnou menšinou neregistrovali žiadosti o vydanie dvojjazyčných povolení, oprávnení, potvrdení, vyjadrení a vyhlásení.

Tabuľka č. 21: Doručenie žiadostí o vydanie dvojjazyčných verejných listín (povolenia, oprávnenia, potvrdenia, vyjadrenia a vyhlásenia)

	áno	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	42	9 %	434	89 %	10	2 %	486
rusínska	0	0 %	59	92 %	5	8 %	64
rómska	0	0 %	42	93 %	3	7 %	45
ukrajinská	0	0 %	8	100 %	0	0 %	8
nemecká	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	42	7 %	544	90 %	18	3 %	604

Dvojjazyčné verejné listiny vydávalo občanom 33 obcí (5 %), pričom v roku 2015 vyhotovili 396 odpovedí na takéto žiadosti, z toho 275 odpovedí na žiadosti o potvrdenia, 112 o vyhlásenia, 7 o vyjadrenia a dve o povolenia. Do 1. júla 2016 vyhotovili 243 odpovedí na takéto žiadosti, z toho 137 odpovedí na žiadosti o potvrdenia, 105 o vyhlásenia a jednu o vyjadrenia v jazyku národnostnej menšiny.

Tabuľka č. 22: Vydávanie dvojjazyčných verejných listín (povolenia, oprávnenia, potvrdenia, vyjadrenia a vyhlásenia)

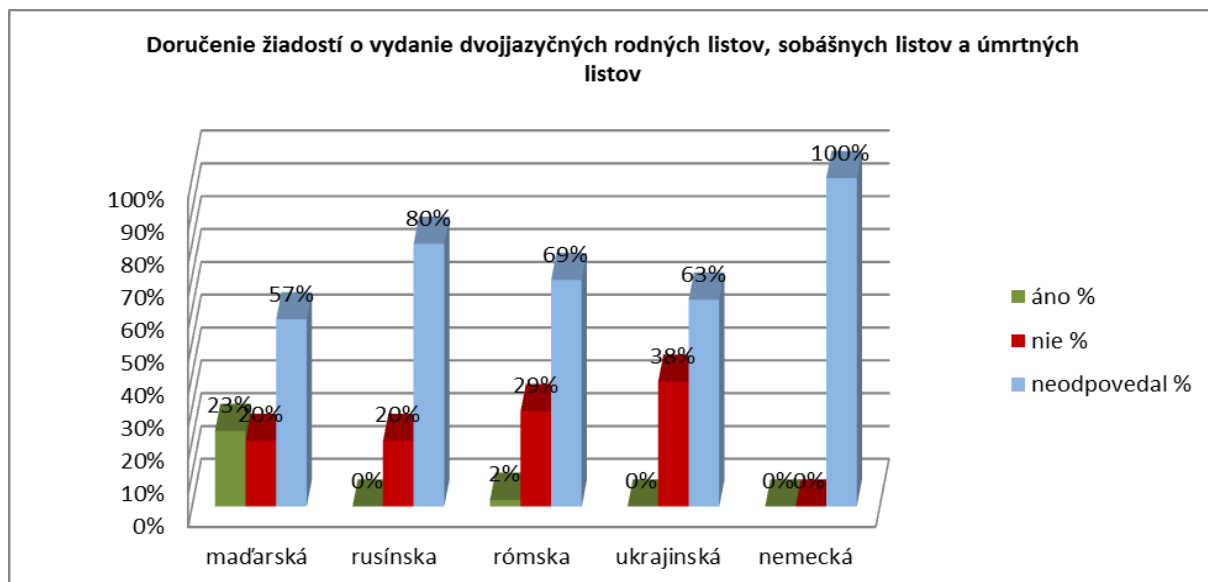
	áno	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	33	7 %	22	5 %	431	89 %	486
rusínska	0	0 %	2	3 %	62	97 %	64
rómska	0	0 %	0	0 %	45	100 %	45
ukrajinská	0	0 %	0	0 %	8	100 %	8
nemecká	0	0 %	0	0 %	1	100 %	1
S P O L U	33	5 %	24	4 %	547	91 %	604

Žiadosti o vydanie dvojjazyčných rodných, sobášnych a úmrtných listov boli doručené v 113 obciach (19 %), z toho v 112 obciach s maďarskou národnostnou menšinou a v jednej obci s rómskou národnostnou menšinou. V týchto obciach boli uvedené dvojjazyčné dokumenty vydané (pozn.: obce mali odpovedať len v prípade, že majú matričný úrad). Obce s maďarskou národnostnou menšinou v roku 2015 vydali 826 rodných, 308 sobášnych a 214 úmrtných listov a do 1. júla 2016 vydali 511 rodných, 219 sobášnych a 146 úmrtných listov. Obec s rómskou národnostnou menšinou neuviedla koľko dvojjazyčných dokumentov vydala. V obciach s rusínskou, ukrajinskou a nemeckou národnostnou menšinou neregistrovali žiadosti o vydanie dvojjazyčných rodných, sobášnych a úmrtných listov.

Z porovnania výsledkov z predchádzajúceho prieskumu vyplýva, že hoci počet obcí, ktoré vydávali dvojjazyčné rodné, sobáše a úmrtné listy klesol, počet vydaných dvojjazyčných rodných, sobášnych a úmrtných listov vzrástol. V predchádzajúcom skúmanom období 127 obcí vydalo 727 rodných, 368 sobášnych a 274 úmrtných listov.

Tabuľka č. 23: Doručenie žiadostí o vydanie dvojjazyčných rodných listov, sobášnych listov a úmrtných listov

	áno	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	112	23 %	99	20 %	275	57 %	486
rusínska	0	0 %	13	20 %	51	80 %	64
rómska	1	2 %	13	29 %	31	69 %	45
ukrajinská	0	0 %	3	38 %	5	63 %	8
nemecká	0	0 %	0	0 %	1	100 %	1
S P O L U	113	19 %	128	21 %	363	60 %	604



V súlade so zákonom č. 184/1999 Z. z. rozhodnutie orgánu verejnej správy v správnom konaní v obci sa v prípade, ak sa konanie začalo podaním v jazyku národnostnej menšiny alebo na požiadanie, vydáva okrem štátneho jazyka v rovnopise aj v jazyku národnostnej menšiny. Takáto situácia sa vyskytla v 7 obciach, kde boli doručené podania, ktorým sa začalo správne konanie v jazyku národnostnej menšiny. Všetky spomínané obce boli maďarskej národnostnej menšiny. V roku 2015 registrovali 157 takých podaní v 3 obciach a do 1. júla 2016 registrovali 151 podaní tiež v 3 obciach. V obciach s rusínskou, ukrajinskou, rómskou a nemeckou národnostnou menšinou neregistrovali podania v jazyku národnostnej menšiny, ktorým sa začalo správne konanie.

Tabuľka č. 24: Doručenie podaní, ktorým sa začalo správne konanie v jazyku národnostnej menšiny v období rokov 2015 a 2016 (do 1. júla)

	áno	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	7	1 %	460	95 %	19	4 %	486
rusínska	0	0 %	59	92 %	5	8 %	64
rómska	0	0 %	42	93 %	3	7 %	45
ukrajinská	0	0 %	8	100 %	0	0 %	8
nemecká	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	7	1 %	570	94 %	27	4 %	604

V 5 obciach boli doručené žiadosti o vydanie dvojazyčných rozhodnutí. V roku 2015 bolo v 3 obciach doručených 156 takýchto žiadostí a do 1. júla 2016 bolo doručených 154 žiadostí tiež v 3 obciach. V obciach s ukrajinskou, rómskou a nemeckou národnostnou menšinou neregistrovali žiadosti o vydanie dvojazyčných rozhodnutí.

Tabuľka č. 25: Doručenie žiadosti o vydanie dvojjazyčných rozhodnutí v období rokov 2015 a 2016 (do 1. júla)

	áno	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	5	1 %	470	97 %	11	2 %	486
rusínska	1	2 %	58	91 %	6	9 %	64
rómska	0	0 %	44	98 %	1	2 %	45
ukrajinská	0	0 %	8	100 %	0	0 %	8
nemecká	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	6	1 %	581	96 %	18	3 %	604

V 3 obciach s maďarskou národnostnou menšinou boli vydané rozhodnutia v správnom konaní v rovnopise v štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny. Celkovo bolo v roku 2015 vydaných 5 410 rozhodnutí a do 1. júla 2016 ich bolo celkovo 5 374. Rozhodnutia sa týkali predškolskej výchovy a daňových rozhodnutí. Podľa zistení predchádzajúceho prieskumu v skúmanom období vydávali rozhodnutia v 7 obciach s maďarskou národnostnou menšinou v správnom konaní okrem štátneho jazyka aj v jazyku národnostnej menšiny, je teda zrejmé, že počet obcí, ktoré vydávali také rozhodnutie, klesol. V obciach s rusínskou, ukrajinskou, rómskou a nemeckou národnostnou menšinou nevydali rozhodnutia v správnom konaní v rovnopise aj v jazyku národnostnej menšiny.

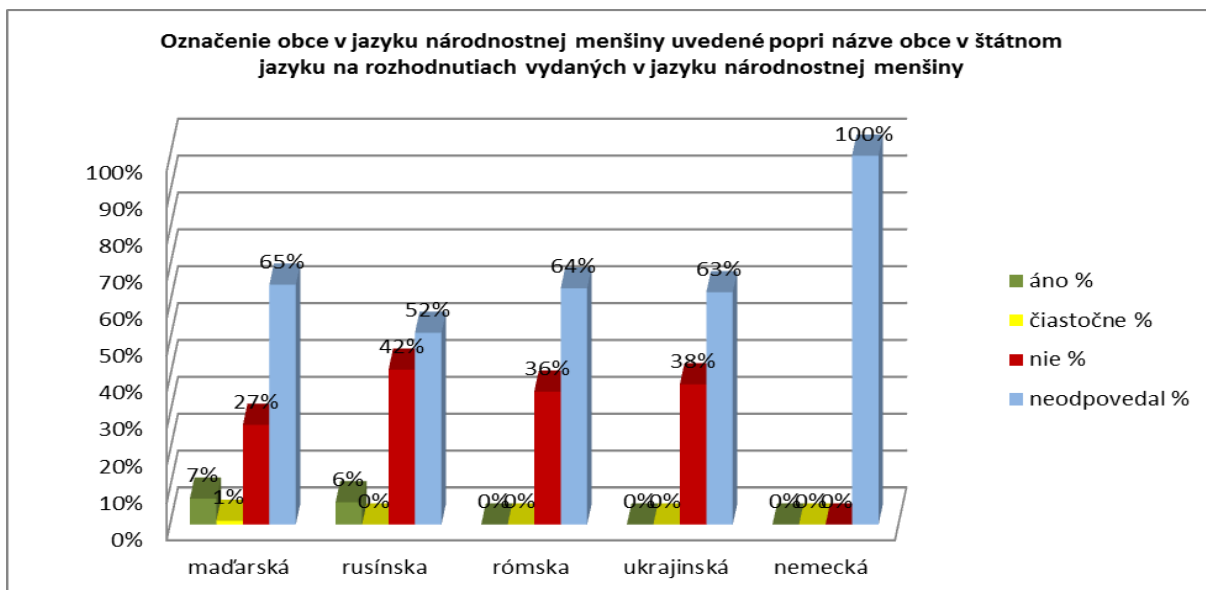
Tabuľka č. 26: Vydávanie rozhodnutí v správnom konaní v rovnopise v jazyku národnostnej menšiny za obdobie rokov 2015 a 2016 (do 1. júla)

	áno	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	3	1 %	435	90 %	48	10 %	486
rusínska	0	0 %	56	88 %	8	13 %	64
rómska	0	0 %	39	87 %	6	13 %	45
ukrajinská	0	0 %	7	88 %	1	13 %	8
nemecká	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	3	0 %	538	89 %	63	10 %	604

Podľa zákona č. 184/1999 Z. z. popri názve obce v štátnom jazyku sa uvádza aj označenie obce v jazyku národnostnej menšiny na rozhodnutiach vydaných v jazyku národnostnej menšiny. 32 obcí s maďarskou národnostnou menšinou a 4 obce s rusínskou národnostnou menšinou sa vyjadrili, že zákon dodržiavali v plnom rozsahu a 6 obcí s maďarskou národnostnou menšinou zákon dodržiavalo v čiastočnom rozsahu. Obce s rómskou, ukrajinskou a nemeckou národnostnou menšinou na uvedenú otázku zväčša neodpovedali alebo uviedli zápornú odpoveď.

Tabuľka č. 27: Označenie obce v jazyku národnostnej menšiny uvedené popri názve obce v štátnom jazyku na rozhodnutiach vydaných v jazyku národnostnej menšiny

	áno	podiel v %	čiastočne	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	32	7 %	6	1 %	132	27 %	316	65 %	486
rusínska	4	6 %	0	0 %	27	42 %	33	52 %	64
rómska	0	0 %	0	0 %	16	36 %	29	64 %	45
ukrajinská	0	0 %	0	0 %	3	38 %	5	63 %	8
nemecká	0	0 %	0	0 %	0	0 %	1	100 %	1
S P O L U	36	6 %	6	1 %	178	29 %	384	64 %	604



3.1.4 Rokovanie orgánov územnej samosprávy (otázky 53 – 57)

Podľa zákona č. 184/1999 Z. z. má poslanec obecného zastupiteľstva právo používať na rokovaní obecného zastupiteľstva jazyk národnostnej menšiny. Výsledky prieskumu ukázali, že v 349 obciach (58 %) používali poslanci na rokovaní obecného zastupiteľstva jazyk národnostnej menšiny a v 124 obciach (21 %) používali štátny jazyk a čiastočne aj jazyk národnostnej menšiny.

Tabuľka č. 28: Používanie jazyka národnostnej menšiny poslancami na rokovaní obecného/mestského zastupiteľstva

	áno	podiel v %	čiastočne	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	311	64 %	98	20 %	66	14 %	11	2 %	486
rusínska	34	53 %	21	33 %	6	9 %	3	5 %	64
rómska	1	2 %	2	4 %	41	91 %	1	2 %	45
ukrajinská	3	38 %	3	38 %	2	25 %	0	0 %	8
nemecká	0	0 %	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	349	58 %	124	21 %	116	19 %	15	2 %	604

Starostovia používali aj jazyk národnostnej menšiny na rokovaní obecného zastupiteľstva v 343 obciach (57 %). V 115 obciach (19 %) používali štátny jazyk a čiastočne aj jazyk národnostnej menšiny, z toho v 91 obciach s maďarskou národnostnou menšinou, v 19 obciach s rusínskou národnostnou menšinou, v dvoch obciach s rómskou národnostnou menšinou a v 3 obciach s ukrajinskou národnostnou menšinou. Nemecký jazyk sa nepoužíval vôbec. Podľa zistení z predchádzajúceho prieskumu sa v 434 obciach (80 %) uskutočňovala komunikácia poslanca obecného zastupiteľstva prípadne starostu na zasadnutí zastupiteľstva aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny. Tento stav sa výrazne nezmenil.

Tabuľka č. 29: Používanie jazyka národnostnej menšiny starostom/primátorom na rokovaní obecného/mestského zastupiteľstva

	áno	podiel v %	čiastočne	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	306	63 %	91	19 %	74	15 %	15	3 %	486
rusínska	33	52 %	19	30 %	9	14 %	3	5 %	64
rómska	1	2 %	2	4 %	41	91 %	1	2 %	45
ukrajinská	3	38 %	3	38 %	2	25 %	0	0 %	8
nemecká	0	0 %	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	343	57 %	115	19 %	127	21 %	19	3 %	604

Rokovanie obecných zastupiteľstiev sa môže uskutočňovať aj v jazyku národnostnej menšiny, ak s tým súhlasia všetci prítomní. V 114 obciach (19 %) sa rokovanie viedlo v jazyku národnostnej menšiny, v 286 obciach (47 %) sa viedlo v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny a v 188 obciach (31 %) sa viedlo v štátnom jazyku. V jednej obci používali popri štátnom jazyku aj rómsky jazyk. Nemecký jazyk sa ako rokovací jazyk obce vôbec nepoužíval. Ukrajinský jazyk sa používal v 5 obciach, rusínsky jazyk celkovo v 49 obciach. Z výsledkov z predchádzajúceho prieskumu z roku 2012 vyplýva, že pred štyrmi rokmi rokovalo zastupiteľstvo v 32 % obciach s maďarskou národnostnou menšinou v maďarskom jazyku a v 43 % obciach s rusínskou národnostnou menšinou rokovali zastupiteľstvá v rusínskom jazyku. Podľa aktuálnych výsledkov sa podiel obcí s maďarskou národnostnou menšinou znížil na 20 % a v obciach s rusínskou národnostnou menšinou tiež na 20 %.

Tabuľka č. 30: Rokovací jazyk obecného/mestského zastupiteľstva

	v štátnom jazyku	podiel v %	v jazyku národnostnej menšiny	podiel v %	v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	127	26 %	99	20 %	246	51 %	14	3 %	486
rusínska	14	22 %	13	20 %	36	56 %	1	2 %	64
rómska	43	96 %	0	0 %	1	2 %	1	2 %	45
ukrajinská	3	38 %	2	25 %	3	38 %	0	0 %	8
nemecká	1	100 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	1
S P O L U	188	31 %	114	19 %	286	47 %	16	3 %	604

S uvedenou oblasťou úzko súvisí aj to, v akom jazyku sa pripravujú materiály na zasadnutie obecného zastupiteľstva. V 27 obciach (4 %) sa tieto materiály pripravovali v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny, z toho v 26 obciach s maďarskou národnostnou menšinou a v jednej obci s rusínskou národnostnou menšinou. V 108 obciach (18 %) sa tieto materiály pripravovali v štátnom jazyku a čiastočne aj v jazyku národnostnej menšiny, z toho 104 obcí s maďarskou národnostnou menšinou a v 4 obciach s rusínskou národnostnou menšinou. V rómskom, ukrajinskom a nemeckom jazyku sa materiály na zasadnutia nepripravovali aj v jazyku národnostnej menšiny.

Tabuľka č. 31: Materiály na zasadnutie obecného/mestského zastupiteľstva v jazyku národnostnej menšiny

	áno	podiel v %	čiastočne	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	26	5 %	104	21 %	343	71 %	13	3 %	486
rusínska	1	2 %	4	6 %	56	88 %	3	5 %	64
rómska	0	0 %	0	0 %	44	98 %	1	2 %	45
ukrajinská	0	0 %	0	0 %	8	100 %	0	0 %	8
nemecká	0	0 %	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	27	4 %	108	18 %	452	75 %	17	3 %	604

Podľa zákona č. 184/1999 Z. z. môžu ostatní účastníci rokovania obecného zastupiteľstva používať jazyk národnostnej menšiny, ak s tým súhlasia všetci prítomní poslanci obecného zastupiteľstva a starosta obce, pričom tlmočenie zabezpečí obec. Podľa výsledkov prieskumu 27 obcí (4 %) zabezpečovalo tlmočenie prostredníctvom tlmočnických služieb, 345 obcí (57 %) iným spôsobom, a to predovšetkým prostredníctvom zamestnancov obecného úradu (44 obcí – 7 %), niektorí v súčinnosti s primátorom/prednostom/poslancom, ktorý tlmočil (29 obcí – 5 %). 183 obcí (30 %) uviedlo, že poslanci, starosta a účastníci ovládali jazyk národnostnej menšiny a v 5 obciach tlmočenie zabezpečovali svojpomocne. 4 obce uviedli, že ak bola prítomná osoba, ktorá nerozumela jazyku národnostnej menšiny, tak sa rokovanie viedlo aj v štátnom jazyku. V 8 obciach sa tlmočenie nezabezpečovalo vôbec a 7 obcí s ukrajinskou národnostnou menšinou uviedlo, že všetci prítomní si želali používať štátny jazyk.

Tabuľka č. 32: Spôsob zabezpečovania možnosti používania jazyka národnostnej menšiny na rokovaní obecného/mestského zastupiteľstva

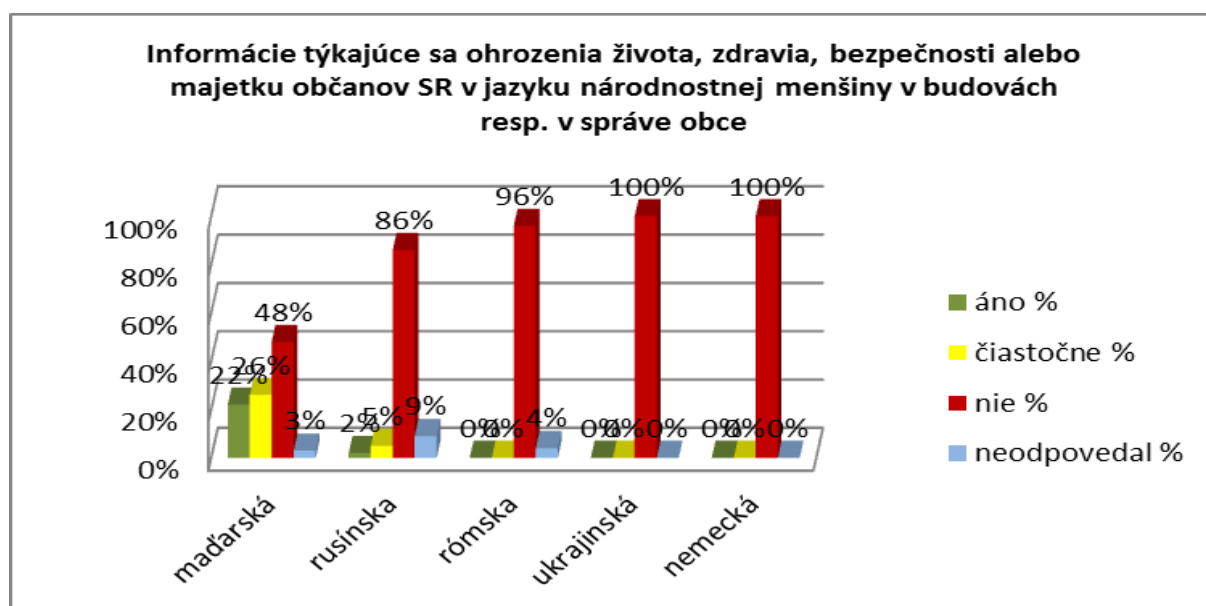
	prostredníctvom tlmočnických služieb	podiel v %	iným spôsobom (prosíme uviesť):	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	20	4 %	288	59 %	178	37 %	486
rusínska	4	6 %	36	56 %	24	38 %	64
rómska	2	4 %	16	36 %	27	60 %	45
ukrajinská	0	0 %	5	63 %	3	38 %	8
nemecká	1	100 %	0	0 %	0	0 %	1
S P O L U	27	4 %	345	57 %	232	38 %	604

3.1.5 Informovanie verejnosti (otázky 58 – 66)

Informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov Slovenskej republiky uvádzalo popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny v budovách, kde sídli starosta obce/primátor mesta, obecné zastupiteľstvo/mestské zastupiteľstvo 109 obcí (18 %), z toho 108 obcí s maďarskou národnostnou menšinou a jedna obec s rusínskou národnostnou menšinou. 129 obcí (21 %) uvádzalo tieto informácie v štátnom jazyku a čiastočne aj v jazyku národnostnej menšiny, z toho 126 obcí s maďarskou národnostnou menšinou a 3 obce s rusínskou národnostnou menšinou. V rómskom, ukrajinskom a nemeckom jazyku sa tieto informácie neuvádzali. Podľa zistení z predchádzajúceho prieskumu zabezpečilo uvedenie týchto informácií 324 obcí (60 %) popri štátnom jazyku aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny.

Tabuľka č. 33: Informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov Slovenskej republiky v jazyku národnostnej menšiny v budovách resp. v správe obce

	áno	podiel v %	čiastočne	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	108	22 %	126	26 %	235	48 %	17	3 %	486
rusínska	1	2 %	3	5 %	55	86 %	6	9 %	64
rómska	0	0 %	0	0 %	43	96 %	2	4 %	45
ukrajinská	0	0 %	0	0 %	8	100 %	0	0 %	8
nemecká	0	0 %	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	109	18 %	129	21 %	342	57 %	25	4 %	604



Všeobecné informácie pre občanov v budovách, kde sídli starosta obce/primátor mesta, obecné zastupiteľstvo/mestské zastupiteľstvo boli uvádzané v štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny v 117 obciach (19 %), z toho v 116 obciach s maďarskou národnostnou menšinou a v jednej obci s rusínskou národnostnou menšinou. V 172 obciach (28 %) boli tieto informácie uvádzané v štátnom jazyku a čiastočne v jazyku národnostnej menšiny, z toho 169 obcí s maďarskou národnostnou menšinou a 3 obce s rusínskou národnostnou menšinou. V rómskom, ukrajinskom a nemeckom jazyku neboli takéto informácie poskytované.

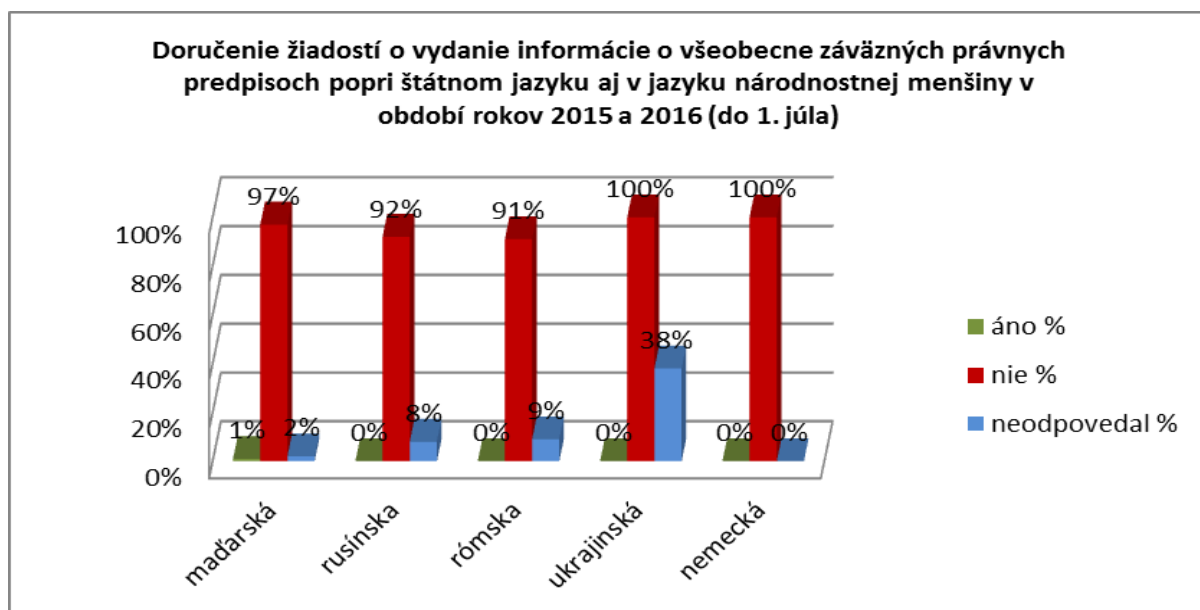
Tabuľka č. 34: Všeobecné informácie slúžiace pre občanov v budovách vo vlastníctve resp. v správe obce uvádzané v jazyku národnostnej menšiny

	áno	podiel v %	čiastočne	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	116	24 %	169	35 %	184	38 %	17	3 %	486
rusínska	1	2 %	3	5 %	55	86 %	5	8 %	64
rómska	0	0 %	0	0 %	43	96 %	2	4 %	45
ukrajinská	0	0 %	0	0 %	8	100 %	0	0 %	8
nemecká	0	0 %	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	117	19 %	172	28 %	291	48 %	24	4 %	604

V 5 obciach s maďarskou národnostnou menšinou boli doručené žiadosti o vydanie informácie o všeobecne záväzných právnych predpisoch popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny. V roku 2015 bolo v 3 obciach doručených 8 žiadostí, do 1. júla 2016 boli v jednej obci doručené 4 žiadosti. Všetkých uvedených 5 obcí zabezpečilo poskytnutie žiadaných informácií o všeobecne záväzných právnych predpisoch popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny. V obciach s rusínskou, ukrajinskou, rómskou a nemeckou národnostnou menšinou neboli doručené žiadosti o vydanie informácie o všeobecne záväzných právnych predpisoch popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny.

Tabuľka č. 35: Doručenie žiadostí o vydanie informácie o všeobecne záväzných právnych predpisoch popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny v období rokov 2015 a 2016 (do 1. júla)

	áno	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	5	1 %	470	97 %	11	2 %	486
rusínska	0	0 %	59	92 %	5	8 %	64
rómska	0	0 %	41	91 %	4	9 %	45
ukrajinská	0	0 %	8	100 %	3	38 %	8
nemecká	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	5	1 %	579	96 %	23	4 %	604



Tabuľka č. 36: Zabezpečenie informácií o všeobecne záväzných právnych predpisoch popri štátnom jazyku v jazyku národnostnej menšiny

	áno	podiel v %	čiastočne	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	5	1 %	2	0 %	12	2 %	467	96 %	486
rusínska	0	0 %	0	0 %	2	3 %	62	97 %	64
rómska	0	0 %	0	0 %	3	7 %	42	93 %	45
ukrajinská	0	0 %	0	0 %	0	0 %	8	100 %	8
nemecká	0	0 %	0	0 %	0	0 %	1	100 %	1
S P O L U	5	1 %	2	0 %	17	3 %	580	96 %	604

V 6 obciach (1 %) s maďarskou národnostnou menšinou sa vydávali a zverejňovali všeobecné záväzné nariadenia obce v štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny. V 28 obciach (5 %) sa tieto nariadenia vydávali v štátnom jazyku a čiastočne aj v jazyku národnostnej menšiny, a to v 26 obciach s maďarskou národnostnou menšinou a v dvoch obciach s rusínskou národnostnou menšinou. V obciach s ukrajinskou, rómskou a nemeckou národnostnou menšinou nevydávali a nezverejňovali všeobecné záväzné nariadenia obce v jazyku národnostnej menšiny.

Tabuľka č. 37: Vydávanie a zverejnenie všeobecných záväzných nariadení obce v jazyku národnostnej menšiny

	áno	podiel v %	čiastočne	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	6	1 %	26	5 %	433	89 %	21	4 %	486
rusínska	0	0 %	2	3 %	56	88 %	6	9 %	64
rómska	0	0 %	0	0 %	42	93 %	3	7 %	45
ukrajinská	0	0 %	0	0 %	8	100 %	0	0 %	8
nemecká	0	0 %	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	6	1 %	28	5 %	540	89 %	30	5 %	604

Podľa predchádzajúceho prieskumu sa v 22 obciach vyhotovovali úradné záznamy a všeobecne záväzné nariadenia popri štátnom jazyku aj v jazyku príslušnej národnostnej menšiny, z toho v 21 obciach s maďarskou národnostnou menšinou a v jednej obci s rusínskou národnostnou menšinou.

Obec podľa zákona č. 184/1999 Z. z. zverejňuje dôležité informácie na úradnej tabuli obce, na webovom sídle obce a v periodickej tlači popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny. Túto povinnosť si splnilo 150 obcí (25 %) s maďarskou národnostnou menšinou. 182 obcí (30 %) zverejňovalo tieto informácie v štátnom jazyku a čiastočne aj v jazyku národnostnej menšiny, z toho 174 obcí s maďarskou národnostnou menšinou a 8 obcí s rusínskou národnostnou menšinou. V obciach s ukrajinskou, rómskou a nemeckou národnostnou menšinou sa nezverejňovali dôležité informácie na úradnej tabuli obce, na webovom sídle obce a v periodickej tlači popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny.

Na otázku, kde uvádzajú obce oznamy určené na informovanie verejnosti aj v jazyku národnostnej menšiny, 445 obcí (74 %) uviedlo obecný rozhlas, 334 obcí (55 %) úradnú tabuľu obce, 221 obcí (37 %) webové sídlo obce, 89 obcí (15 %) periodickú tlač, 30 obcí (5 %) obecnú televíziu, 8 obcí (1 %) informačnú tabuľu (1 %) a 7 obcí (1 %) sociálne siete iné. 17 obcí (3 %) sa vyjadrilo, že verejnosť informovalo v štátnom jazyku.

Tabuľka č. 38: Poskytovanie dôležitých informácií na úradnej tabuli obce, na webovom sídle obce a v periodickej tlači v jazyku národnostnej menšiny

	áno	podiel v %	čiastočne	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	150	31 %	174	36 %	142	29 %	20	4 %	486
rusínska	0	0 %	8	13 %	51	80 %	5	8 %	64
rómska	0	0 %	0	0 %	43	96 %	2	4 %	45
ukrajinská	0	0 %	0	0 %	8	100 %	0	0 %	8
nemecká	0	0 %	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	150	25 %	182	30 %	245	41 %	27	4 %	604

3.1.6 Oblasť verejného styku (otázka 67)

Na pamätníkoch, pomníkoch a pamätných tabuliach vo vlastníctve obce sa uvádzali nápisy popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny v 230 obciach (38 %). V 83 obciach (14 %) sa tieto nápisy uvádzali v štátnom jazyku a čiastočne aj v jazyku národnostnej menšiny.

Tabuľka č. 39: Jazyk národnostnej menšiny na pamätníkoch, pomníkoch a pamätných tabuliach

	áno	podiel v %	čiastočne	podiel v %	nie	podiel v %	neodpovedal	podiel v %	spolu
maďarská	218	45 %	76	16 %	45	9 %	147	30 %	486
rusínska	10	16 %	6	9 %	18	28 %	30	47 %	64
rómska	0	0 %	1	2 %	29	64 %	15	33 %	45
ukrajinská	2	25 %	0	0 %	5	63 %	1	13 %	8
nemecká	0	0 %	0	0 %	1	100 %	0	0 %	1
S P O L U	230	38 %	83	14 %	98	16 %	193	32 %	604

3.1.7 Záverečné otázky (otázky 68 – 74)

Vytváranie podmienok pre používanie jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku hodnotilo 401 obcí (66 %) ako bezproblémové, ďalších 120 obcí (20 %) ako čiastočne problémové a 42 obcí (7 %) ako problémové. Ako dôvody tohto stavu uviedlo 81 obcí nedostatočné množstvo finančných prostriedkov, 66 obcí nedostatočnú odbornú podporu, 60 obcí nedostatočný počet kvalifikovaných zamestnancov, 6 obcí nedostatok času a zamestnancov, 5 obcí neznalosť odbornej terminológie jazyka národnostnej menšiny, jedna obec nedostatok dvojazyčných formulárov a jedna obec uviedla potrebu bezplatnej tlmočnickej služby. Podľa 9 obcí nie je vytváranie podmienok pre používanie jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku potrebné.

V 19 obciach evidovali podnety z dôvodu porušenia zákona č. 184/1999 Z. z., a to v 13 obciach s rusínskou národnostnou menšinou, v 5 obciach s maďarskou národnostnou menšinou a v jednej obci s ukrajinskou národnostnou menšinou. Celkovo bolo v roku 2015 podaných 15 podnetov a do 1. júla 2016 boli podané dva podnety.

V obciach s rusínskou a ukrajinskou národnostnou menšinou boli predmetom podnetov označenia budovy obecného úradu v jazyku národnostnej menšiny a označenia obce na dopravných značkách. V obciach s maďarskou národnostnou menšinou bolo predmetom

podnetov poskytnutie dvojjazyčného rodného listu a vedenie verejnej schôdze v jazyku národnostnej menšiny. Nedostatky boli v každom z týchto prípadov odstránené. Pre porovnanie – v poslednej správe neboli uvedené nijaké podnety z dôvodu porušenia zákona č. 184/1999 Z. z.

3.2 Právnické osoby zriadené územnou samosprávou

Zákon č. 184/1999 Z. z. ustanovuje povinnosti v oblasti používania jazykov národnostných menšín aj pre právnické osoby zriadené orgánmi územnej samosprávy. Táto oblasť používania jazykov národnostných menšín doteraz nebola zmapovaná. V rámci prípravy dotazníkového prieskumu úrad splnomocnenca vzhľadom na to, že neexistuje zoznam takýchto právnických osôb, oslovil všetky dotknuté obce¹⁹ a 6 samosprávnych krajov (Bratislavský, Trnavský, Nitriansky, Banskobystrický, Košický a Prešovský), na území ktorých sú takéto obce nachádzajú a požiadal ich o spoluprácu pri zbere údajov týkajúcich sa týchto subjektov. Vyplnené dotazníky pre právnické osoby zriadené orgánmi územnej samosprávy zaslalo celkovo 39 obcí a 4 samosprávne kraje celkovo za 155 právnických osôb. Z uvedeného počtu boli v súlade s § 5 zákona č. 184/1999 Z. z. spracované dáta za 41 tých právnických osôb pôsobiacich v oblasti sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, rekreácie a športu, cestovného ruchu, odpadového hospodárstva, technických služieb, verejnoprospešných a komunálnych služieb a organizácie pôsobiace v oblasti správy majetku obcí. a 114 právnických osôb pôsobiacich v oblasti predškolskej výchovy, základných škôl, stredných škôl a kultúry.²⁰

Prostredníctvom dotazníkov sa zisťovalo 7 tematických okruhov používania jazykov národnostných menšín v pôsobnosti orgánov územnej samosprávy tak, ako vyplývajú zo zákona č. 184/1999 Z. z. Respondentom bolo položených spolu 58 otázok v nasledovnom poradí: označenia v jazyku menšiny (otázky 1 – 5), úradný styk (otázky 6 – 17), dvojjazyčné dokumenty (otázky 18 – 36), informovanie verejnosti (otázky 37 – 44), oblasť verejného styku (otázky 45-47), rokovanie orgánov právnickej osoby (otázky 48 – 51) a záverečné otázky (otázky 52 – 58). Znenie dotazníka tvorí prílohu č. 2.

3.2.1 Právnické osoby zriadené obcami

Pre účely správy zaslalo dotazník 19 obcí s maďarskou národnostnou menšinou s informáciami o 32 relevantných právnických osobách zriadených obcami. Právnické osoby zriadené obcami boli nasledovné: 5 zariadení pre seniorov, 5 rekreačných zariadení, 4 organizácie v oblasti technických služieb, 4 organizácie v oblasti verejnoprospešných alebo komunálnych služieb, 4 organizácie v oblasti správy majetku, 3 organizácie pôsobiace

¹⁹ Pozn. obce, ktoré sú uvedené v zozname obcí ustanovenom v prílohe nariadenia vlády č. 221/1999 Z. z., t. j. 638 obcí.

²⁰ Cieľom správy bolo predovšetkým skúmanie uplatňovania zákona č. 184/1999 Z. z. Citovaný zákon hovorí o tom, že používanie jazyka menšiny v oblasti predškolskej výchovy, základných škôl, stredných škôl a kultúry upravujú osobitné zákony, a preto sa správa nezaobera používaním jazykov národnostných menšín právnickými osobami zriadenými orgánmi územnej samosprávy v tejto oblasti. V budúcnosti by bolo vítané skúmať aj tieto oblasti, avšak vzhľadom na skutočnosť, že v školstve a v kultúre pôsobia veľmi rôznorodé typy organizácií by bolo realizovanie takéhoto zámeru veľmi náročné.

v oblasti nakladania s odpadmi, 2 organizácie cestovného ruchu a jedna organizácia v oblasti športu.

Označenia v jazyku menšiny (otázky 1 – 5)

Označenie právnickej osoby zriadenej obcou v jazyku národnostnej menšiny uviedlo 20 respondentov (63 %) a 4 respondenti (13 %) uviedli označenie v jazyku národnostnej menšiny, ktoré je totožné s názvom v štátnom jazyku.²¹ Označenie právnickej osoby zriadenej obcou umiestnené na budovách bolo uvedené v 14 prípadoch (44 %) v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny, v 18 prípadoch (56 %) v štátnom jazyku. Označenie právnickej osoby zriadenej obcou v jazyku národnostnej menšiny uviedli v 12 (36 %) prípadoch rovnakým písmom a v dvoch prípadoch (6 %) menším písmom. Označenie obce v jazyku národnostnej menšiny bolo uvedené popri názve obce v štátnom jazyku na budovách právnickej osoby zriadenej obcou v 9 prípadoch (28 %). V dvoch prípadoch (6 %) bolo označenie obce uvedené čiastočne aj v jazyku národnostnej menšiny.

Úradný styk (otázky 6 – 17)

81 % zamestnancov právnických osôb zriadených obcou ovládalo aspoň slovom maďarský jazyk a slovom a písmom 70 %. 21 právnických osôb zriadených obcou (66 %) zabezpečovalo používanie jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku prostredníctvom zamestnancov obce komunikujúcich v jazyku národnostnej menšiny, 5 právnických osôb zriadených obcou (16 %) prostredníctvom vlastných zamestnancov a jedna právnická osoba zriadená obcou prostredníctvom konateľov.

12 právnických osôb zriadených obcou (38 %) uvádzalo na viditeľnom mieste informáciu o možnostiach používania jazyka národnostnej menšiny. V 8 prípadoch (25 %) informácie umiestnili na informačnej tabuli obce, v troch prípadoch (9 %) na úradnej tabuli obce, v dvoch prípadoch (6 %) na webovej stránke a v jednom prípade na sekretariáte.

Písomné podania od občanov v jazyku národnostnej menšiny registrovalo 7 právnických osôb zriadených obcou (22 %). V roku 2015 registrovalo 5 právnických osôb zriadených obcou 11 uvedených podaní a v roku 2016 do 1. júla registrovali 4 právnické osoby zriadené obcou 6 podaní. Medzi podaniami boli žiadosti, sťažnosti, pochvaly a stanoviská, ktoré sa týkali oblasti personalistiky, objektov v správe spoločnosti a sociálnych vecí. 6 právnických osôb zriadených obcou (19 %) poskytlo odpoveď okrem štátneho jazyka aj v jazyku národnostnej menšiny.

V úradnej agende jedna právnická osoba zriadená obcou používala okrem štátneho jazyka aj jazyk národnostnej menšiny. Dve právnické osoby zriadené obcou (6 %) používali štátny jazyk a čiastočne aj jazyk národnostnej menšiny, a to v oblasti kultúry, sponzorstva alebo pri pozvánkach na schôdzu vlastníkov, pri všeobecných informáciách a pri oznamoch pre klientov.

²¹ V niektorých prípadoch sa označenie právnickej osoby v jazyku národnostnej menšiny zhoduje s názvom právnickej osoby v štátnom jazyku.

Dvojazyčné dokumenty (otázky 18 – 36)

Dvojazyčné úradné formuláre zabezpečovali dve právnické osoby zriadené obcou (6 %). Dve právnické osoby zriadené obcou (6 %) používali niektoré formuláre dvojazyčne. Formuláre sa týkali oznámení pre nájomníkov bytov, marketingu, reklamy a písomného hlasovania.

Právnické osoby zriadené obcou nedostali žiadosti o vydanie dvojazyčných verejných listín, napriek tomu jedna právnická osoba zriadená obcou vydala v roku 2015 20 dvojazyčných vyhlásení a v roku 2016 do 1. júla 5 dvojazyčných vyhlásení.

Právnickým osobám zriadeným obcou neboli doručené podania, ktorým by sa začalo správne konanie v jazyku národnostnej menšiny a neboli im doručené ani žiadosti o vydanie dvojazyčných rozhodnutí. Právnické osoby zriadené obcou taktiež nevydali rozhodnutia v správnom konaní v rovnopise v jazyku národnostnej menšiny. Jedna právnická osoba zriadená obcou uviedla označenie obce v jazyku národnostnej menšiny popri názve obce v štátnom jazyku na rozhodnutiach vydaných v jazyku národnostnej menšiny.

Informovanie verejnosti (otázky 37 – 44)

Informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov Slovenskej republiky v budovách, kde sídlia právnické osoby zriadené obcou, uvádzali 3 právnické osoby zriadené obcou (9 %) v štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny a 4 právnické osoby zriadené obcou (13 %) v štátnom jazyku a čiastočne aj v jazyku národnostnej menšiny.

Všeobecné informácie slúžiace pre občanov v budovách, kde sídlia právnické osoby zriadené obcou uvádzalo v štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny 10 právnických osôb zriadených obcami (31 %) a 4 právnické osoby zriadené obcami (13 %) uvádzali tieto informácie v štátnom jazyku a čiastočne aj v jazyku národnostnej menšiny.

Právnickým osobám zriadenými obcami neboli doručené žiadne žiadosti o vydanie informácie o všeobecne záväzných právnych predpisoch popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny. Jedna právnická osoba zriadená obcou napriek uvedenému zabezpečila informácie o všeobecne záväzných právnych predpisoch popri štátnom jazyku čiastočne aj v jazyku národnostnej menšiny.

Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám ukladá ako povinnosť pre právnické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, aby dôležité informácie zverejnili aj v jazyku národnostných menšín v obciach, ktoré sú vymedzené osobitným zákonom. Tieto informácie zverejnili 9 právnických osôb zriadených obcami (28 %) na úradnej tabuli a na webovom sídle právnickej osoby. 7 právnických osôb zriadených obcami (22 %) zverejnili dôležité informácie v štátnom jazyku a čiastočne aj v jazyku národnostnej menšiny.

Oznamy určené na informovanie verejnosti aj v jazyku národnostnej menšiny uvádzalo 14 právnických osôb zriadených obcami na webovom sídle obce (44 %), 7 právnických osôb zriadených obcami na úradnej tabuli obce a 4 právnické osoby zriadené obcami na informačnej tabuli a po jednom pri vchode do obytných domov, na informačných paneloch, na reklamných tabulách, prostredníctvom obecného úradu, v obecnom rozhlase, v miestnej tlači a v závodnej kuchyni. 5 právnických osôb zriadených obcami (16 %) uviedlo, že informácie v jazyku národnostnej menšiny neuvádzalo nikde.

Oblasť verejného styku (otázky 45 – 47)

Možnosť používania jazyka národnostnej menšiny zabezpečovali 4 zariadenia sociálnych služieb prostredníctvom zamestnancov zariadenia sociálnych služieb.

Rokovanie orgánov právnickej osoby (otázky 48 – 51)

Na rokovaní orgánov 16 právnických osôb zriadených obcami (50 %) sa používal okrem štátneho jazyka aj jazyk národnostnej menšiny a v 10 právnických osobách zriadených obcami (31 %) sa používal štátny jazyk a čiastočne aj jazyk národnostnej menšiny. Rokovanie sa viedlo v 17 právnických osobách zriadených obcami (53 %) v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny, v 10 právnických osobách zriadených obcami (31 %) v štátnom jazyku a v 5 právnických osobách zriadených obcami (16 %) v jazyku národnostnej menšiny. Na rokovanie orgánov 4 právnických osôb zriadených obcami (13 %) sa pripravovali materiály čiastočne aj v jazyku národnostnej menšiny. Na rokovaní 11 právnických osôb zriadených obcami (34 %) ovládal každý zúčastnený jazyk národnostnej menšiny. 4 právnické osoby zriadené obcami (13 %) zabezpečovali možnosť používania jazyka národnostnej menšiny prostredníctvom zamestnancov právnickej osoby, dve právnické osoby zriadené obcami (6 %) zabezpečovali túto možnosť prostredníctvom tlmočnických služieb. Dve právnické osoby zriadené obcami (6 %) zabezpečovali možnosť používania jazyka národnostnej menšiny v prípadoch, ak všetci prítomní ovládali príslušný jazyk národnostnej menšiny.

Záverečné otázky (otázky 52 – 58)

22 právnických osôb zriadených obcami (69 %) uviedlo, že vytváranie podmienok pre používanie jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku je pre právnickú osobu bezproblémové. Pre 8 právnických osôb zriadených obcami (25 %) je čiastočne problémové a pre jednu právnickú osobu je to problémové. Právnické osoby ako hlavné dôvody uviedli nedostatočný počet kvalifikovaných zamestnancov, nedostatočné množstvo finančných prostriedkov, nedostatočnú odbornú podporu alebo náročnosť odborných prekladov.

Právnickým osobám zriadených obcami neboli doručené žiadne podnety z dôvodu porušenia zákona č. 184/1999 Z. z.

3.2.2 Právnické osoby zriadené samosprávnymi krajinami

Dotazník mapujúci 9 relevantných právnických osôb zriadených samosprávnymi krajinami zaslali 4 samosprávne kraje (Trnavský, Nitriansky, Košický a Prešovský). Všetky

právnické osoby zriadené samosprávnymi krajmi pôsobili v obciach s maďarskou národnostnou menšinou v oblasti sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

Označenia v jazyku menšiny (otázky 1 – 5)

Označenie právnickej osoby zriadenej samosprávnym krajom v jazyku národnostnej menšiny uviedlo 5 respondentov. Označenie právnickej osoby zriadenej samosprávnym krajom umiestnené na budovách bolo uvedené v štátnom jazyku. V jednom prípade bolo označenie obce v jazyku národnostnej menšiny popri názve obce v štátnom jazyku čiastočne uvedené na budovách právnickej osoby zriadenej samosprávnym krajom.

Úradný styk (otázky 6 – 17)

84 % zamestnancov právnických osôb zriadených samosprávnymi krajmi ovládalo maďarský jazyk slovom a 47 % zamestnancov slovom a písmom. 4 právnické osoby zriadené samosprávnymi krajmi (44 %) zabezpečovali používanie jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku prostredníctvom zamestnancov obce komunikujúcich v jazyku národnostnej menšiny a 3 právnické osoby zriadené samosprávnymi krajmi (33 %) prostredníctvom vlastných zamestnancov. 4 právnické osoby zriadené samosprávnymi krajmi (44 %) uvádzali na viditeľnom mieste informáciu o možnostiach používania jazyka národnostnej menšiny a z nich všetky na informačnej tabuli obce. Právnickým osobám zriadených samosprávnymi krajmi neboli doručené žiadne písomné podania od občanov v jazyku národnostnej menšiny. V úradnej agende sa v žiadnej právnickej osobe zriadenej samosprávnym krajom nepoužíval jazyk národnostnej menšiny.

Dvojazyčné dokumenty (otázky 18 – 36)

Právnické osoby zriadené samosprávnymi krajmi nezabezpečovali dvojazyčné úradné formuláre a neboli im doručené žiadosti o vydanie dvojazyčných verejných listín, ani podania, ktorým sa začalo správne konanie v jazyku národnostnej menšiny, ani žiadosti o vydanie dvojazyčných rozhodnutí. V tejto súvislosti právnické osoby zriadené samosprávnymi krajmi ani nevydali rozhodnutia v správnom konaní v rovnopise v jazyku národnostnej menšiny.

Informovanie verejnosti (otázky 37 – 44)

Informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov Slovenskej republiky v budovách, kde sídli právnická osoba zriadená samosprávnym krajom uvádzala jedna právnická osoba zriadená samosprávnym krajom (11 %) v štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny a 3 právnické osoby (33 %) v štátnom jazyku a čiastočne v jazyku národnostnej menšiny. Všeobecné informácie slúžiace pre občanov v budovách, kde sídli právnická osoba zriadená samosprávnym krajom uviedli dve právnické osoby zriadené samosprávnymi krajmi (22 %) v štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny a dve právnické osoby zriadené samosprávnymi krajmi (22 %) uviedli tieto informácie v štátnom jazyku a čiastočne aj v jazyku národnostnej menšiny.

Právnickým osobám zriadených samosprávnymi krajmi neboli doručené žiadne žiadosti o vydanie informácie o všeobecne záväzných právnych predpisoch popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny. 3 právnické osoby zriadené samosprávnymi krajmi (33 %) zverejnili dôležité informácie na úradnej tabuli a na webovom sídle právnickej osoby v štátnom jazyku a čiastočne aj v jazyku národnostnej menšiny.

Oznamy určené na informovanie verejnosti aj v jazyku národnostnej menšiny uvádzali 3 právnické osoby zriadené samosprávnymi krajmi na informačnej tabuli a jedna právnická osoba zriadená samosprávnym krajom na úradnej tabuli obce. Jedna právnická osoba zriadená samosprávnym krajom uviedla, že informácie v jazyku národnostnej menšiny nikde neuvádza a ostatné právnické osoby zriadené samosprávnymi krajmi neodpovedali.

Oblasť verejného styku (otázky 45 – 47)

Možnosť používania jazyka národnostnej menšiny zabezpečovalo 8 zariadení sociálnych služieb a jedno zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately s personálom zariadenia sociálnych služieb.

Rokovanie orgánov právnickej osoby (otázky 48 – 51)

Na rokovaní orgánov jednej právnickej osoby zriadenej samosprávnym krajom sa používal okrem štátneho jazyka aj jazyk národnostnej menšiny, v dvoch právnických osobách zriadených samosprávnymi krajmi (22 %) sa používal jazyk národnostnej menšiny okrem štátneho jazyka čiastočne aj jazyk národnostnej menšiny. Rokovanie sa viedlo v jednej právnickej osobe zriadenej samosprávnym krajom v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny. V ostatných právnických osobách zriadených samosprávnymi krajmi (89 %) sa rokovanie viedlo v štátnom jazyku. Na rokovanie orgánov právnickej osoby sa nepripravovali materiály v jazyku národnostnej menšiny. V 6 právnických osobách zriadených samosprávnymi krajmi (66 %) zabezpečovali možnosť používania jazyka národnostnej menšiny prostredníctvom zamestnancov právnickej osoby zriadenej samosprávnym krajom, v jednej právnickej osobe zriadenej samosprávnym krajom neformálnou komunikáciou, jedna právnická osoba zriadená samosprávnym krajom nezabezpečovala takúto komunikáciu žiadnym spôsobom a jedna právnická osoba zriadená samosprávnym krajom neodpovedala.

Záverečné otázky (otázky 52 – 58)

Vytváranie podmienok pre používanie jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku pre právnickú osobu zriadenú samosprávnym krajom uviedlo 6 právnických osôb zriadených samosprávnymi krajmi (67 %) za bezproblémové, 2 právnické osoby zriadené samosprávnymi krajmi (22 %) čiastočne problémové a jedna právnická osoba zriadená samosprávnym krajom za problémové. Jedna právnická osoba zriadená samosprávnym krajom v tejto súvislosti uviedla ako hlavný dôvod nedostatočnú odbornú podporu. Právnickým osobám zriadených samosprávnymi krajmi neboli doručené žiadne podnety z dôvodu porušenia zákona č. 184/1999 Z. z.

3.3 Štátna správa

3.3.1 Postavenie a pôsobnosť vybraných orgánov štátnej správy vo vzťahu k zákonu č. 184/1999 Z. z.

Zákon č. 184/1999 Z. z. ustanovuje povinnosti v oblasti používania jazykov národnostných menšín pre orgány verejnej správy v obciach vymedzených zákonom č. 184/1999 Z. z.

Z dôvodu zabezpečenia jednotného postupu pri uplatňovaní zákona č. 184/1999 Z. z. podpredseda vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva a národnostné menšiny ešte v júli 2011 oslovil všetkých ministrov a vedúcich ostatných ústredných orgánov štátnej správy a požiadal ich o spoluprácu pri uplatňovaní tohto zákona. Sekcia národnostných menšín úradu vlády na základe odpovedí ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy nadviazala kontakt s tými subjektmi, pre ktoré vyplývajú povinnosti zo zákona č. 184/1999 Z. z. a zistila, že tieto ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy majú vo svojej pôsobnosti orgány verejnej správy, ktoré sú povinné na miestnej úrovni uplatňovať zákon č. 184/1999 Z. z.:

- Ministerstvo financií Slovenskej republiky (21 organizačných zložiek daňových úradov);
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (24 úradov práce, sociálnych vecí a rodiny alebo ich organizačných zložiek);
- Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (7 regionálnych úradov verejného zdravotníctva);
- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (14 obvodných úradov, 5 pracovísk štátnych archívov; Policajný zbor a Hasičský a záchranný zbor – okresné riaditeľstvá²²);
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (8 regionálnych veterinárnych a potravinových správ, 4 obvodné lesné úrady, 7 obvodných pozemkových úradov);
- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (8 obvodných úradov pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie);
- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (8 obvodných úradov životného prostredia);
- Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (12 katastrálnych úradov vrátane detašovaných pracovísk).²³

V roku 2012 sa začal realizovať program Ministerstva vnútra Slovenskej republiky s názvom ESO (Efektívna, spoľahlivá a otvorená verejná správa), ktorý zásadne zreformoval orgány miestnej štátnej správy, na ktoré sa vzťahuje aplikácia zákona č. 184/1999 Z. z.

²² Policajný zbor a Hasičský a záchranný zbor majú osobitné postavenie v rámci Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

²³ V rámci programu ESO boli zrušené obvodné úrady, obvodné lesné úrady, obvodné pozemkové úrady, obvodných úradov pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, obvodných úradov životného prostredia a katastrálne úrady a ich pôsobnosť presunutá na okresné úrady.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že v rámci prvej etapy programu ESO bola v súlade so zákonom č. 345/2012 Z. z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zrušená prevažná väčšina špecializovaných miestnych orgánov štátnej správy s pôsobnosťou na území kraja (krajské školské úrady, krajské stavebné úrady, krajské úrady životného prostredia, krajské pozemkové úrady, krajské lesné úrady, krajské úrady pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, katastrálne úrady a územné vojenské správy).²⁴

V rámci druhej etapy programu ESO boli zákonom č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 180/2013 Z. z.“) zrušené obvodné úrady životného prostredia, obvodné úrady pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, obvodné lesné úrady, obvodné pozemkové úrady a správy katastra, pôsobnosť ktorých prešla na okresné úrady.²⁵ Odvetvový princíp riadenia a kontroly štátnej správy uskutočňovanej integrovaným miestnym orgánom štátnej správy príslušnými ministerstvami a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy zostal zachovaný. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že § 4 ods. 5 zákona č. 180/2013 Z. z. ustanovil, že okresný úrad v rozsahu svojej pôsobnosti spolupracuje s inými miestnymi orgánmi štátnej správy, vyšším územným celkom a obcami v jeho územnom obvode. Citovaný zákon v tejto súvislosti bližšie nedefinuje ani neodkazuje na iné miestne orgány štátnej správy.

Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 184/1999 Z. z. sa za orgány verejnej správy považujú orgány miestnej štátnej správy, orgány územnej samosprávy a územnou samosprávou zriadené právnické osoby. Za orgány miestnej štátnej správy sa považujú tie orgány, o ktorých osobitný zákon ustanovuje, že vykonávajú štátnu správu, pričom nejde o ústredné orgány štátnej správy alebo o orgány štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou. Zákon č. 184/1999 Z. z. neodvodzuje právo občanov Slovenskej republiky patriacich k národnostnej menšine používať jazyk národnostnej menšiny pred orgánom miestnej štátnej správy od miesta sídla príslušného orgánu, ale od miesta komunikácie. Ak je miestom komunikácie obec, ktorá sa nachádza v zozname uvedenom v nariadení vlády č. 221/1999 Z. z., má občan Slovenskej republiky patriaci k národnostnej menšine právo v súlade s § 2 ods. 3 zákona č. 184/1999 Z. z. používať v písomnej a ústnej komunikácii jazyk národnostnej menšiny a orgán verejnej správy, ktorý je adresátom komunikácie, je tiež povinný postupovať v súlade s § 2 ods. 3 zákona č. 184/1999 Z. z. Z uvedeného vyplýva, že ak sa organizačná zložka orgánu štátnej správy nachádza v obci, ktorá je uvedená v zozname podľa nariadenia vlády č. 221/1999 Z. z., považuje sa za orgán verejnej správy podľa § 2 ods. 3 zákona č. 184/1999 Z. z.

Úrad splnomocnenca v nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti v súčinnosti s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Ministerstvom financií Slovenskej republiky v spolupráci s Finančným riaditeľstvom Slovenskej republiky, Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky a Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky vytypoval orgány

²⁴ Pozri: <http://www.minv.sk/?eso-efektivna-spolahliva-otvorena-verejna-sprava>

²⁵ Tamtiež.

štátnej správy a ich organizačné zložky, v ktorých sa popri štátnom jazyku v úradnom styku používa i jazyk národnostnej menšiny. Išlo o 13 okresných úradov, 18 daňových úradov, 12 colných úradov, 23 úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, 8 regionálnych veterinárnych a potravinových správ, 6 regionálnych úradov verejného zdravotníctva a 5 štátnych archívov.

Prostredníctvom dotazníkov sa zisťovalo 6 tematických okruhov používania jazykov národnostných menšín v pôsobnosti orgánov štátnej správy/miestnej štátnej správy tak, ako vyplývajú zo zákona č. 184/1999 Z. z. Tieto tematické okruhy boli spracované v nasledovnom členení: označenia v jazyku národnostnej menšiny, úradný styk, dvojjazyčné dokumenty, rokovanie orgánov štátnej správy/miestnej štátnej správy, informovanie verejnosti a záverečné otázky. Respondentom bolo položených spolu 55 otázok v nasledovnom poradí: označenia v jazyku národnostnej menšiny (otázky 1 – 5), úradný styk (otázky 6 – 17), dvojjazyčné dokumenty (otázky 18 – 36), rokovanie orgánov štátnej správy/miestnej štátnej správy (otázky 37 – 40), informovanie verejnosti (otázky 41 – 48) a záverečné otázky (otázky 49 – 55).

Okresné úrady

Postavenie, sídla, územné obvody a pôsobnosť okresných úradov ustanovuje zákon č. 180/2013 Z. z., ktorý súčasne upravuje vyhlasovanie vyhlášok miestnych orgánov štátnej správy, zrušuje niektoré miestne orgány štátnej správy a upravuje vzťahy súvisiace s ich zrušením. Okresné úrady sú miestnymi orgánmi štátnej správy a preddavkovými organizáciami Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. V zmysle § 6 zákona č. 180/2013 Z. z. môže okresný úrad so súhlasom ministerstva zriaďiť na výkon niektorých činností štátnej správy pracovisko okresného úradu a určiť jeho územný obvod. Okresné úrady v zmysle citovaného zákona v rozsahu svojej pôsobnosti spolupracujú s inými miestnymi orgánmi štátnej správy, vyššími územnými celkami a obcami vo svojom územnom obvode a môžu spolupracovať s obdobnými orgánmi verejnej správy aj z iných štátov.

Daňové úrady a colné úrady

V súvislosti s daňovými úradmi a colnými úradmi je potrebné uviesť, že v roku 2012 došlo prostredníctvom programu UNITAS²⁶ k zásadnému zreformovaniu colnej správy a daňovej správy. Zlúčením colnej a daňovej správy k 1. januáru 2012 vznikla finančná správa, ktorej organizačnú štruktúru tvorí Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Kriminálny úrad finančnej správy, Kompetenčné centrum finančných operácií, daňové úrady, Daňový úrad pre vybrané daňové subjekty, pobočky daňových úradov, kontaktné miesta daňových úradov, colné úrady, pobočky colných úradov a stanice colných úradov.

Právna úprava orgánov štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva je vymedzená zákonom č. 333/2011 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva v znení neskorších predpisov. Postavenie, organizáciu, právomoc a pôsobnosť daňových úradov upravuje zákon č. 479/2009 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní a poplatkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 331/2011 Z. z. (ďalej

²⁶ Program UNITAS bol iniciovaný prijatím uznesenia vlády SR č. 285/2008 zo dňa 7. mája 2008.

len „zákon č. 479/2009 Z. z.“) a colných úradov zákon č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.²⁷ § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 479/2009 Z. z. ustanovuje, že orgánmi štátnej správy v oblasti daní a poplatkov sú daňové úrady. V súlade s ods. 3 citovaného ustanovenia môže prezident finančnej správy na návrh riaditeľa daňového úradu zriadiť pobočky a kontaktné miesta daňového úradu. Daňový úrad vykonáva pôsobnosť v územnom obvode kraja, ak zákon neustanovuje inak. Pobočka a kontaktné miesto daňového úradu sú organizačnou zložkou daňového úradu. Daňové úrady a colné úrady sa ako orgány finančnej správy vo svojej činnosti taktiež riadia zákonom č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. § 5 tohto zákona upravuje povinnosť používania štátneho jazyka pri správe daní, ak osobitné predpisy neustanovujú inak, napríklad zákon č. 184/1999 Z. z. V zmysle uvedenej legislatívy sa na správu daní, vyhotovovaní písomnosti správcu dane, podania daňového subjektu a písomnosti daňového subjektu vzťahujú aj ustanovenia zákona č. 184/1999 Z. z.

Finančné riaditeľstvo sa v súlade s § 7a ods. 1 zákona č. 184/1999 Z. z. a z dôvodu zabezpečenia správnej aplikácie zákona č. 184/1999 Z. z. pri výkone správy daní vo februári 2013 obrátilo na úrad vlády so žiadosťou o poskytnutie stanoviska pri vykonávaní tohto zákona. Úrad vlády, ako orgán príslušný v zmysle § 7a ods. 1 zákona č. 184/1999 Z. z. poskytovať odbornú a metodickú pomoc orgánom verejnej správy a organizačným zložkám bezpečnostných a záchranných zborov, poskytol Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky príslušné stanovisko s cieľom objasniť, či sa aplikácia zákona č. 184/1999 Z. z. vzťahuje aj na organizačné zložky daňových úradov a ďalšie súvislosti. Pre potreby správy uvádzame hlavné závery príslušného stanoviska, v ktorom úrad vlády potvrdil, že daňové úrady sú v zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 479/2009 Z. z. orgánmi štátnej správy vo veci daní a poplatkov. Zároveň v stanovisku uviedol, že zákon č. 184/1999 Z. z. neodvodzuje právo občanov Slovenskej republiky patriacich k národnostnej menšine používať jazyk národnostnej menšiny pred orgánom miestnej štátnej správy od miesta sídla príslušného orgánu, ale od miesta komunikácie. Ak miestom komunikácie je obec, ktorá sa nachádza v zozname uvedenom v nariadení vlády č. 221/1999 Z. z., má občan Slovenskej republiky patriaci k národnostnej menšine právo v súlade s § 2 ods. 3 zákona č. 184/1999 Z. z. používať v písomnej a ústnej komunikácii jazyk národnostnej menšiny a orgán verejnej správy, ktorý je adresátom komunikácie, je tiež povinný postupovať v súlade s § 2 ods. 3 zákona č. 184/1999 Z. z. Z uvedeného vyplýva, že ak sa organizačná zložka daňového úradu nachádza v obci, ktorá je uvedená v zozname podľa nariadenia vlády č. 221/1999 Z. z., považuje sa za orgán verejnej správy podľa § 2 ods. 3 zákona č. 184/1999 Z. z. a je povinná prijímať podania v príslušnom jazyku národnostnej menšiny. Prijatím zákona č. 184/1999 Z. z. sa nezrušila žiadna z povinností ustanovených v zákone č. 270/1995 Z. z. Z § 3 ods. 2 zákona č. 270/1995 Z. z. vyplýva pre všetky orgány verejnej správy na území Slovenskej republiky povinnosť viesť celú úradnú agendu v štátnom jazyku, pričom sa medzi príkladmi § 3 ods. 2 písm. c) tohto zákona uvádza aj vedenie evidencie. Znamená to, že sa po prijatí podnetu v menšinovom jazyku musí orgán verejnej správy zabezpečiť jeho preklad do štátneho jazyka

²⁷ Pozri: <https://www.financnasprava.sk/sk/financna-sprava>

a založiť ho do úradnej agendy, ktorú je povinný viesť a uchovávať v zmysle platnej právnej úpravy v štátnom jazyku. Túto povinnosť orgánu verejnej správy potvrdzuje aj súčasné znenie zákona č. 184/1999 Z. z., ktoré v § 3 ods. 4 v súlade so zákonom č. 270/1995 Z. z. umožňuje vedenie úradnej agendy (vrátane evidencií) aj v menšinovom jazyku, ak sa takáto agenda vedie popri štátnom jazyku. Ustanovenia obidvoch zákonov (zákona č. 184/1999 Z. z. a zákona č. 270/1995 Z. z.) teda zhodne ustanovujú povinnosť vedenia celej úradnej agendy v štátnom jazyku, pričom popri tejto povinnosti pripúšťajú v obciach uvedených v nariadení vlády č. 221/1999 Z. z. aj možnosť súbežného vedenia tejto agendy v menšinovom jazyku.

Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny

Postavenie a pôsobnosť úradov práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrady práce“) vymedzuje zákon č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. § 2 citovaného zákona ustanovuje ako orgány štátnej správy v oblasti sociálnych vecí a služieb zamestnanosti Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ústredie“) a úrady práce. Úrady práce sa zriaďujú s pôsobnosťou pre územný obvod jedného okresu alebo viacerých okresov v rámci územného obvodu kraja. V súlade s § 6 citovaného zákona môže ústredie na zabezpečenie výkonu niektorých činností zriaďovať a zrušovať na návrh riaditeľa úradu pracovisko úradu mimo sídla úradu, ktoré je organizačnou zložkou úradu.

Regionálne veterinárne a potravinové správy

Organizácia, pôsobnosť a právomoc orgánov vykonávajúcich štátnu správu vo veterinárnej oblasti je ustanovená v zákone č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti. § 4 citovaného zákona ustanovuje, že orgánmi štátnej správy vo veterinárnej oblasti sú Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky a regionálne veterinárne a potravinové správy (ďalej len „RVPS“).

Regionálne úrady verejného zdravotníctva

Organizácia a výkon verejného zdravotníctva je ustanovená zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. § 3 citovaného zákona ustanovuje, že orgánmi verejného zdravotníctva sú Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, regionálne úrady verejného zdravotníctva (ďalej len „RÚVZ“) a ďalšie subjekty. Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky odborne a metodicky riadi, usmerňuje a kontroluje výkon štátnej správy v oblasti verejného zdravotníctva uskutočňovaný RÚVZ, ktoré sú zriadené v každom samosprávnom kraji s pôsobnosťou pre územný obvod jedného okresu alebo viacerých okresov.

Štátne archívy

Organizáciu a pôsobnosť orgánov štátnej správy na úseku archívov a registratúr upravuje zákon č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky je zriaďovateľom štátnych ústredných archívov a štátnych archívov s regionálnou pôsobnosťou a ich špecializovaných pracovísk a pracovísk ako svojich zariadení bez právnej subjektivity na plnenie úloh štátnej správy na úseku archívov a registratúr.

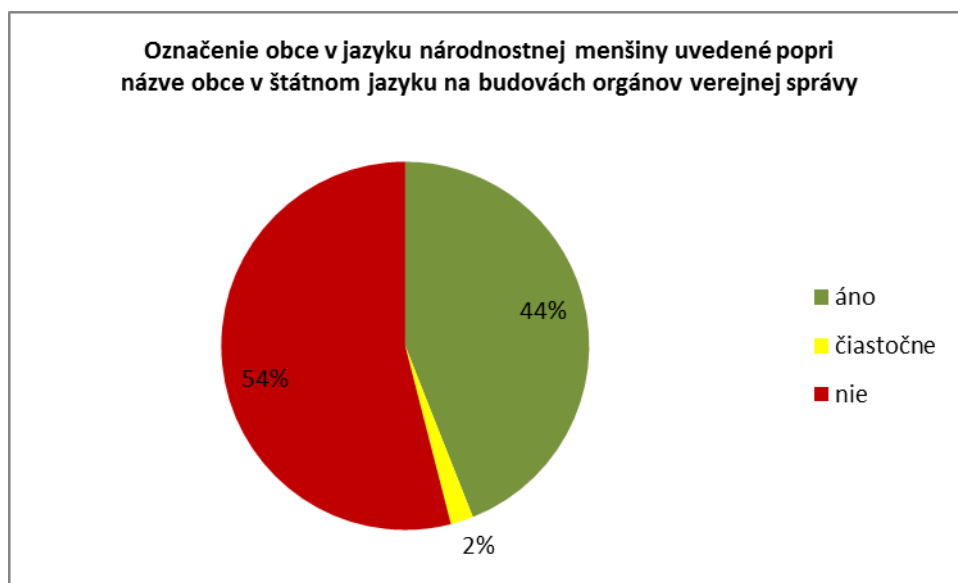
Návratnosť dotazníkov

Zo subjektov štátnej správy, ktoré zaslali vyplnený dotazník bolo: 13 okresných úradov, 16 daňových úradov, 11 colných úradov, 23 úradov práce, 8 regionálnych veterinárnych a potravinových správ, 6 regionálnych úradov verejného zdravotníctva a 5 štátnych archívov. Z uvedeného vyplýva, že z celkového počtu 85 respondentov zaslalo odpoveď 82, čo predstavuje vysokú, takmer 97 %-nú návratnosť dotazníkov.

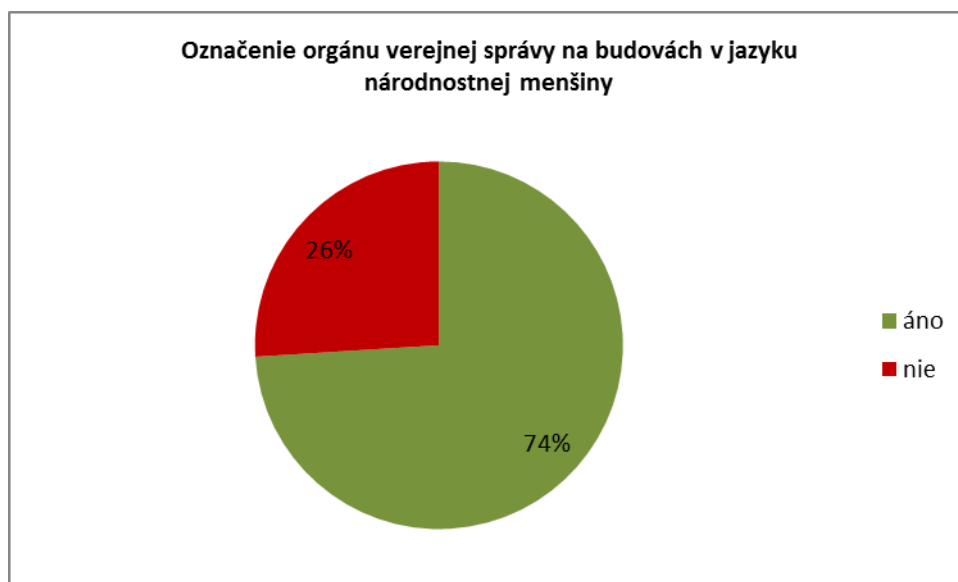
3.3.2 Označenia v jazyku menšiny (otázky 1 – 5)

Povinnosti v oblasti označení v jazykoch národnostných menšín vyplývajú z § 4 zákona č. 184/1999 Z. z., ktorý ustanovuje povinnosti v súvislosti s uvádzaním označení obce v jazyku národnostnej menšiny a z § 2 citovaného zákona, ktorý upravuje označenie orgánu verejnej správy umiestnené na budovách.

Označenie obce v jazyku národnostnej menšiny uvedené popri názve obce v štátnom jazyku na budovách orgánov štátnej správy malo v súlade so zákonom 36 orgánov štátnej správy (44 %), z toho 13 okresných úradov (100 %), 1 colný úrad (9 %), 3 daňové úrady (19 %), 9 úradov práce (39 %), 1 RVPS (12 %), 4 RÚVZ (67 %) a 5 štátnych archívov (100 %). Dva orgány štátnej správy (2 %) malo uvedené označenie čiastočne v súlade so zákonom a 44 orgánov štátnej správy (54 %) uvedené označenie nemalo.



Povinnosť označenia orgánu verejnej správy umiestneného na budovách v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny ustanovuje zákon č. 184/1999 Z. z. už od roku 1999. Táto povinnosť bola plnená v prípade 61 orgánov štátnej správy (74 %) a nebola plnená v prípade 21 orgánov štátnej správy (26 %). Spomedzi orgánov štátnej správy, ktoré túto povinnosť plnili bolo 13 okresných úradov (100 %), 13 daňových úradov (81 %), 22 úradov práce (96 %), 2 RVPS (25 %), 6 RÚVZ (100 %) a 5 štátnych archívov (100 %).



Výsledky zisťovania ďalej ukázali, že orgány štátnej správy, ktoré tieto označenia uvádzali v štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny, ho v 28 prípadoch (46 %) uviedli rovnakým písmom a v 33 prípadoch (54 %) menším písmom. Z porovnania výsledkov z prieskumu z roku 2012 vyplýva, že v tejto oblasti nenastali významné zmeny. V roku 2012 bolo 77 % orgánov štátnej správy označených okrem štátneho jazyka aj v jazyku národnostnej menšiny, v roku 2016 to bolo 76 % orgánov.²⁸ V roku 2012 približne 21 % orgánov štátnej správy nemalo označenie v jazyku národnostnej menšiny, v roku 2016 to bolo tak v prípade 26 % orgánov štátnej správy.

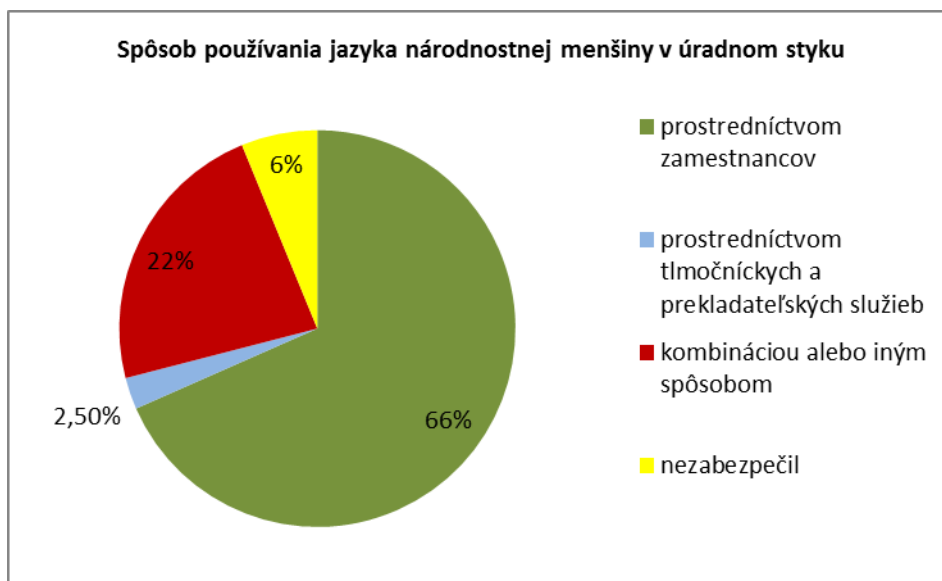
3.3.3 Úradný styk (otázky 6 – 17)

Dôležitou oblasťou zisťovania bolo plnenie povinností orgánov štátnej správy v oblasti používania jazykov národnostných menšín v úradnom styku. V tejto súvislosti sa prieskum zamerával na zisťovanie počtu zamestnancov orgánov štátnej správy ovládajúcich jazyk príslušnej národnostnej menšiny slovom a písmom. Zákon č. 184/1999 Z. z. ustanovuje, že orgán verejnej správy a jeho zamestnanci sú povinní používať v úradnom styku štátny jazyk a za podmienok ustanovených týmto zákonom a osobitnými zákonmi používajú aj jazyk národnostnej menšiny. Zároveň tiež ustanovuje, že zamestnanci orgánu verejnej správy nie sú povinní ovládať jazyk národnostnej menšiny. To prirodzene nevyklučuje možnosť, že ho ovládajú. Výsledky prieskumu ukázali, že z celkového počtu 3 607 zamestnancov orgánov

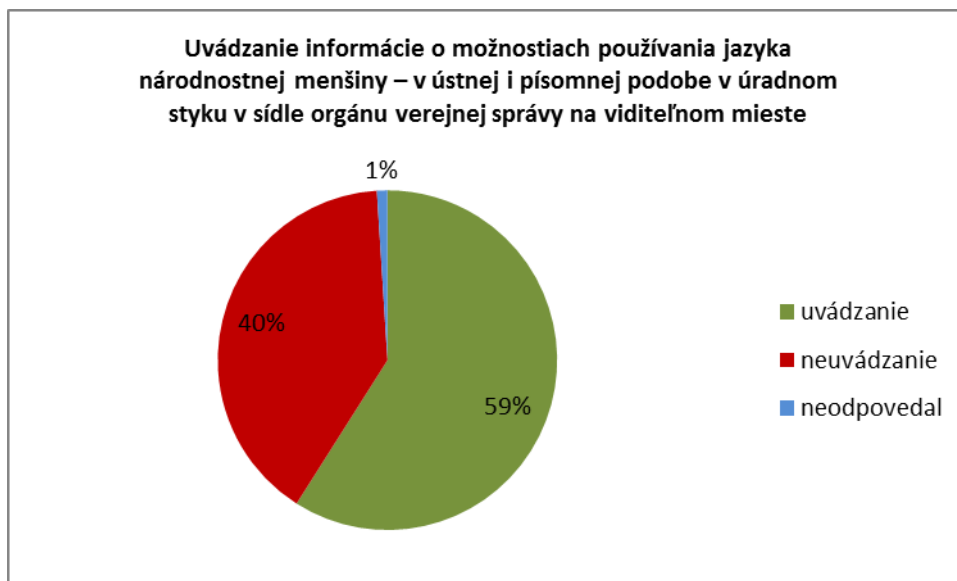
²⁸ Dáta v tejto časti správy možno porovnávať len s dátami zo Správy o stave používania jazykov národnostných menšín za rok 2012 podľa § 7a ods. 2 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov. Správa z roku 2014 sa na predmetnú oblasť zamerala čiastočne.

štátnej správy 936 zamestnancov (26 %) ovládalo jazyk národnostnej menšiny slovom a písmom a 681 (19 %) slovom. Na uvedenú otázku 4 orgány štátnej správy (5 %) neodpovedali.

Orgány verejnej správy v rámci informácie o možnostiach používania jazyka národnostnej menšiny v zmysle nariadenia vlády č. 535/2011 Z. z. uvádzajú spôsob, ktorým zabezpečujú používanie jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku. Z oslovených orgánov štátnej správy túto možnosť zabezpečovalo 54 orgánov štátnej správy (66 %) prostredníctvom svojich zamestnancov komunikujúcich v jazyku národnostnej menšiny, dva orgány štátnej správy (2,5 %) prostredníctvom tlmočnických a prekladateľských služieb, 18 orgánov štátnej správy (22 %) kombináciou uvedených spôsobov alebo iným spôsobom, 6 orgánov štátnej správy (7 %) túto možnosť nezabezpečilo a dva orgány štátnej správy (2,5 %) na otázku neodpovedali. V nadväznosti na výsledky z predchádzajúceho prieskumu možno konštatovať, že sa mierne zvýšil počet orgánov štátnej správy, ktoré zabezpečovali túto možnosť prostredníctvom interných zamestnancov (zo 63 % na 66 %) a zvýšil sa počet orgánov štátnej správy, ktoré využili kombináciu viacerých spôsobov alebo iný spôsob zabezpečenia tejto možnosti (z 15 % na 22 %). Súčasne došlo k zníženiu počtu orgánov štátnej správy (zo 16 % na 7 %), ktoré vôbec nezabezpečovali túto možnosť.



Samotná informácia o možnostiach používania jazyka národnostnej menšiny – v ústnej i písomnej podobe v úradnom styku sa má v zmysle zákona č. 184/1999 Z. z. umiestniť v sídle orgánu na dobre viditeľnom mieste. Citovaný zákon bližšie neurčuje, na akom mieste má byť spomínaná informácia zverejnená. V tejto súvislosti 48 orgánov štátnej správy (59 %) uviedlo, že si splnilo zákonnú povinnosť, 33 orgánov štátnej správy (40 %) ju nespĺnilo a jeden orgán štátnej správy neodpovedal (1 %). Zo 48 orgánov štátnej správy, ktoré uvedenú informáciu zverejňovali, 44 (92 %) orgánov využívalo na tento účel predovšetkým priestor úradných a informačných tabúl a 4 orgány (8 %) iné priestory.



Podľa zákona č. 184/1999 Z. z. orgány verejnej správy v obciach vymedzených zákonom od občanov prijímajú podania, písomné listiny a dôkazy v jazykoch národnostných menšín a na podania podané v jazykoch národnostných menšín poskytnú odpoveď, okrem štátneho jazyka, aj v jazyku národnostnej menšiny. Prieskumom sa zistilo, že 4 orgány štátnej správy (5 %) prijali písomné podania v jazyku národnostnej menšiny, 78 orgánov štátnej správy (95 %) takéto podania neregistrovali. Celkovo boli registrované 4 písomné podania, z toho na dvoch štátnych archívoch, na jednom RVPS a na jednom RÚVZ. Podania sa týkali oblasti chovu hospodárskych zvierat, prevádzkovania špeciálnej základnej školy, matriky, histórie a bádateľskej agendy. Na uvedené podania boli poskytnuté dve odpovede, z toho jedna odpoveď v štátnom jazyku a čiastočne aj v jazyku národnostnej menšiny. Pri porovnaní dát z predchádzajúceho výskumu možno uviesť, že 6 orgánov štátnej správy v roku 2012 odpovedalo na podanie občana okrem štátneho jazyka aj v jazyku národnostnej menšiny a 4 orgány štátnej správy odpovedali v roku 2016. Orgány štátnej správy prijali celkovo 18 podaní v roku 2012 a 3 podania v roku 2016.

Zákon č. 184/1999 Z. z. umožňuje používanie jazyka národnostnej menšiny aj v úradnej agende (najmä zápisnice, uznesenia, štatistiky, evidencie, bilancie, informácie určené pre verejnosť a agenda cirkví a náboženských spoločností určená pre verejnosť okrem matriky). Túto príležitosť zo všetkých príslušných orgánov štátnej správy čiastočne využívali 4 orgány štátnej správy (5 %), 76 orgánov štátnej správy (93 %) túto možnosť nevyužívalo a dva orgány štátnej správy (2 %) na otázku neodpovedali. Zo 4 orgánov štátnej správy túto možnosť čiastočne využíval jeden okresný úrad na ústnom prejednávaní o priestupku a 3 RÚVZ v informačných a edukačných materiáloch, pri testovaní odbornej spôsobilosti, pri výkone štátneho dozoru a úradnej kontroly, pri prejednávaní nedostatkov alebo v rámci konzultačných aktivít.

3.3.4 Dvojazyčné dokumenty (otázky 18 – 36)

Orgány verejnej správy sú v zmysle § 2 ods. 7 zákona č. 184/1999 Z. z. povinné poskytnúť občanom úradné formuláre vydané v rozsahu jeho pôsobnosti na požiadanie

dvojjazyčne, a to v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny. Túto povinnosť sú orgány verejnej správy schopné plniť vtedy, keď takéto formuláre majú k dispozícii. Pri príprave dvojjazyčných úradných formulárov poskytuje úrad vlády odbornú a metodickú pomoc a príprava dvojjazyčných úradných formulárov bude aj v budúcnosti predmetom činnosti Odbornej komisie pre aplikáciu zákona č. 184/1999 Z. z. zriadenej úradom vlády.

Z výsledkov prieskumu vyplýva, že takéto dvojjazyčné formuláre sa vydávajú v ojedinelých prípadoch. 75 orgánov štátnej správy (91 %) nezabezpečilo pre občanov dvojjazyčné úradné formuláre v rozsahu svojej pôsobnosti. Uvedenú povinnosť si splnili 4 orgány štátnej správy (5 %), z toho dva okresné úrady a dva štátne archívy. Formuláre sa týkali oblasti správnej agendy, matričnej agendy alebo bádateľskej agendy. 3 orgány štátnej správy (4 %) zabezpečili niektoré úradné formuláre dvojjazyčne, z toho dva RÚVZ a jeden štátny archív v oblasti testovania odbornej spôsobilosti a pri žiadostiach. Pri porovnaní dát z prieskumu z roku 2012 vyplýva, že v uvedenej oblasti nenastali výrazné zmeny. V roku 2012 malo približne 7 % orgánov štátnej správy všetky príslušné úradné formuláre k dispozícii aj dvojjazyčne a v roku 2016 malo tieto formuláre 9 % orgánov štátnej správy (z toho 5 % úplne a 4 % čiastočne). V roku 2012 90 % orgánov štátnej správy uviedlo, že nemajú všetky úradné formuláre dvojjazyčne a v roku 2016 nemalo tieto formuláre 91 % orgánov štátnej správy.

Odpovede, verejné listiny a rozhodnutia sa vydávajú dvojjazyčne (v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny) na základe požiadania občana alebo ak sa konanie začalo v jazyku národnostnej menšiny. Podľa údajov z dotazníkového prieskumu neboli v sledovanom období žiadnemu orgánu štátnej správy doručené žiadosti o vydanie dvojjazyčných verejných listín (povolenia, oprávnenia, potvrdenia, vyjadrenia a vyhlásenia) a ani žiadosti o vydanie dvojjazyčných rozhodnutí. Žiaden orgán štátnej správy taktiež nevydal žiadne dvojjazyčné verejné listiny. Rozhodnutia v jazyku národnostnej menšiny s označením obce v jazyku národnostnej menšiny popri názve obce v štátnom jazyku vydávali dva orgány štátnej správy (2 %), z toho dva RÚVZ. Predmetné rozhodnutia nevydávalo 80 orgánov štátnej správy, teda (98 %). Jeden z orgánov štátnej správy (štátny archív) sa pri tom odvolal na metodiku Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, podľa ktorej sa má všetko uvádzať výlučne v slovenskom jazyku. Pri porovnaní dát z dotazníkového prieskumu z roku 2012 možno konštatovať, že takéto dvojjazyčné dokumenty sa vydávajú v ojedinelých prípadoch. Orgány štátnej správy nevydali v roku 2012 ani v roku 2016 žiadnu dvojjazyčnú verejnú listinu. V roku 2012 boli 3 rozhodnutia vyhotovené v rovnopise aj v jazyku národnostnej menšiny a v roku 2016 to boli 2 rozhodnutia.

V súlade so zákonom č. 184/1999 Z. z. rozhodnutie orgánu verejnej správy v správnom konaní v obci vymedzenej zákonom sa v prípade, ak sa konanie začalo podaním v jazyku národnostnej menšiny alebo na požiadanie, vydáva okrem štátneho jazyka v rovnopise aj v jazyku národnostnej menšiny. V sledovanom období neboli žiadnemu orgánu štátnej správy doručené podania, ktorým sa začalo správne konanie v jazyku národnostnej menšiny. Žiaden orgán štátnej správy nevydal v sledovanom období rozhodnutia v správnom konaní v rovnopise v jazyku národnostnej menšiny.

3.3.5 Rokovanie orgánov štátnej správy (otázky 37 – 40)

Podľa zákona č. 184/1999 Z. z. sa rokovanie orgánu verejnej správy v obci vymedzenej zákonom môže uskutočňovať aj v jazyku národnostnej menšiny, ak s tým súhlasia všetci prítomní. Údaje z prieskumu ukázali, že 9 orgánov štátnej správy (11 %) používalo na rokovaní orgánu aj jazyk národnostnej menšiny. 14 orgánov štátnej správy (17 %) používalo štátny jazyk a čiastočne aj jazyk národnostnej menšiny. 58 orgánov štátnej správy (71 %) jazyk národnostnej menšiny nepoužívalo. Jeden orgán štátnej správy (1 %) neodpovedal. Rokovanie orgánu v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny viedlo 16 orgánov štátnej správy (20 %), z toho 7 okresných úradov, 1 colný úrad, 2 daňové úrady, 3 úrady práce a 3 RÚVZ.

V štátnom jazyku viedlo rokovanie orgánu štátnej správy 65 orgánov štátnej správy (79 %), z toho 6 okresných úradov, 10 colných úradov, 14 daňových úradov, 20 úradov práce, 8 RVPS, 3 RÚVZ a 4 štátne archívy. Jeden orgán štátnej správy neodpovedal.

Podľa výsledkov prieskumu bolo používanie jazyka národnostnej menšiny na rokovaní orgánu štátnej správy zabezpečené na 43 orgánoch štátnej správy (52 %) a na 10 orgánoch štátnej správy (12 %) nebolo zabezpečené vôbec, pričom 29 orgánov štátnej správy (35 %) na otázku neodpovedalo. Zo 43 orgánov štátnej správy túto možnosť zabezpečilo 30 orgánov štátnej správy prostredníctvom svojich zamestnancov, ktorí ovládajú jazyk národnostnej menšiny, jeden orgán štátnej správy (2 %) prostredníctvom tlmočnických služieb a 12 orgánov štátnej správy (28 %) využilo na tento účel kombináciu uvedených spôsobov.

S uvedenou oblasťou úzko súvisí aj to, v akom jazyku sa pripravujú materiály na rokovanie orgánu štátnej správy. V tejto súvislosti sa prieskumom zistilo, že 3 orgány štátnej správy (4 %) pripravovali tieto materiály v štátnom jazyku a čiastočne aj v jazyku národnostnej menšiny (z toho dva okresné úrady a jeden RÚVZ).

3.3.6 Informovanie verejnosti (otázky 41 – 48)

Ochrana života, zdravia, bezpečnosti a majetku príslušníkov národnostných menšín je upravená v § 4 ods. 6 zákona č. 184/1999 Z. z. Táto zákonná povinnosť sa týka každého bez ohľadu na charakter subjektu (všetky fyzické a právnické osoby). Výsledky mapovania ukázali, že jeden orgán štátnej správy (1 %) uvádzal v budovách, kde sídli informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov aj v jazyku národnostnej menšiny, a dva orgány štátnej správy (2 %) uvádzali tieto informácie v štátnom jazyku a čiastočne v jazyku národnostnej menšiny. Z uvedeného vyplýva, že 97 % orgánov štátnej správy si túto zákonnú povinnosť neplní.



V oblasti informovania občanov v jazykoch národnostných menšín zákon ukladá povinnosť pre obce vymedzené zákonom č. 184/1999 Z. z. uvádzať taxatívne vymedzený výpočet dôležitých informácií na úradnej tabuli, na webovom sídle obce a vo vydávanej periodickej tlači, popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny. Dotazníkový prieskum v tejto oblasti mapoval či sa dôležité informácie zverejňujú aj na úradnej tabuli a na webovom sídle orgánu štátnej správy. Výsledky prieskumu ukázali, že informácie boli zverejnené v jednom orgáne štátnej správy (1 %). V 14 orgánoch štátnej správy (17 %) boli dôležité informácie zverejnené v štátnom jazyku a čiastočne aj v jazyku národnostnej menšiny. V 63 orgánoch štátnej správy (77 %) sa dôležité informácie zverejnili v štátnom jazyku. V 4 prípadoch (5 %) orgány štátnej správy neodpovedali. Štátne archívy, ktoré informácie nezverejnili odôvodnili túto skutočnosť tým, že archív nemá úradnú ani informačnú tabuľu a ani vlastné webové sídlo.

Zákon č. 184/1999 Z. z. umožňuje, ale neukladá povinnosť uvádzať v obciach vymedzených zákonom všetky informácie a oznamy v jazyku národnostnej menšiny. Na otázku, kde uvádzajú orgány štátnej správy oznamy určené na informovanie verejnosti aj v jazyku národnostnej menšiny, 44 orgánov štátnej správy (54 %) uviedlo rôznorodé miesta, predovšetkým informačné a úradné tabule a menovky, ale aj vstupné dvere, informačné tabule mesta, webové sídlo mesta, výstavné panely a vitríny, pozvánky, plagáty, miestnu televíziu, miestnu tlač a zborníky. 19 orgánov štátnej správy (23 %) tieto oznamy neuvádzalo.

Všeobecné informácie pre občanov v budovách, kde sídlia orgány štátnej správy aj v jazyku národnostnej menšiny boli uvádzané v 11 orgánoch štátnej správy (13 %), v 6 orgánoch štátnej správy (7 %) boli tieto informácie uvádzané v štátnom jazyku a čiastočne v jazyku národnostnej menšiny. 62 orgánov štátnej správy (96 %) tieto informácie nezverejnili a 3 orgány štátnej správy (4 %) neuviedli informácie k uvedenej téme.

Orgány štátnej správy v obciach vymedzených zákonom č. 184/1999 Z. z. sú povinné poskytovať informácie v rámci ich pôsobnosti na požiadanie o všeobecne záväzných právnych predpisoch popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny.

Prostredníctvom prieskumu sa zistilo, že žiadnemu orgánu štátnej správy neboli v sledovanom období doručené žiadosti o poskytnutie uvedených informácií.

3.3.7 Záverečné otázky (otázky 49 – 55)

Vytváranie podmienok pre používanie jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku hodnotilo 45 orgánov štátnej správy (55 %) ako bezproblémové, 20 orgánov štátnej správy (24 %) za čiastočne problémové a 11 orgánov štátnej správy (13 %) za problémové. Neodpovedalo 6 orgánov štátnej správy (7 %). Prevažná väčšina orgánov štátnej správy ako dôvody tohto stavu uviedla nedostatočné množstvo finančných prostriedkov, nedostatočnú odbornú podporu a nedostatočný počet kvalifikovaných zamestnancov alebo nevytvorené dvojjazyčné úradné formuláre. V ojedinelých prípadoch bol uvedený nedostatočný záujem subjektov o takúto oblasť.

V oblasti prerokúvania správnych deliktov na úseku používania jazykov národnostných menšín je vecne príslušný úrad vlády. Prieskumom sa sledovali podnety doručené na orgány štátnej správy týkajúce sa porušovania zákona č. 184/1999 Z. z. Z oslovených subjektov neboli žiadnemu orgánu štátnej správy doručené uvedené podnety.

3.4 Organizačné zložky ozbrojených bezpečnostných zborov a záchranných zborov

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 270/1995 Z. z. štátne orgány, orgány územnej samosprávy, iné orgány verejnej správy, nimi zriadené právnické osoby a právnické osoby zriadené zákonom používajú v úradnom styku štátny jazyk a ich zamestnanci, štátni zamestnanci, príslušníci obecnej polície, príslušníci ozbrojených síl Slovenskej republiky (ďalej len „ozbrojené sily“), ozbrojených bezpečnostných zborov, iných ozbrojených zborov a Hasičského a záchranného zboru sú povinní ovládať a v úradnom styku používať štátny jazyk; tým nie je dotknuté používanie jazykov národnostných menšín v úradnom styku podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 184/1999 Z. z. V zmysle § 7 ods. 4 zákona č. 184/1999 Z. z. ak príslušníci ozbrojených síl, ozbrojených bezpečnostných zborov, iných ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru a obecnej polície ovládajú jazyk národnostnej menšiny, v obci podľa § 2 ods. 1 môžu používať jazyk národnostnej menšiny pri komunikácii s občanmi Slovenskej republiky, ktorí patria k národnostnej menšine. Podľa § 7a citovaného zákona úrad vlády poskytuje odbornú a metodickú pomoc orgánom verejnej správy a organizačným zložkám bezpečnostných a záchranných zborov pri vykonávaní tohto zákona.

3.4.1 Organizačné zložky Policajného zboru

Úlohy, organizácia a riadenie Policajného zboru sú ustanovené zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 171/1993 Z. z.“). Podľa § 1 ods. 3 zákona č. 171/1993 Z. z. sa Policajný zbor vo svojej činnosti riadi ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná. Podľa § 2 ods. 2 citovaného zákona Policajný zbor plní úlohy štátnej správy a iné úlohy, ak tak ustanovujú osobitné predpisy.

Podľa § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 171/1993 Z. z. sa Policajný zbor člení na službu kriminálnej polície, službu finančnej polície, službu poriadkovej polície, službu dopravnej polície, službu železničnej polície, službu ochrany objektov, službu hraničnej a cudzineckej polície, službu osobitného určenia, službu ochrany určených osôb a inšpekčnú službu; organizačnou súčasťou Policajného zboru je aj útvar kriminalisticko-expertíznych činností, ktorý vykonáva odbornú činnosť a znaleckú činnosť podľa osobitných predpisov. Služby Policajného zboru pôsobia v rámci útvarov Policajného zboru, ktoré zriaďuje a zrušuje minister; zároveň určuje náplň ich činností a vnútornú organizáciu.

Úrad splnomocnenca identifikoval 28 okresných riaditeľstiev Policajného zboru (ďalej aj ako „OR PZ“), v ktorých sa popri štátnom jazyku v úradnom styku používa i jazyk národnostnej menšiny. Z celkového počtu OR PZ zaslalo správne vyplnené dotazníky 18, čo predstavuje 64 %-nú návratnosť. OR PZ bolo celkovo položených 34 otázok v nasledovnom tematickom členení: úradný styk, dvojjazyčné dokumenty, informovanie verejnosti a záverečné otázky.

Úradný styk (otázky 2 – 12)

Výsledky prieskumu ukázali, že z celkového počtu 18 OR PZ²⁹, ktoré pozostávali z 2 206 príslušníkov OR PZ ich 387 (18 %) ovládalo menšinový jazyk slovom a písmom a 350 (16 %) slovom. Možnosť používania jazyka národnostnej menšiny pri plnení úloh štátnej správy zabezpečovalo 13 OR PZ kombináciou tlmočnických a prekladateľských služieb, alebo prostredníctvom príslušníkov OR PZ, ktorí ovládali jazyk národnostnej menšiny a 2 OR PZ iným spôsobom (napr. prostredníctvom komunitných pracovníkov v obciach) a tri OR PZ túto možnosť nevyužívali. Písomné podania od občanov v jazyku národnostnej menšiny neregistrovala väčšina OR PZ. V jednom prípade OR PZ registrovalo písomné podanie v oblasti vyhotovenia osobných dokladov.

Odpoveď na podanie napísaná aj v jazyku národnostnej menšiny bola poskytnutá na jednom OR PZ. Jedno OR PZ používalo pri výkone služobného styku okrem štátneho jazyka aj jazyk národnostnej menšiny, 9 OR PZ používalo štátny jazyk a čiastočne aj jazyk národnostnej menšiny a 8 OR PZ nepoužívalo jazyk národnostnej menšiny. Pri komunikácii s občanmi Slovenskej republiky, ktorí patria k národnostnej menšine používali okrem štátneho jazyka aj jazyk národnostnej menšiny 3 OR PZ, 11 OR PZ používalo okrem štátneho jazyka čiastočne aj jazyk národnostnej menšiny a 4 OR PZ jazyk národnostnej menšiny nepoužívali.

Dvojjazyčné dokumenty (otázky 13 – 25)

Dvojjazyčné úradné formuláre zabezpečili pre občanov v rozsahu svojej pôsobnosti dve OR PZ. 7 OR PZ zabezpečilo niektoré formuláre dvojjazyčne a 9 OR PZ ich nezabezpečilo. Dvojjazyčné úradné formuláre sa týkali poučenia v trestnom konaní o právach poškodeného resp. obvineného; poučenia pri umiestňovaní osôb do cely policajného zaistenia a poučenia pri obmedzení osobnej slobody.

²⁹ Pozn. celkový počet OR PZ bol 18, čo predstavuje 100 %.

Podanie, ktorým sa začalo správne konanie v jazyku národnostnej menšiny, bolo doručené jednému OR PZ. Žiadne OR PZ nevydalo v sledovanom období rozhodnutia v správnom konaní v rovnopise v jazyku národnostnej menšiny. Žiadnemu OR PZ neboli v sledovanom období doručené žiadosti o vydanie dvojazyčných rozhodnutí. Rozhodnutia v jazyku národnostnej menšiny s označením obce v jazyku národnostnej menšiny uvedené popri názve obce v štátnom jazyku vydalo jedno OR PZ. Jedno OR PZ vydalo niektoré rozhodnutia v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny. 14 OR PZ uviedlo zápornú odpoveď.

Informovanie verejnosti (otázky 26 – 27)

Informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov Slovenskej republiky v budove OR PZ uvádzali dve OR PZ popri štátnom jazyku čiastočne aj v jazyku národnostnej menšiny a 16 OR PZ tieto informácie neuvádzali aj v jazyku národnostnej menšiny. Všeobecné informácie slúžiace pre občanov v budovách OR PZ uvádzali dve OR PZ okrem štátneho jazyka čiastočne aj v jazyku národnostnej menšiny a 16 OR PZ tieto informácie neuvádzali aj v jazyku národnostnej menšiny.

Záverečné otázky (otázky 28 – 34)

Vytváranie podmienok pre používanie jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku pre organizačnú zložku Policajného zboru hodnotilo 8 OR PZ za bezproblémové, 8 OR PZ za čiastočne problémové a dve OR PZ za problémové. OR PZ ako dôvody tohto stavu uviedli nedostatočný počet kvalifikovaných zamestnancov, nedostatočné množstvo finančných prostriedkov, nedostatočnú odbornú podporu a neznalosť jazyka národnostnej menšiny. Jedno OR PZ uviedlo, že úradný styk by mal byť v štátnom jazyku. Žiadnemu OR PZ neboli doručené podnety z dôvodu porušenia zákona č. 184/1999 Z. z.

3.4.2 Organizačné zložky Hasičského a záchranného zboru

Zriadenie, postavenie, úlohy, organizáciu a riadenie Hasičského a záchranného zboru upravuje zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 315/2001 Z. z.“). Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. zbor tvoria: prezídium zboru, krajské riaditeľstvá zboru, okresné riaditeľstvá zboru, Hasičský a záchranný útvar hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, zariadenia zboru a pracoviská zboru. § 3 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. ustanovuje, že zbor plní úlohy štátnej správy na úseku ochrany pred požiarmi, ako aj ďalšie úlohy podľa osobitných predpisov.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky na základe požiadania úradu splnomocnenca identifikovalo príslušné okresné riaditeľstvá Hasičského a záchranného zboru, v ktorých sa popri štátnom jazyku v úradnom styku používa i jazyk národnostnej menšiny. Z celkového počtu 6-tich oslovených subjektov všetky zaslali vyplnený dotazník, čo predstavuje 100 %-nú návratnosť.

Okresným riaditeľstvám Hasičského a záchranného zboru (ďalej len „OR HaZZ“) bolo celkovo položených 12 otázok v nasledovnom tematickom členení: úradný styk, informovanie verejnosti a záverečné otázky.

Úradný styk (otázky 2 – 5)

Výsledky prieskumu ukázali, že z celkového počtu 6 OR HaZZ³⁰ s 349 príslušníkmi ovládalo menšinový jazyk slovom a písmom 137 (39 %) a 96 (27 %) slovom.

Tri OR HaZZ používali pri výkone služobného styku okrem štátneho jazyka aj jazyk národnostnej menšiny, dve OR HaZZ používali okrem štátneho jazyka čiastočne aj jazyk národnostnej menšiny a jedno OR HaZZ nepoužívalo jazyk národnostnej menšiny. Štyri OR HaZZ používali jazyk národnostnej menšiny pri komunikácii s občanmi Slovenskej republiky, ktorí patria k národnostnej menšine. Jedno OR HaZZ používalo štátny jazyk a čiastočne aj jazyk národnostnej menšiny a jedno OR HaZZ jazyk národnostnej menšiny nepoužívalo.

Informovanie verejnosti (otázky 6 – 7)

Zákonnú povinnosť uvádzať v budovách OR HaZZ informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov Slovenskej republiky aj v jazyku národnostnej menšiny si plnili 3 OR HaZZ a 3 OR HaZZ si túto povinnosť neplnili.

Všeobecné informácie slúžiace pre občanov v budovách OR HaZZ i v jazyku národnostnej menšiny uvádzali dve OR HaZZ a 4 OR HaZZ tieto informácie v jazyku národnostnej menšiny neuvádzali.

Záverečné otázky (otázky 8 – 12)

Žiadnemu OR HaZZ neboli v sledovanom období doručené podnety z dôvodu porušenia zákona č. 184/1999 Z. z.

³⁰ Pozn. celkový počet OR HaZZ bol 6, čo predstavuje 100 %.

Záver

Vláda SR sa v Programovom vyhlásení vlády SR na roky 2016 – 2020 zaviazala, že bude vytvárať podmienky pre rozvoj národnostných menšín v oblasti uchovávanía a rozvíjania ich identity, jazyka, kultúry a tradícií. Vláda SR na základe analýzy na národnostne zmiešanom území vytvorí podmienky pre zosúladenie praxe s platným zákonom č. 184/1999 Z. z.

Predkladaná správa po tretí raz mapuje stav aplikácie zákona č. 184/1999 Z. z. na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2015 až 2016 v oblasti vnútroštátneho legislatívneho a inštitucionálneho rámca používania jazykov národnostných menšín, medzinárodnoprávneho rámca používania jazykov národnostných menšín a používania jazykov národnostných menšín orgánmi verejnej správy a organizačnými zložkami ozbrojených bezpečnostných zborov a záchranných zborov. Správa poskytuje detailné a prehľadné informácie získané aj na základe rozsiahleho dotazníkového prieskumu, ktoré budú slúžiť ako dôležitý zdroj informácií o stave aplikácie zákona č. 184/1999 Z. z.

Vychádzajúc z obsahu príslušných kapitol správy možno konštatovať, že vláda SR aktívne spolupracuje a vedie kontinuálny dialóg s medzinárodnými organizáciami a predstaviteľmi národnostných menšín v oblasti ochrany a zlepšovania jazykových práv, ktoré občanom patriacim k národnostným menšinám vyplývajú z Ústavy Slovenskej republiky.

Úrad vlády ako gestor zákona č. 184/1999 Z. z. poskytuje v spolupráci s úradom splnomocnenca odbornú a metodickú pomoc orgánom verejnej správy, ako aj organizačným zložkám bezpečnostných a záchranných zborov pri aplikácii zákona č. 184/1999 Z. z. a v prípade porušovania zákona č. 184/1999 Z. z. prerokúva správne delikty. V zmysle uvedeného zákona úrad vlády v spolupráci s úradom splnomocnenca taktiež pravidelne v dvojročných intervaloch monitoruje a vyhodnocuje stav používania jazykov národnostných menšín, ktoré predkladá vláde SR vo forme správy.

Základné zistenia: Správa mapuje u všetkých sledovaných subjektov tri kategórie jazykových práv vyplývajúcich zo zákona č. 184/1999 Z. z.:

- a) jazykové práva, ktorých dodržiavanie je povinné a ich nedodržanie je správnym deliktom (podľa § 7b zákona č. 184/1999 Z. z.);
- b) jazykové práva, ktorých dodržiavanie je povinné a ich nedodržanie nie je správnym deliktom;
- c) jazykové práva, ktorých uplatňovanie stanovuje zákon č. 184/1999 Z. z. ako možnosť.

Súčasťou správy sú aj samostatné prílohy, ktoré obsahujú zoznam a počet konkrétnych nedostatkov v aplikačnej praxi zákona č. 184/1999 Z. z. identifikovaných na základe dotazníkového prieskumu.

V § 7b ods. 1 zákona č. 184/1999 Z. z. sú jazykové práva, ktorých dodržiavanie je povinné a ich nedodržanie je správnym deliktom, uvedené nasledovne:

Správneho deliktu na úseku používania jazykov národnostných menšín sa dopustí orgán verejnej správy v obci podľa § 2 ods. 1 ak:

- neumožní občanovi, ktorý je osobou patriacou k národnostnej menšine, komunikovať v ústnom a písomnom styku v jazyku národnostnej menšiny alebo ho o takejto možnosti neinformuje (§ 2 ods. 3);
- na požiadanie občana, ktorý je osobou patriacou k národnostnej menšine, nevydá rovnopis rozhodnutia a rodný list, sobášny list alebo úmrtný list aj v jazyku národnostnej menšiny (§ 2 ods. 4 a 5);
- nezabezpečí svoje označenie na budove, v ktorej sídli, aj v jazyku národnostnej menšiny (§ 2 ods. 6);
- neposkytne na požiadanie úradný formulár vydaný v rozsahu jeho pôsobnosti aj v jazyku národnostnej menšiny (§ 2 ods. 7);
- nezabezpečí na svojom území označenie obce v jazyku národnostnej menšiny vo svojej pôsobnosti v prípadoch ustanovených v § 4 ods. 1;
- nezabezpečí uvedenie informácií, nápisov a oznamov vo svojej pôsobnosti podľa § 4 ods. 6 prvej vety;
- nezabezpečí na požiadanie informácie o všeobecne záväzných právnych predpisoch aj v jazyku národnostnej menšiny (§ 4 ods. 8);
- neposkytne úradu vlády informácie a písomné podklady podľa § 7a ods. 3.

V zmysle § 7b ods. 2 zákona č. 184/1999 Z. z. sa správneho deliktu na úseku používania jazykov národnostných menšín dopustí právnická osoba alebo fyzická osoba podnikateľ, ktorá neuvedie nápis alebo oznam podľa § 4 ods. 6 aj v jazyku národnostnej menšiny, ak ide o nápis alebo oznam obsahujúci informáciu týkajúcu sa ohrozenia života, zdravia, majetku alebo bezpečnosti občanov Slovenskej republiky.

Z výsledkov monitorovania vyplýva, že v 1 712 prípadoch mohlo dôjsť k porušeniu zákona č. 184/1999 Z. z. (pozri prílohu č. 6 k správe). V tejto súvislosti úrad vlády už začal konať v zmysle § 7 b zákona č. 184/1999 Z. z.

Ďalšia kategória jazykových práv, ktorých dodržiavanie je povinné a ich nedodržanie nie je správnym deliktom, zahŕňa nasledovné práva:

- poskytnutie odpovede orgánom verejnej správy na podanie napísané v jazyku národnostnej menšiny aj v jazyku národnostnej menšiny;
- vydávanie povolení, oprávnení, potvrdení, vyjadrení a vyhlásení na požiadanie aj v jazyku národnostnej menšiny;
- vydávanie rozhodnutia orgánom verejnej správy v správnom konaní aj v jazyku národnostnej menšiny, ak sa konanie začalo podaním v jazyku národnostnej menšiny;
- vydávanie rozhodnutia orgánom verejnej správy v správnom konaní na požiadanie aj v jazyku národnostnej menšiny;
- zverejnenie dôležitých informácií uvedených na úradnej tabuli obce, na webovom sídle obce a vo vydávanej periodickej tlači aj v jazyku národnostnej menšiny.

Z výsledkov monitorovania vyplýva, že jazykové práva v tejto kategórii sa nedodržiavajú v 590 prípadoch (pozri prílohu č. 7 k správe).

Jazykové práva, ktorých uplatňovanie stanovuje zákon č. 184/1999 Z. z. ako možnosť, zahŕňajú:

- označenie obce³¹ aj v jazyku národnostnej menšiny pri označení železničnej stanice, autobusovej stanice, letiska a prístavu v obci;
- označenie ulíc v obci aj v jazyku národnostnej menšiny;
- označenie miestnych geografických značení v obci aj v jazyku národnostnej menšiny;
- vedenie úradnej agendy, najmä zápisníc, uznesení, štatistík, evidencií, bilancií, informácií určených pre verejnosť a agendy cirkví a náboženských spoločností určených pre verejnosť okrem matriky aj v jazyku národnostnej menšiny;
- vedenie kroniky obce aj v jazyku národnostnej menšiny;
- používanie aj jazyka národnostnej menšiny príslušníkmi obecnej polície v služobnom styku;
- používanie aj jazyka národnostnej menšiny príslušníkmi obecnej polície, ozbrojených bezpečnostných zborov, iných ozbrojených zborov, Hasičského a záchranného zboru, ktorí ovládajú jazyk národnostnej menšiny pri komunikácii s občanmi Slovenskej republiky, ktorí patria k národnostnej menšine;
- používanie aj jazyka národnostnej menšiny poslancami obecného zastupiteľstva na rokovaní obecného zastupiteľstva;
- rokovanie orgánu verejnej správy aj v jazyku národnostnej menšiny;
- vydávanie všeobecne záväzných nariadení orgánom verejnej správy aj v jazyku národnostnej menšiny;
- zverejňovanie oznamov určených na informovanie verejnosti prostredníctvom miestneho rozhlasu alebo prostredníctvom iných technických zariadení aj v jazyku národnostnej menšiny;
- uvádzanie nápisov na pamätníkoch, pomníkoch a pamätných tabuliach aj v jazyku národnostnej menšiny.

Z výsledkov monitorovania vyplýva, že jazykové práva v tejto kategórii sa využívajú v 1 736 prípadoch, čiastočne využívajú v 698 prípadoch a nevyužívajú v 2 440 prípadoch, (pozri prílohu č. 8. k správe).

Predkladaná správa poskytuje v porovnaní s predchádzajúcimi správami komplexnejšie údaje pokiaľ ide o rozsah monitorovaných subjektov, ako aj mieru detailnosti mapovania jednotlivých zákonom stanovených oblastí používania jazykov národnostných menšín. S tým súvisí aj skutočnosť, že výsledky analýzy údajov získaných z dotazníkového prieskumu v tejto správe vrátane komparácie s výsledkami prieskumov uvedených v predchádzajúcich dvoch správach, odhalili v tejto oblasti viaceré limity a rezervy. Aj keď v niektorých oblastiach používania jazykov národnostných menšín v Slovenskej republike orgánmi verejnej správy nastali pozitívne zmeny, jazykové práva národnostných menšín sa

³¹ Pozn. použite pojmu obec v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 184/1999 Z. z.

v niektorých prípadoch nedodržiavali, v niektorých oblastiach sa nedostatočne využívali. Predkladaná správa v tomto zmysle predstavuje, vychádzajúc z Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2016 – 2020 i vládou SR prijatého akčného plánu, základ pre ciele aktivít zamerané na zlepšenie podmienok používania jazykov národnostných menšín a etnických skupín v praxi.

Zoznam príloh

- Príloha č. 1: Dotazník pre orgány územnej samosprávy (obce) o používaní jazykov národnostných menšín
- Príloha č. 2: Dotazník pre orgány miestnej štátnej správy o používaní jazykov národnostných menšín
- Príloha č. 3: Dotazník pre právnické osoby zriadené územnou samosprávou o používaní jazykov národnostných menšín
- Príloha č. 4: Dotazník pre organizačné zložky Policajného zboru o používaní jazykov národnostných menšín
- Príloha č. 5: Dotazník pre organizačné zložky záchranných zborov o používaní jazykov národnostných menšín
- Príloha č. 6: Zoznam a počet konkrétnych nedostatkov v aplikačnej praxi zákona č. 184/1999 Z. z. identifikovaných na základe dotazníkového prieskumu
- Príloha č. 7: Jazykové práva, ktorých dodržiavanie je povinné a ich nedodržanie nie je správnym deliktom
- Príloha č. 8: Jazykové práva, ktorých uplatňovanie stanovuje zákon č. 184/1999 Z. z. ako možnosť

ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
D O T A Z N Í K
pre orgány územnej samosprávy (obce) o používaní jazykov národnostných menšín

Vážená respondentka, vážený respondent,

dovoľujeme si Vás požiadať o spoluprácu pri zisťovaní stavu používania jazykov menšín na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2015 a 2016 (do 1. júla) prostredníctvom vyplnenia tohto dotazníka. Údaje zhromažďuje Úrad vlády Slovenskej republiky pre účely prípravy Správy o stave používania jazykov menšín na území Slovenskej republiky, ktorá je predkladaná vláde Slovenskej republiky. Úrad vlády Slovenskej republiky je v zmysle § 7a ods. 3 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov oprávnený vyžadovať od orgánov verejnej správy informácie a písomné podklady o používaní jazyka menšín v oblasti ich pôsobnosti. Ak orgán verejnej správy neposkytne Úradu vlády Slovenskej republiky informácie a písomné podklady na tento účel, dopustí sa správneho deliktu podľa § 7b ods. 1 písm. h) zákona č. 184/1999 Z. z.

Dotazník si pozorne prečítajte, správne odpovede zakrúžkujte a doplňte príslušné údaje.

Za spoluprácu Vám vopred ďakujeme.

OZNAČENIA V JAZYKU MENŠINY

1. Uveďte názov obce v štátnom jazyku:

2. Uveďte označenie obce v jazyku národnostnej menšiny:

3. Uveďte, či je označenie obce v jazyku národnostnej menšiny uvedené na dopravnej značke na začiatku a na konci obce:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

4. Uveďte, či je označenie obce v jazyku národnostnej menšiny uvedené pod názvom v štátnom jazyku pri označení železničnej stanice, autobusovej stanice, letiska a prístavu:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

5. Ak ste označili odpoveď a) pri 4. otázke, uveďte, či je označenie obce v jazyku národnostnej menšiny uvedené pod názvom v štátnom jazyku pri označení železničnej stanice, autobusovej stanice, letiska a prístavu:

- a) rovnakým písmom
- b) menším písmom

6. Uveďte, či je označenie obce v jazyku národnostnej menšiny uvedené popri názve obce v štátnom jazyku na budovách orgánov verejnej správy:

- a) áno
- b) čiastočne

c nie

7. Uved'te, ako je uvedené označenie orgánu verejnej správy umiestnené na budovách:

- a) len v štátnom jazyku
- b) v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny

8. Uved'te, či je označenie orgánu verejnej správy v jazyku národnostnej menšiny uvedené na budovách popri ekvivalente v štátnom jazyku:

- a) rovnakým písmom
- b) menším písmom

9. Ak sú na území Vašej obce ulice označené tabuľami, sú tieto (pozn. vyplňte len v prípade, ak sa Vás táto otázka týka):

- a) len v štátnom jazyku
- b) v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny

10. Ak sú na území Vašej obce geografické značenia označené tabuľami, sú tieto (pozn. vyplňte len v prípade, ak sa Vás táto otázka týka):

- a) len v štátnom jazyku
- b) v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny

ÚRADNÝ STYK

11. Uved'te celkový počet zamestnancov obecného/mestského úradu:

12. Uved'te počet zamestnancov ovládajúcich jazyk národnostnej menšiny:

- a) slovom a písmom
- b) len slovom

13. Uved'te, akým spôsobom zabezpečuje Vaša obec možnosť používania jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku:

- a) prostredníctvom zamestnancov obce komunikujúcich v jazyku národnostnej menšiny
- b) prostredníctvom tlmočnických alebo prekladateľských služieb
- c) iným spôsobom (prosíme uviesť):

14. Uved'te, či Vaša obec určuje časový priestor na vybavovanie vecí v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) nie

15. Uved'te, či Vaša obec uvádza na viditeľnom mieste informáciu o možnostiach používania jazyka národnostnej menšiny – v ústnej i písomnej podobe v úradnom styku v sídle orgánu verejnej správy v zmysle § 1 nariadenia vlády SR č. 535/2011 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov:

- a) áno
- b) nie

16. Ak ste označili odpoveď a) pri 15. otázke, akým spôsobom je informácia uvedená (pozn. možno uviesť viacero odpovedí):

- a) na úradnej tabuli obce
- b) na informačnej tabuli obce
- c) iným spôsobom (prosíme uviesť)

17. Uved'te, či boli registrované na Vašom úrade za uplynulé obdobie – v roku 2015 a 2016 (do 1. júla) písomné podania od občanov v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) nie

18. Ak ste označili odpoveď a) pri 17. otázke, aký bol celkový počet takýchto podaní v roku 2015:

.....

19. Ak ste označili odpoveď a) pri 17. otázke, aký bol celkový počet takýchto podaní v roku 2016 (do 1. júla).....

20. Ak ste označili odpoveď a) pri 17. otázke, akých oblastí sa týkali takéto podania:

.....

21. Ak ste označili odpoveď a) pri 17. otázke, uved'te, či boli na Vašom úrade za uplynulé obdobie – v roku 2015 a 2016 (do 1. júla) poskytnuté odpovede na podania napísané v jazyku menšiny okrem štátneho jazyka aj v jazyku menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

22. Uved'te, či Vaša obec používa aj jazyk národnostnej menšiny v úradnej agende obecného úradu – napr. v zápisniciach, uzneseniach, štatistikách, evidenciách a pod.:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

23. Ak ste označili odpoveď a) alebo b) pri 22. otázke, uved'te v akých oblastiach:

.....

24. Ak obec vedie kroniku, táto je vedená aj v jazyku národnostnej menšiny (pozn. vyplňte, len v prípade, ak sa Vás táto otázka týka):

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

25. Ak je vo Vašej obci zriadená obecná polícia, uved'te či pri výkone služobného styku používa okrem štátneho jazyka aj jazyk menšiny (pozn. vyplňte, len v prípade, ak sa Vás táto otázka týka):

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

26. Bol vo Vašej obci v služobnom styku obecnej polície vyjadrený súhlas prítomných s používaním jazyka národnostnej menšiny?

- a) áno
- b) nie

27. Uved'te celkový počet príslušníkov obecnej polície:

28. Uved'te počet príslušníkov obecnej polície ovládajúcich jazyk národnostnej menšiny:

- a) slovom a písmom
- b) len slovom

29. Používajú vo Vašej obci príslušníci obecnej polície, ktorí ovládajú jazyk národnostnej menšiny, tento jazyk pri komunikácii s občanmi Slovenskej republiky, ktorí patria k národnostnej menšine?

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

DVOJJAZYČNÉ DOKUMENTY

ÚRADNÉ FORMULÁRE

30. Uved'te, či sú vo Vašej obci pre občanov zabezpečené *dvojjazyčné úradné formuláre* v rozsahu jej pôsobnosti:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

31. Ak ste označili odpoveď a) alebo b) pri 30. otázke, uved'te v akých oblastiach sú zabezpečené:
.....

VEREJNÉ LISTINY

32. Uved'te, či Vašej obci boli doručené *žiadosti o vydanie dvojjazyčných verejných listín* (povolenia, oprávnenia, potvrdenia, vyjadrenia a vyhlásenia)?

- a) áno
- b) nie

33. Ak ste označili odpoveď a) pri 32. otázke, uved'te počet za rok 2015:

- počet žiadostí o povolenia:
- počet žiadostí o oprávnenia:
- počet žiadostí o potvrdenia:
- počet žiadostí o vyjadrenia:
- počet žiadostí o vyhlásenia:

34. Ak ste označili odpoveď a) pri 32. otázke, uved'te počet za rok 2016 (do 1. júla):

- počet žiadostí o povolenia:
- počet žiadostí o oprávnenia:
- počet žiadostí o potvrdenia:
- počet žiadostí o vyjadrenia:
- počet žiadostí o vyhlásenia:

35. Ak ste označili odpoveď a) pri 32. otázke, uveďte či boli vydané dvojjazyčné verejné listiny (povolenia, oprávnenia, potvrdenia, vyjadrenia a vyhlásenia)?

- a) áno
- b) nie

36. Ak ste označili odpoveď a) pri 35. otázke, uveďte počet za rok 2015:

- počet povolení:
- počet oprávnení:
- počet potvrdení:
- počet vyjadrení:
- počet vyhlásení:

37. Ak ste označili odpoveď a) pri 35. otázke, uveďte počet za rok 2016 (do 1. júla):

- počet povolení:
- počet oprávnení:
- počet potvrdení:
- počet vyjadrení:
- počet vyhlásení:

38. Ak je vo Vašej obci matričný úrad, boli mu doručené žiadosti o vydanie dvojjazyčných rodných listov, sobášnych listov a úmrtných listov (pozn. vyplňte, len v prípade ak sa Vás táto otázka týka)?

- a) áno
- b) nie

39. Ak ste označili odpoveď a) pri 38. otázke, uveďte či boli vydávané dvojjazyčné rodné listy, sobáše listy a úmrtné listy v období rokov 2015 a 2016 (do 1. júla)?

- a) áno
- b) nie

40. Ak ste označili odpoveď a) pri 39. otázke, uveďte počet za rok 2015:

- počet rodných listov:
- počet sobášnych listov:
- počet úmrtných listov:

41. Ak ste označili odpoveď a) pri 39. otázke, uveďte počet za rok 2016 (do 1. júla):

- počet rodných listov:
- počet sobášnych listov:
- počet úmrtných listov:

SPRÁVNE KONANIE

42. Uveďte, či Vašej obci boli doručené podania, ktorým sa začalo správne konanie v jazyku národnostnej menšiny v období rokov 2015 a 2016 (do 1. júla)?

- a) áno
- b) nie

43. Ak ste označili odpoveď a) pri 42. otázke, uveďte počet podaní za rok 2015:

.....

44. Ak ste označili odpoveď a) pri 42. otázke, uveďte počet podaní za rok 2016 (do 1. júla):

.....

45. Uveďte, či vo Vašej obci boli *vydané rozhodnutia v správnom konaní v rovnopise v jazyku národnostnej menšiny* za obdobie rokov 2015 a 2016 (do 1. júla):

a) áno

b) nie

46. Ak ste označili odpoveď a) pri 45. otázke, uveďte aký bol celkový počet takýchto rozhodnutí za rok 2015:

47. Ak ste označili odpoveď a) pri 45. otázke, uveďte aký bol celkový počet takýchto rozhodnutí za rok 2016 (do 1. júla):

48. Ak ste označili odpoveď a) pri 45. otázke, uveďte akých oblastí sa týkali takéto rozhodnutia:

.....

ROZHODNUTIA

49. Uveďte, či Vašej obci boli doručené *žiadosti o vydanie dvojjazyčných rozhodnutí* v období rokov 2015 a 2016 (do 1. júla)?

a) áno

b) nie

50. Ak ste označili odpoveď a) pri 49. otázke, uveďte počet žiadostí za rok 2015:

.....

51. Ak ste označili odpoveď a) pri 49. otázke, uveďte počet žiadostí za rok 2016 (do 1. júla):

.....

52. Ak obec vydáva rozhodnutia v jazyku národnostnej menšiny, uveďte, či je *označenie obce* v jazyku národnostnej menšiny uvedené popri názve obce v štátnom jazyku *na rozhodnutiach* vydaných v jazyku národnostnej menšiny:

a) áno

b) čiastočne

c) nie

ROKOVANIE ORGÁNOV ÚZEMNEJ SAMOSPRÁVY

53. Uveďte, či vo Vašej obci používajú poslanci na rokovaní obecného/mestského zastupiteľstva aj jazyk národnostnej menšiny:

a) áno

b) čiastočne

c) nie

54. Uved'te, či vo Vašej obci používa starosta/primátor na rokovaní obecného/mestského zastupiteľstva aj jazyk národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

55. Uved'te, v akom jazyku sa vedie rokovanie obecného/mestského zastupiteľstva vo Vašej obci:

- a) v štátnom jazyku
- b) v jazyku národnostnej menšiny
- c) v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny

56. Uved'te, či sa vo Vašej obci pripravujú materiály na zasadnutie obecného/mestského zastupiteľstva aj v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

57. Uved'te, akým spôsobom zabezpečuje Vaša obec možnosť používania jazyka národnostnej menšiny na rokovaní obecného/mestského zastupiteľstva:

- a) prostredníctvom tlmočnických služieb
- b) iným spôsobom (prosíme uviesť):

INFORMOVANIE VEREJNOSTI

58. Uved'te, či sú v budovách resp. v správe obce uvádzané informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov SR aj v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

59. Uved'te, či sú všeobecné informácie slúžiace pre občanov v budovách vo vlastníctve resp. v správe obce uvádzané i v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

60. Uved'te, či Vašej obci boli doručené žiadosti o vydanie informácie o všeobecne záväzných právnych predpisoch popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny v období rokov 2015 a 2016 (do 1. júla):

- a) áno
- b) nie

61. Ak ste označili odpoveď a) pri 60. otázke, uved'te počet žiadostí za rok 2015:

.....

62. Ak ste označili odpoveď a) pri 60. otázke, uved'te počet žiadostí za rok 2016 (do 1. júla):

.....

63. Ak ste označili odpoveď a) pri 60. otázke, uveďte, či Vaša obec zabezpečila informácie o všeobecne záväzných právnych predpisoch popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

64. Uveďte, či Vaša obec vydáva a zverejňuje všeobecné záväzné nariadenia obce aj v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

65. Uveďte, či sú dôležité informácie na úradnej tabuli obce, na webovom sídle obce a vo vydávanej periodickej tlači zverejnené aj v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

66. Uveďte, kde uvádza Vaša obec oznamy určené na informovanie verejnosti aj v jazyku národnostnej menšiny (pozn. možno uviesť viacero odpovedí):

- a) na webovom sídle obce
- b) v obecnom rozhlase
- c) v obecnej televízii
- d) v periodickej tlači obce
- e) na úradnej tabuli obce
- f) na inom mieste (prosíme uviesť):

67. Ak sú vo vlastníctve Vašej obce pamätníky, pomníky a pamätné tabule, uvádzajú sa na nich nápisy popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny (pozn. vyplňte len v prípade, ak sa Vás táto otázka týka):

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

ZÁVEREČNÉ OTÁZKY

68. Uveďte, či je vytváranie podmienok pre používanie jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku pre Vašu obec:

- a) bezproblémové
- b) čiastočne problémové
- c) problémové

69. Ak ste označili odpoveď b) alebo c) pri 68. otázke, uveďte dôvod:

- a) nedostatočný počet kvalifikovaných zamestnancov
- b) nedostatočné množstvo finančných prostriedkov
- c) nedostatočná odborná podpora

d) iné faktory (prosíme uviesť)

70. Uved'te, či Vašej obci boli doručené *podnety z dôvodu porušenia zákona o používaní jazykov národnostných menšín* za obdobie rokov 2015 a 2016 (do 1. júla):

a) áno

b) nie

71. Ak ste označili odpoveď a) pri 70. otázke, uved'te celkový počet takýchto podnetov za rok 2015:
.....

72. Ak ste označili odpoveď a) pri 70. otázke, uved'te celkový počet takýchto podnetov za rok 2016 (do 1. júla):

73. Ak ste označili odpoveď a) pri 70. otázke, uved'te čo bolo predmetom takýchto podnetov:
.....

74. Ak ste označili odpoveď a) pri 70. otázke, uved'te ako boli tieto podnety vyriešené:

.....

Dátum:

Dotazník vyplnil (meno, priezvisko, funkcia a podpis):

Dotazník schválil (meno, priezvisko, funkcia a podpis starostu/primátora obce alebo prednostu obecného/mestského úradu):

ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
D O T A Z N Í K
pre orgány miestnej štátnej správy¹ o používaní jazykov národnostných menšín

Vážená respondentka, vážený respondent,

dovoľujeme si Vás požiadať o spoluprácu pri zisťovaní stavu používania jazykov menšín na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2015 a 2016 (do 1. júla) prostredníctvom vyplnenia tohto dotazníka. Údaje zhromažďuje Úrad vlády Slovenskej republiky pre účely prípravy Správy o stave používania jazykov menšín na území Slovenskej republiky, ktorá je predkladaná vláde Slovenskej republiky. Úrad vlády Slovenskej republiky je v zmysle § 7a ods. 3 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov oprávnený vyžadovať od orgánov verejnej správy informácie a písomné podklady o používaní jazyka menšín v oblasti ich pôsobnosti. Ak orgán verejnej správy neposkytne Úradu vlády Slovenskej republiky informácie a písomné podklady na tento účel, dopustí sa správneho deliktu podľa § 7b ods. 1 písm. h) zákona č. 184/1999 Z. z.

Dotazník si pozorne prečítajte, správne odpovede zakrúžkujte a doplňte príslušné údaje.

Za spoluprácu Vám vopred ďakujeme.

OZNAČENIA V JAZYKU MENŠINY

1. Uved'te názov orgánu miestnej štátnej správy v štátnom jazyku:

.....

2. Uved'te označenie orgánu miestnej štátnej správy v jazyku národnostnej menšiny:

.....

3. Uved'te, či je označenie obce v jazyku národnostnej menšiny uvedené popri názve obce v štátnom jazyku na budovách orgánov miestnej štátnej správy:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

4. Uved'te, ako je uvedené označenie orgánu miestnej štátnej správy umiestnené na budovách:

- a) len v štátnom jazyku
- b) v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny

5. Uved'te, či je označenie orgánu miestnej štátnej správy v jazyku národnostnej menšiny uvedené na budovách popri ekvivalente v štátnom jazyku:

- a) rovnakým písmom
- b) menším písmom

ÚRADNÝ STYK

¹ Pozn.: V prípade organizačných zložiek daňových úradov, colných úradov, úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, regionálnych veterinárnych a potravinových správ, regionálnych úradov verejného zdravotníctva a štátnych archívov bol s výnimkou okresných úradov v celom texte dotazníka použitý názov daného subjektu.

6. Uved'te celkový počet zamestnancov orgánu miestnej štátnej správy:

7. Uved'te počet zamestnancov ovládajúcich jazyk národnostnej menšiny:

a) slovom a písmom

b) len slovom

8. Uved'te, akým spôsobom zabezpečuje orgán miestnej štátnej správy možnosť používania jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku:

a) prostredníctvom zamestnancov obce komunikujúcich v jazyku národnostnej menšiny

b) prostredníctvom tlmočnických alebo prekladateľských služieb

c) iným spôsobom (prosíme uviesť):

9. Uved'te, či orgán miestnej štátnej správy uvádza na viditeľnom mieste informáciu o možnostiach používania jazyka národnostnej menšiny – v ústnej i písomnej podobe v úradnom styku v sídle orgánu verejnej správy v zmysle § 1 nariadenia vlády SR č. 535/2011 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov:

a) áno

b) nie

10. Ak ste označili odpoveď a) pri 9. otázke, akým spôsobom je informácia uvedená (pozn. možno uviesť viacero odpovedí):

a) na úradnej tabuli

b) na informačnej tabuli

c) iným spôsobom (prosíme uviesť)

11. Uved'te, či boli registrované na Vašom úrade za uplynulé obdobie – v roku 2015 a 2016 (do 1. júla) písomné podania od občanov v jazyku národnostnej menšiny:

a) áno

b) nie

12. Ak ste označili odpoveď a) pri 11. otázke, aký bol celkový počet takýchto podaní v roku 2015:

.....

13. Ak ste označili odpoveď a) pri 11. otázke, aký bol celkový počet takýchto podaní v roku 2016 (do 1. júla):

14. Ak ste označili odpoveď a) pri 11. otázke, akých oblastí sa týkali takéto podania:

.....

15. Ak ste označili odpoveď a) pri 11. otázke, uved'te, či boli na Vašom úrade za uplynulé obdobie – v roku 2015 a 2016 (do 1. júla) poskytnuté odpovede na podania napísané v jazyku menšiny okrem štátneho jazyka aj v jazyku menšiny:

a) áno

b) čiastočne

c) nie

16. Uved'te, či orgán miestnej štátnej správy používa aj jazyk národnostnej menšiny v úradnej agende – napr. v zápisniciach, uzneseniach, štatistikách, evidenciách a pod.:

a) áno

b) čiastočne

c) nie

17. Ak ste označili odpoveď a) alebo b) pri 16. otázke, uveďte v akých oblastiach:

.....

DVOJJAZYČNÉ DOKUMENTY

ÚRADNÉ FORMULÁRE

18. Uveďte, či sú v orgáne miestnej štátnej správy pre občanov zabezpečené *dvojjazyčné úradné formuláre* v rozsahu jej pôsobnosti:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

19. Ak ste označili odpoveď a) alebo b) pri 18. otázke, uveďte v akých oblastiach sú zabezpečené:

.....

VEREJNÉ LISTINY

20. Uveďte, či orgánu miestnej štátnej správy boli doručené *žiadosti o vydanie dvojjazyčných verejných listín* (povolenia, oprávnenia, potvrdenia, vyjadrenia a vyhlásenia)?

- a) áno
- b) nie

21. Ak ste označili odpoveď a) pri 20. otázke, uveďte počet za rok 2015:

- počet žiadostí o povolenia:
- počet žiadostí o oprávnenia:
- počet žiadostí o potvrdenia:
- počet žiadostí o vyjadrenia:
- počet žiadostí o vyhlásenia:

22. Ak ste označili odpoveď a) pri 20. otázke, uveďte počet za rok 2016 (do 1. júla):

- počet žiadostí o povolenia:
- počet žiadostí o oprávnenia:
- počet žiadostí o potvrdenia:
- počet žiadostí o vyjadrenia:
- počet žiadostí o vyhlásenia:

23. Ak ste označili odpoveď a) pri 20. otázke, uveďte či boli *vydané dvojjazyčné verejné listiny* (povolenia, oprávnenia, potvrdenia, vyjadrenia a vyhlásenia)?

- a) áno
- b) nie

24. Ak ste označili odpoveď a) pri 23. otázke, uveďte počet za rok 2015:

- počet povolení:
- počet oprávnení:
- počet potvrdení:
- počet vyjadrení:

- počet vyhlásení:

25. Ak ste označili odpoveď a) pri 23. otázke, uveďte počet za rok 2016 (do 1. júla):

- počet povolení:

- počet oprávnení:

- počet potvrdení:

- počet vyjadrení:

- počet vyhlásení:

SPRÁVNE KONANIE

26. Uveďte, či orgánu miestnej štátnej správy boli doručené *podania*, ktorým sa začalo správne konanie v jazyku národnostnej menšiny v období rokov 2015 a 2016 (do 1. júla)?

a) áno

b) nie

27. Ak ste označili odpoveď a) pri 26. otázke, uveďte počet podaní za rok 2015:

.....

28. Ak ste označili odpoveď a) pri 26. otázke, uveďte počet podaní za rok 2016 (do 1. júla):

.....

29. Uveďte, či boli orgánom miestnej štátnej správy *vydané rozhodnutia* v správnom konaní v rovnopise v jazyku národnostnej menšiny za obdobie rokov 2015 a 2016 (do 1. júla):

a) áno

b) nie

30. Ak ste označili odpoveď a) pri 29. otázke, uveďte aký bol celkový počet takýchto rozhodnutí za rok 2015:

31. Ak ste označili odpoveď a) pri 29. otázke, uveďte aký bol celkový počet takýchto rozhodnutí za rok 2016 (do 1. júla):

32. Ak ste označili odpoveď a) pri 29. otázke, uveďte akých oblastí sa týkali takéto rozhodnutia:

.....

ROZHODNUTIA

33. Uveďte, či orgánu miestnej štátnej správy boli doručené *žiadosti o vydanie dvojjazyčných rozhodnutí* v období rokov 2015 a 2016 (do 1. júla)?

a) áno

b) nie

34. Ak ste označili odpoveď a) pri 33. otázke, uveďte počet podaní za rok 2015:

.....

35. Ak ste označili odpoveď a) pri 33. otázke, uveďte počet podaní za rok 2016 (do 1. júla):

.....

36. Ak orgán miestnej štátnej správy vydáva rozhodnutia v jazyku národnostnej menšiny, uveďte, či je označenie obce v jazyku národnostnej menšiny uvedené popri názve obce v štátnom jazyku na rozhodnutiach vydaných v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

ROKOVANIE ORGÁNOV MIESTNEJ ŠTÁTNEJ SPRÁVY
--

37. Uveďte, či sa na rokovaní orgánu miestnej štátnej správy používa aj jazyk národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

38. Uveďte, v akom jazyku sa vedie rokovanie orgánu miestnej štátnej správy:

- a) v štátnom jazyku
- b) v jazyku národnostnej menšiny
- c) v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny

39. Uveďte, či sa pripravujú materiály na rokovanie orgánu miestnej štátnej správy aj v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

40. Uveďte, akým spôsobom sa zabezpečuje možnosť používania jazyka národnostnej menšiny na rokovaní orgánu miestnej štátnej správy:

- a) prostredníctvom tlmočnických služieb
- b) iným spôsobom (prosíme uviesť):

INFORMOVANIE VEREJNOSTI

41. Uveďte, či sú v budovách resp. v správe orgánu miestnej štátnej správy uvádzané informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov SR aj v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

42. Uveďte, či sú všeobecné informácie slúžiace pre občanov v budovách vo vlastníctve resp. v správe orgánu miestnej štátnej správy uvádzané i v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

43. Uved'te, či orgánu miestnej štátnej správy boli doručené žiadosti o vydanie informácie o všeobecne záväzných právnych predpisoch popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny v období rokov 2015 a 2016 (do 1. júla):

- a) áno
- b) nie

44. Ak ste označili odpoveď a) pri 43. otázke, uved'te počet žiadostí za rok 2015:

.....

45. Ak ste označili odpoveď a) pri 43. otázke, uved'te počet žiadostí za rok 2016 (do 1. júla):

.....

46. Ak ste označili odpoveď a) pri 43. otázke, uved'te, či orgán miestnej štátnej správy zabezpečil informácie o všeobecne záväzných právnych predpisoch popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

47. Uved'te, či sú dôležité informácie na úradnej tabuli a na webovom sídle orgánu miestnej štátnej správy zverejnené aj v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

48. Uved'te, kde uvádza orgán miestnej štátnej správy oznamy určené na informovanie verejnosti aj v jazyku národnostnej menšiny (pozn. možno uviesť viacero odpovedí):

- a) na webovom sídle
- b) na úradnej tabuli
- c) na inom mieste (prosíme uviesť):

ZÁVEREČNÉ OTÁZKY

49. Uved'te, či je vytváranie podmienok pre používanie jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku pre orgán miestnej štátnej správy:

- a) bezproblémové
- b) čiastočne problémové
- c) problémové

50. Ak ste označili odpoveď b) alebo c) pri 49. otázke, uved'te dôvod:

- a) nedostatočný počet kvalifikovaných zamestnancov
- b) nedostatočné množstvo finančných prostriedkov
- c) nedostatočná odborná podpora
- d) iné faktory (prosíme uviesť)

51. Uved'te, či orgánu miestnej štátnej správy boli doručené podnety z dôvodu porušenia zákona o používaní jazykov menšín za obdobie rokov 2015 a 2016 (do 1. júla):

- a) áno
- b) nie

52. Ak ste označili odpoveď a) pri 51. otázke, uveďte celkový počet takýchto podnetov za rok 2015:

.....

53. Ak ste označili odpoveď a) pri 51. otázke, uveďte celkový počet takýchto podnetov za rok 2016 (do 1. júla):

54. Ak ste označili odpoveď a) pri 51. otázke, uveďte čo bolo predmetom takýchto podnetov:

.....

55. Ak ste označili odpoveď a) pri 51. otázke, uveďte ako boli tieto podnety vyriešené:.....

Dátum:

Dotazník vyplnil (meno, priezvisko, funkcia a podpis):

Dotazník schválil (meno, priezvisko, funkcia a podpis prednostu miestneho orgánu štátnej správy):

ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

D O T A Z N Í K

pre právnické osoby zriadené územnou samosprávou o používaní jazykov národnostných menšín

Vážená respondentka, vážený respondent,

dovoľujeme si Vás požiadať o spoluprácu pri zisťovaní stavu používania jazykov menšín na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2015 a 2016 (do 1. júla) prostredníctvom vyplnenia tohto dotazníka. Údaje zhromažďuje Úrad vlády Slovenskej republiky pre účely prípravy Správy o stave používania jazykov menšín na území Slovenskej republiky, ktorá je predkladaná vláde Slovenskej republiky. Úrad vlády Slovenskej republiky je v zmysle § 7a ods. 3 zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov oprávnený vyžadovať od orgánov verejnej správy informácie a písomné podklady o používaní jazyka menšín v oblasti ich pôsobnosti. Ak orgán verejnej správy neposkytne Úradu vlády Slovenskej republiky informácie a písomné podklady na tento účel, dopustí sa správneho deliktu podľa § 7b ods. 1 písm. h) zákona č. 184/1999 Z. z.

Dotazník si pozorne prečítajte, správne odpovede zakrúžkujte a doplňte príslušné údaje.

Za spoluprácu Vám vopred ďakujeme.

OZNAČENIA V JAZYKU MENŠINY

1. Uved'te názov právnickej osoby zriadenej územnou samosprávou v štátnom jazyku:

.....

2. Uved'te označenie právnickej osoby zriadenej územnou samosprávou v jazyku národnostnej menšiny:

.....

3. Uved'te, či je označenie obce v jazyku národnostnej menšiny uvedené popri názve obce v štátnom jazyku na budovách právnickej osoby zriadenej územnou samosprávou:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

4. Uved'te, ako je uvedené označenie právnickej osoby zriadenej územnou samosprávou umiestnené na budovách:

- a) len v štátnom jazyku
- b) v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny

5. Uved'te, či je označenie právnickej osoby zriadenej územnou samosprávou v jazyku národnostnej menšiny uvedené na budovách popri ekvivalente v štátnom jazyku:

- a) rovnakým písmom
- b) menším písmom

ÚRADNÝ STYK

6. Uved'te celkový počet zamestnancov *právnickej osoby* zriadenej územnou samosprávou:
.....

7. Uved'te počet zamestnancov ovládajúcich jazyk národnostnej menšiny:

a) slovom a písmom

b) len slovom

8. Uved'te, akým spôsobom zabezpečuje *právnická osoba* zriadená územnou samosprávou možnosť používania jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku:

a) prostredníctvom zamestnancov obce komunikujúcich v jazyku národnostnej menšiny

b) prostredníctvom tlmočnických alebo prekladateľských služieb

c) iným spôsobom (prosíme uviesť):

9. Uved'te, či *právnická osoba* zriadená územnou samosprávou uvádza na viditeľnom mieste informáciu o možnostiach používania jazyka národnostnej menšiny – v ústnej i písomnej podobe v úradnom styku v sídle orgánu verejnej správy v zmysle § 1 nariadenia vlády SR č. 535/2011 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín v znení neskorších predpisov:

a) áno

b) nie

10. Ak ste označili odpoveď a) pri 9. otázke, akým spôsobom je informácia uvedená (pozn. možno uviesť viacero odpovedí):

a) na úradnej tabuli

b) na informačnej tabuli

c) iným spôsobom (prosíme uviesť)

11. Uved'te, či boli registrované v *právnickej osobe* zriadenej územnou samosprávou za uplynulé obdobie – v roku 2015 a 2016 (do 1. júla) *písomné podania* od občanov v jazyku národnostnej menšiny:

a) áno

b) nie

12. Ak ste označili odpoveď a) pri 11. otázke, aký bol celkový počet takýchto podaní v roku 2015:
.....

13. Ak ste označili odpoveď a) pri 11. otázke, aký bol celkový počet takýchto podaní v roku 2016 (do 1. júla):

14. Ak ste označili odpoveď a) pri 11. otázke, akých oblastí sa týkali takéto podania:

15. Ak ste označili odpoveď a) pri 11. otázke, uved'te, či boli v *právnickej osobe* zriadenej územnou samosprávou za uplynulé obdobie – v roku 2015 a 2016 (do 1. júla) poskytnuté *odpovede na podania* napísané v jazyku menšiny okrem štátneho jazyka aj v jazyku menšiny:

a) áno

b) čiastočne

c) nie

16. Uved'te, či právnická osoba zriadená územnou samosprávou používa aj jazyk národnostnej menšiny v úradnej agende – napr. v zápisniciach, uzneseniach, štatistikách, evidenciách a pod.:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

17. Ak ste označili odpoveď a) alebo b) pri 16. otázke, uved'te v akých oblastiach:

DVOJJAZYČNÉ DOKUMENTY

ÚRADNÉ FORMULÁRE

18. Uved'te, či sú v právnickej osobe zriadenej územnou samosprávou pre občanov zabezpečené dvojjazyčné úradné formuláre v rozsahu jej pôsobnosti:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

19. Ak ste označili odpoveď a) alebo b) pri 18. otázke, uved'te v akých oblastiach sú zabezpečené:

VEREJNÉ LISTINY

20. Uved'te, či právnickej osobe zriadenej územnou samosprávou boli doručené žiadosti o vydanie dvojjazyčných verejných listín (povolenia, oprávnenia, potvrdenia, vyjadrenia a vyhlásenia)?

- a) áno
- b) nie

21. Ak ste označili odpoveď a) pri 20. otázke, uved'te počet za rok 2015:

- počet žiadostí o povolenia:
- počet žiadostí o oprávnenia:
- počet žiadostí o potvrdenia:
- počet žiadostí o vyjadrenia:
- počet žiadostí o vyhlásenia:

22. Ak ste označili odpoveď a) pri 20. otázke, uved'te počet za rok 2016:

- počet žiadostí o povolenia:
- počet žiadostí o oprávnenia:
- počet žiadostí o potvrdenia:
- počet žiadostí o vyjadrenia:
- počet žiadostí o vyhlásenia:

23. Ak ste označili odpoveď a) pri 20. otázke, uved'te či boli vydané dvojjazyčné verejné listiny (povolenia, oprávnenia, potvrdenia, vyjadrenia a vyhlásenia):

- a) áno
- b) nie

24. Ak ste označili odpoveď a) pri 23. otázke, uveďte počet za rok 2015:

- počet povolení:
- počet oprávnení:
- počet potvrdení:
- počet vyjadrení:
- počet vyhlásení:

25. Ak ste označili odpoveď a) pri 23. otázke, uveďte počet za rok 2016 (do 1. júla):

- počet povolení:
- počet oprávnení:
- počet potvrdení:
- počet vyjadrení:
- počet vyhlásení:

SPRÁVNE KONANIE

26. Uveďte, či právnickej osobe zriadenej územnou samosprávou boli doručené *podania, ktorým sa začalo správne konanie* v jazyku národnostnej menšiny v období rokov 2015 a 2016 (do 1. júla)?

- a) áno
- b) nie

27. Ak ste označili odpoveď a) pri 26. otázke, uveďte počet podaní za rok 2015:

.....

28. Ak ste označili odpoveď a) pri 26. otázke, uveďte počet podaní za rok 2016 (do 1. júla):

.....

29. Uveďte, či v právnickej osobe zriadenej územnou samosprávou boli vydané *rozhodnutia v správnom konaní* v rovnopise v jazyku národnostnej menšiny za obdobie rokov 2015 a 2016 (do 1. júla):

- a) áno
- b) nie

30. Ak ste označili odpoveď a) pri 29. otázke, uveďte aký bol celkový počet takýchto rozhodnutí za rok 2015:

31. Ak ste označili odpoveď a) pri 29. otázke, uveďte aký bol celkový počet takýchto rozhodnutí za rok 2016 (do 1. júla):

32. Ak ste označili odpoveď a) pri 29. otázke, uveďte akých oblastí sa týkali takéto rozhodnutia:

ROZHODNUTIA

33. Uveďte, či právnickej osobe zriadenej územnou samosprávou boli doručené *žiadosti o vydanie dvojjazyčných rozhodnutí* v období rokov 2015 a 2016 (do 1. júla)?

- a) áno
- b) nie

34. Ak ste označili odpoveď a) pri 33. otázke, uveďte počet žiadostí za rok 2015:

.....

35. Ak ste označili odpoveď a) pri 33. otázke, uveďte počet žiadostí za rok 2016 (do 1. júla):

.....

36. Ak právnická osoba zriadená územnou samosprávou vydáva rozhodnutia v jazyku národnostnej menšiny, uveďte, či je *označenie obce* v jazyku národnostnej menšiny uvedené popri názve obce v štátnom jazyku *na rozhodnutiach* vydaných v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

INFORMOVANIE VEREJNOSTI

37. Uveďte, či sú v budovách resp. v správe právnickej osoby zriadenej územnou samosprávou uvádzané informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov SR aj v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

38. Uveďte, či sú všeobecné informácie slúžiace pre občanov v budovách vo vlastníctve resp. v správe právnickej osoby zriadenej územnou samosprávou uvádzané i v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

39. Uveďte, či právnickej osobe zriadenej územnou samosprávou boli doručené *žiadosti o vydanie informácie o všeobecne záväzných právnych predpisoch* popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny v období rokov 2015 a 2016 (do 1. júla):

- a) áno
- b) nie

40. Ak ste označili odpoveď a) pri 39. otázke, uveďte počet žiadostí za rok 2015:.....

41. Ak ste označili odpoveď a) pri 39. otázke, uveďte počet žiadostí za rok 2016 (do 1. júla):.....

42. Ak ste označili odpoveď a) pri 39. otázke, uveďte, či právnická osoba zriadená územnou samosprávou *zabezpečila informácie o všeobecne záväzných právnych predpisoch* popri štátnom jazyku aj v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

43. Uved'te, či sú dôležité informácie na úradnej tabuli, na webovom sídle právnickej osoby zriadenej územnou samosprávou zverejnené aj v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

44. Uved'te, kde uvádza právnická osoba zriadená územnou samosprávou oznamy určené na informovanie verejnosti aj v jazyku národnostnej menšiny (pozn. možno uviesť viacero odpovedí):

- a) na webovom sídle
- b) na úradnej tabuli
- c) na inom mieste (prosíme uviesť):

OBLASTI VEREJNÉHO STYKU

45. Ak je právnická osoba zriadená územnou samosprávou zdravotníckym zariadením, uved'te, akým spôsobom zabezpečuje možnosť používania jazyka národnostnej menšiny s personálom zdravotníckych zariadení (pozn. vyplňte len v prípade, ak sa Vás táto otázka týka):

- a) prostredníctvom personálu zdravotníckeho zariadenia komunikujúceho v jazyku národnostnej menšiny
- b) prostredníctvom tlmočnických alebo prekladateľských služieb
- c) iným spôsobom (prosíme uviesť):

46. Ak je právnická osoba zriadená územnou samosprávou zariadením sociálnych služieb, uved'te, akým spôsobom zabezpečuje možnosť používania jazyka národnostnej menšiny s personálom zariadenia sociálnych služieb (pozn. vyplňte len v prípade, ak sa Vás táto otázka týka):

- a) prostredníctvom personálu zariadenia sociálnych služieb komunikujúceho v jazyku národnostnej menšiny
- b) prostredníctvom tlmočnických alebo prekladateľských služieb
- c) iným spôsobom (prosíme uviesť):

47. Ak je právnická osoba zriadená územnou samosprávou zariadením sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, uved'te, akým spôsobom zabezpečuje možnosť používania jazyka národnostnej menšiny s personálom zariadenia sociálnych služieb (pozn. vyplňte len v prípade, ak sa Vás táto otázka týka):

- a) prostredníctvom personálu zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately komunikujúceho v jazyku národnostnej menšiny
- b) prostredníctvom tlmočnických alebo prekladateľských služieb
- c) iným spôsobom (prosíme uviesť):

ROKOVANIE ORGÁNOV PRÁVNICKEJ OSOBY

48. Uved'te, či sa na rokovaní orgánov právnickej osoby zriadenej územnou samosprávou používa aj jazyk národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

49. Uved'te, v akom jazyku sa vedie rokovanie orgánov právnickej osoby zriadenej územnou samosprávou:

- a) v štátnom jazyku
- b) v jazyku národnostnej menšiny
- c) v štátnom jazyku a v jazyku národnostnej menšiny

50. Uved'te, či sa pripravujú materiály na rokovanie orgánov právnickej osoby zriadenej územnou samosprávou aj v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

51. Uved'te, akým spôsobom sa zabezpečuje možnosť používania jazyka národnostnej menšiny na rokovaní orgánov právnickej osoby zriadenej územnou samosprávou:

- a) prostredníctvom tlmočnických služieb
- b) iným spôsobom (prosíme uviesť):

ZÁVEREČNÉ OTÁZKY

52. Uved'te, či je vytváranie podmienok pre používanie jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku pre právnickú osobu zriadenú územnou samosprávou:

- a) bezproblémové
- b) čiastočne problémové
- c) problémové

53. Ak ste označili odpoveď b) alebo c) pri 52. otázke, uved'te dôvod:

- a) nedostatočný počet kvalifikovaných zamestnancov
- b) nedostatočné množstvo finančných prostriedkov
- c) nedostatočná odborná podpora
- d) iné faktory (prosíme uviesť)

54. Uved'te, či boli právnickej osobe zriadenej územnou samosprávou doručené *podnety z dôvodu porušenia zákona o používaní jazykov národnostných menšín* za obdobie rokov 2015 a 2016 (do 1. júla):

- a) áno
- b) nie

55. Ak ste označili odpoveď a) pri 54. otázke, uved'te celkový počet takýchto podnetov za rok 2015:
.....

56. Ak ste označili odpoveď a) pri 54. otázke, uved'te celkový počet takýchto podnetov za rok 2016 (do 1. júla):

57. Ak ste označili odpoveď a) pri 54. otázke, uved'te čo bolo predmetom takýchto podnetov:
.....

58. Ak ste označili odpoveď a) pri 54. otázke, uved'te ako boli tieto podnety vyriešené:
.....

Dátum:

Dotazník vyplnil (meno, priezvisko, funkcia a podpis):

Dotazník schválil (meno, priezvisko, funkcia a podpis štatutárneho zástupcu právnickej osoby zriadenej územnou samosprávou):

ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
D O T A Z N Í K
pre organizačné zložky Policajného zboru
o používaní jazykov národnostných menšín

Vážená respondentka, vážený respondent,

dovoľujeme si Vás požiadať o spoluprácu pri zisťovaní stavu používania jazykov menšín na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2015 a 2016 (do 1. júla) prostredníctvom vyplnenia tohto dotazníka. Údaje zhromažďuje Úrad vlády Slovenskej republiky pre účely prípravy Správy o stave používania jazykov menšín na území Slovenskej republiky, ktorá je predkladaná vláde Slovenskej republiky.

Dotazník si pozorne prečítajte, správne odpovede zakrúžkujte a doplňte príslušné údaje.

Za spoluprácu Vám vopred ďakujeme.

1. Uved'te názov organizačnej zložky Policajného zboru v štátnom jazyku:

.....

ÚRADNÝ STYK

2. Uved'te celkový počet príslušníkov organizačnej zložky Policajného zboru:

3. Uved'te počet príslušníkov organizačnej zložky Policajného zboru ovládajúcich jazyk národnostnej menšiny:

a) slovom a písmom

b) len slovom

4. Uved'te, akým spôsobom zabezpečuje organizačná zložka Policajného zboru možnosť používania jazyka národnostnej menšiny pri plnení úloh štátnej správy:

a) prostredníctvom príslušníkov organizačnej zložky Policajného zboru komunikujúcich v jazyku národnostnej menšiny

b) prostredníctvom tlmočnických alebo prekladateľských služieb

c) iným spôsobom (prosíme uviesť):

5. Uved'te, či pri plnení úloh štátnej správy boli registrované na organizačnej zložke Policajného zboru za uplynulé obdobie – v roku 2015 a 2016 (do 1. júla) písomné podania od občanov v jazyku národnostnej menšiny:

a) áno

b) nie

6. Ak ste označili odpoveď a) pri 5. otázke, aký bol celkový počet takýchto podaní v roku 2015:
.....

7. Ak ste označili odpoveď a) pri 5. otázke, aký bol celkový počet takýchto podaní v roku 2016 (do 1. júla):
.....

8. Ak ste označili odpoveď a) pri 5. otázke, akých oblastí sa týkali takéto podania:
.....

9. Uved'te, či pri plnení úloh štátnej správy boli na organizačnej zložke Policajného zboru za uplynulé obdobie – v roku 2015 a 2016 (do 1. júla) poskytnuté *odpovede na podania* napísané v jazyku menšiny okrem štátneho jazyka aj v jazyku menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

10. Ak ste označili odpoveď a) alebo b) pri 9. otázke, uved'te v akých oblastiach:
.....

11. Uved'te, či organizačná zložka Policajného zboru používa pri výkone služobného styku okrem štátneho jazyka aj jazyk menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

12. Používajú príslušníci organizačnej zložky Policajného zboru, ktorí ovládajú jazyk národnostnej menšiny, tento jazyk pri komunikácii s občanmi Slovenskej republiky, ktorí patria k národnostnej menšine?

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

DVOJJAZYČNÉ DOKUMENTY

ÚRADNÉ FORMULÁRE

13. Uved'te, či pri plnení úloh štátnej správy sú v organizačnej zložke Policajného zboru pre občanov zabezpečené *dvojazyčné úradné formuláre* v rozsahu jej pôsobnosti:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

14. Ak ste označili odpoveď a) alebo b) pri 13. otázke, uved'te v akých oblastiach sú zabezpečené:
.....

SPRÁVNE KONANIE

15. Uved'te, či organizačnej zložke Policajného zboru boli *doručené podania, ktorým sa začalo správne konanie* v jazyku národnostnej menšiny v období rokov 2015 a 2016 (do 1. júla)?

- a) áno
- b) nie

16. Ak ste označili odpoveď a) pri 15. otázke, uved'te počet podaní za rok 2015:
.....

17. Ak ste označili odpoveď a) pri 15. otázke, uved'te počet podaní za rok 2016 (do 1. júla):
.....

18. Uved'te, či boli na organizačnej zložke Policajného zboru vydané rozhodnutia v správnom konaní v rovnopise v jazyku národnostnej menšiny za obdobie rokov 2015 a 2016 (do 1. júla):

- a) áno
- b) nie

19. Ak ste označili odpoveď a) pri 18. otázke, uved'te aký bol celkový počet takýchto rozhodnutí za rok 2015:

20. Ak ste označili odpoveď a) pri 18. otázke, uved'te aký bol celkový počet takýchto rozhodnutí za rok 2016 (do 1. júla):

21. Ak ste označili odpoveď a) pri 18. otázke, uved'te akých oblastí sa týkali takéto rozhodnutia:

ROZHODNUTIA

22. Uved'te, či organizačnej zložke Policajného zboru boli doručené žiadosti o vydanie dvojjazyčných rozhodnutí v období rokov 2015 a 2016 (do 1. júla)?

- a) áno
- b) nie

23. Ak ste označili odpoveď a) pri 22. otázke, uved'te počet žiadostí za rok 2015:

.....

24. Ak ste označili odpoveď a) pri 22. otázke, uved'te počet žiadostí za rok 2016 (do 1. júla):

.....

25. Ak organizačná zložka Policajného zboru vydáva rozhodnutia v jazyku národnostnej menšiny, uved'te, či je označenie obce v jazyku národnostnej menšiny uvedené popri názve obce v štátnom jazyku na rozhodnutiach vydaných v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

INFORMOVANIE VEREJNOSTI

26. Uved'te, či sú v budovách organizačnej zložky Policajného zboru uvádzané informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov SR aj v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

27. Uved'te, či sú všeobecné informácie slúžiace pre občanov v budovách organizačnej zložky Policajného zboru uvádzané i v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

ZÁVEREČNÉ OTÁZKY

28. Uved'te, či pri plnení úloh štátnej správy je vytváranie podmienok pre používanie jazyka národnostnej menšiny v úradnom styku pre organizačnú zložku Policajného zboru:

- a) bezproblémové
- b) čiastočne problémové
- c) problémové

29. Ak ste označili odpoveď b) alebo c) pri 28. otázke, uved'te dôvod:

- a) nedostatočný počet kvalifikovaných zamestnancov
- b) nedostatočné množstvo finančných prostriedkov
- c) nedostatočná odborná podpora
- d) iné faktory (prosíme uviesť)

30. Uved'te, či organizačnej zložke Policajného zboru boli doručené *podnety z dôvodu porušenia zákona o používaní jazykov národnostných menšín* za obdobie rokov 2015 a 2016 (do 1. júla):

- a) áno
- b) nie

31. Ak ste označili odpoveď a) pri 30. otázke, uved'te celkový počet takýchto podnetov za rok 2015:
.....

32. Ak ste označili odpoveď a) pri 30. otázke, uved'te celkový počet takýchto podnetov za rok 2016 (do 1. júla):

33. Ak ste označili odpoveď a) pri 30. otázke, uved'te čo bolo predmetom takýchto podnetov:
.....

34. Ak ste označili odpoveď a) pri 30. otázke, uved'te ako boli tieto podnety vyriešené:.....

Dátum:

Dotazník vyplnil (meno, priezvisko, funkcia a podpis):

Dotazník schválil (meno, priezvisko, funkcia a podpis vedúceho organizačnej zložky Policajného zboru):

ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
D O T A Z N Í K
pre organizačné zložky záchranných zborov
o používaní jazykov národnostných menšín

Vážená respondentka, vážený respondent,

dovoľujeme si Vás požiadať o spoluprácu pri zisťovaní stavu používania jazykov menšín na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2015 a 2016 (do 1. júla) prostredníctvom vyplnenia tohto dotazníka. Údaje zhromažďuje Úrad vlády Slovenskej republiky pre účely prípravy Správy o stave používania jazykov menšín na území Slovenskej republiky, ktorá je predkladaná vláde Slovenskej republiky.

Dotazník si pozorne prečítajte, správne odpovede zakrúžkujte a doplňte príslušné údaje.

Za spoluprácu Vám vopred ďakujeme.

1. Uved'te názov organizačnej zložky záchranného zboru v štátnom jazyku:

.....

ÚRADNÝ STYK

2. Uved'te celkový počet príslušníkov organizačnej zložky záchranného zboru:

3. Uved'te počet príslušníkov organizačnej zložky záchranného zboru ovládajúcich jazyk národnostnej menšiny:

a) slovom a písmom

b) len slovom

4. Uved'te, či príslušníci organizačnej zložky záchranného zboru používajú pri výkone služobného styku okrem štátneho jazyka aj jazyk menšiny:

a) áno

b) čiastočne

c) nie

5. Uved'te, či príslušníci organizačnej zložky záchranného zboru, ktorí ovládajú jazyk národnostnej menšiny, používajú tento jazyk pri komunikácii s občanmi Slovenskej republiky, ktorí patria k národnostnej menšine:

a) áno

b) čiastočne

c) nie

INFORMOVANIE VEREJNOSTI

6. Uved'te, či sú v budovách organizačnej zložky záchranného zboru uvádzané informácie týkajúce sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov SR aj v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

7. Uved'te, či sú všeobecné informácie slúžiace pre občanov v budovách organizačnej zložky záchranného zboru uvádzané i v jazyku národnostnej menšiny:

- a) áno
- b) čiastočne
- c) nie

ZÁVEREČNÉ OTÁZKY

8. Uved'te, či organizačnej zložke záchranného zboru boli doručené *podnety z dôvodu porušenia zákona o používaní jazykov národnostných menšín* za obdobie rokov 2015 a 2016 (do 1. júla):

- a) áno
- b) nie

9. Ak ste označili odpoveď a) pri 8. otázke, uved'te celkový počet takýchto podnetov za rok 2015:
.....

10. Ak ste označili odpoveď a) pri 8. otázke, uved'te celkový počet takýchto podnetov za rok 2016 (do 1. júla):.....

11. Ak ste označili odpoveď a) pri 8. otázke, uved'te čo bolo predmetom takýchto podnetov:
.....

12. Ak ste označili odpoveď a) pri 8. otázke, uved'te ako boli tieto podnety vyriešené:
.....

Dátum:

Dotazník vyplnil (meno, priezvisko, funkcia a podpis):

Dotazník schválil (meno, priezvisko, funkcia a podpis vedúceho organizačnej zložky bezpečnostného/záchranného zboru):

Príloha č. 6

Zoznam a počet konkrétnych nedostatkov v aplikačnej praxi zákona č. 184/1999 Z. z. identifikovaných na základe dotazníkového prieskumu

Počet nedostatkov	Druh nedostatku v prípade orgánov územnej samosprávy (obce)	Príslušné ustanovenie zákona č. 184/1999 Z. z.
18	neumožnili občanovi Slovenskej republiky, ktorý je osobou patriacou k národnostnej menšine, komunikovať v ústnom a písomnom styku v jazyku menšiny	§ 7b ods. 1 písm. a)
322	neinformovali o možnosti komunikovať v ústnom a písomnom styku v jazyku menšiny	§ 7b ods. 1 písm. a)
10	nevydali rovnopis rozhodnutia a rodný list, sobášny list alebo úmrtný list aj v jazyku menšiny na požiadanie občana Slovenskej republiky, ktorý je osobou patriacou k národnostnej menšine	§ 7b ods. 1 písm. b)
91	nezabezpečili svoje označenie na budove, v ktorej sídli, aj v jazyku menšiny	§ 7b ods. 1 písm. c)
73	nezabezpečili na svojom území označenie obce v jazyku menšiny na dopravných značkách označujúcich začiatok obce a koniec obce	§ 7b ods. 1 písm. e)
164	nezabezpečili na svojom území označenie obce na budovách orgánov verejnej správy v jazyku menšiny	§ 7b ods. 1 písm. e)
184	nezabezpečili na svojom území označenie obce v jazyku menšiny na rozhodnutiach vydaných v jazyku menšiny	§ 7b ods. 1 písm. e)
471	nezabezpečili uvedenie informácií týkajúcich sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov Slovenskej republiky na miestach prístupných pre verejnosť popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny	§ 7b ods. 1 písm. f)
52	neposkytli úradu vlády informácie a písomné podklady na účel správy o stave používania jazykov menšín na území Slovenskej republiky	§ 7b ods. 1 písm. h)
Spolu: 1 385		

Poznámka:

Okrem 493 nedostatkov týkajúcich sa § 7b ods. 1 písm. d) zákona č. 184/1999 Z. z. V týchto prípadoch orgány územnej samosprávy nezabezpečili úradný formulár vydaný v rozsahu ich pôsobnosti aj v jazyku menšiny a vzhľadom na túto skutočnosť, by nevedeli na požiadanie poskytnúť úradný formulár vydaný v rozsahu ich pôsobnosti aj v jazyku menšiny.

Počet nedostatkov	Druh nedostatku v prípade právnických osôb zriadených obcou	Príslušné ustanovenie zákona č. 184/1999 Z. z.
20	neinformovali o možnosti komunikovať v ústnom a písomnom styku v jazyku menšiny	§ 7b ods. 1 písm. a)
18	nezabezpečili svoje označenie na budove, v ktorej sídli, aj v jazyku menšiny	§ 7b ods. 1 písm. c)
21	nezabezpečili na svojom území označenie obce na budovách orgánov verejnej správy v jazyku menšiny	§ 7b ods. 1 písm. e)
14	nezabezpečili na svojom území označenie obce v jazyku menšiny na rozhodnutiach vydaných v jazyku menšiny	§ 7b ods. 1 písm. e)
29	nezabezpečili uvedenie informácií týkajúcich sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov Slovenskej republiky na miestach prístupných pre verejnosť popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny	§ 7b ods. 1 písm. f)
Spolu: 102		

Poznámka:

Okrem 29 nedostatkov týkajúcich sa § 7b ods. 1 písm. d) zákona č. 184/1999 Z. z. V týchto prípadoch právnické osoby zriadené obcami nezabezpečili úradný formulár vydaný v rozsahu ich pôsobnosti aj v jazyku menšiny a vzhľadom na túto skutočnosť, by nevedeli na požiadanie poskytnúť úradný formulár vydaný v rozsahu ich pôsobnosti aj v jazyku menšiny,

Počet nedostatkov	Druh nedostatku v prípade právnických osôb zriadených samosprávnym krajom	Príslušné ustanovenie zákona č. 184/1999 Z. z.
5	neinformovali o možnosti komunikovať v ústnom a písomnom styku v jazyku menšiny	§ 7b ods. 1 písm. a)
9	nezabezpečili svoje označenie na budove, v ktorej sídli, aj v jazyku menšiny	§ 7b ods. 1 písm. c)
8	nezabezpečili na svojom území označenie obce na budovách orgánov verejnej správy v jazyku menšiny	§ 7b ods. 1 písm. e)
5	nezabezpečili na svojom území označenie obce v jazyku menšiny na rozhodnutiach vydaných v jazyku menšiny	§ 7b ods. 1 písm. e)
8	nezabezpečili uvedenie informácií týkajúcich sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov Slovenskej republiky na miestach prístupných pre verejnosť popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny	§ 7b ods. 1 písm. f)
Spolu: 35		

Poznámka:

Okrem 9 nedostatkov týkajúcich sa § 7b ods. 1 písm. d) zákona č. 184/1999 Z. z. V týchto prípadoch právnické osoby zriadené samosprávnym krajom nezabezpečili úradný formulár vydaný v rozsahu ich pôsobnosti aj v jazyku menšiny a vzhľadom na túto skutočnosť, by nevedeli na požiadanie poskytnúť úradný formulár vydaný v rozsahu ich pôsobnosti aj v jazyku menšiny.

Počet nedostatkov	Druh nedostatku v prípade orgánov štátnej správy	Príslušné ustanovenie zákona č. 184/1999 Z. z.
6	neumožnili občanovi Slovenskej republiky, ktorý je osobou patriacou k národnostnej menšine, komunikovať v ústnom a písomnom styku v jazyku menšiny	§ 7b ods. 1 písm. a)
33	neinformovali o možnosti komunikovať v ústnom a písomnom styku v jazyku menšiny	§ 7b ods. 1 písm. a)
21	nezabezpečili svoje označenie na budove, v ktorej sídli, aj v jazyku menšiny	§ 7b ods. 1 písm. c)
46	nezabezpečili na svojom území označenie obce na budovách orgánov verejnej správy v jazyku menšiny	§ 7b ods. 1 písm. e)
81	nezabezpečili uvedenie informácií týkajúcich sa ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti alebo majetku občanov Slovenskej republiky na miestach prístupných pre verejnosť popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny	§ 7b ods. 1 písm. f)
3	neposkytli úradu vlády informácie a písomné podklady na účel správy o stave používania jazykov menšín na území Slovenskej republiky	§ 7b ods. 1 písm. h)
Spolu: 190		

Poznámka:

Okrem 78 nedostatkov týkajúcich sa § 7b ods. 1 písm. d) zákona č. 184/1999 Z. z. V týchto prípadoch orgány štátnej správy nezabezpečili úradný formulár vydaný v rozsahu ich pôsobnosti aj v jazyku menšiny a vzhľadom na túto skutočnosť, by nevedeli na požiadanie poskytnúť úradný formulár vydaný v rozsahu ich pôsobnosti aj v jazyku menšiny.

Jazykové práva, ktorých dodržiavanie je povinné a ich nedodržanie nie je správnym deliktom

Počet nedostatkov	Druh nedostatku v prípade orgánov územnej samosprávy (obce)	Príslušné ustanovenie zákona č. 184/1999 Z. z.
38	neposkytli odpoveď na podanie napísané v jazyku menšiny okrem štátneho jazyka aj v jazyku menšiny	§ 2 ods. 3
5	nevydávali dvojjazyčne, a to v štátnom jazyku a v jazyku menšiny povolenia, oprávnenia, potvrdenia, vyjadrenia a vyhlásenia na požiadanie	§ 2 ods. 5
5	nevydávali rozhodnutie orgánu verejnej správy v správnom konaní okrem štátneho jazyka v rovnopise aj v jazyku menšiny v prípade, že sa konanie začalo podaním v jazyku menšiny	§ 2 ods. 4
5	nevydávali rozhodnutie orgánu verejnej správy v správnom konaní na požiadanie okrem štátneho jazyka v rovnopise aj v jazyku menšiny	§ 2 ods. 4
427	nezverejňuje dôležité informácie uvedené na úradnej tabuli obce, na webovom sídle obce a vo vydávanej periodickej tlači, popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny	§ 5a ods. 2
Spolu: 480		

Počet nedostatkov	Druh nedostatku v prípade právnických osôb zriadených obcou	Príslušné ustanovenie zákona č. 184/1999 Z. z.
1	neposkytli odpoveď na podanie napísané v jazyku menšiny okrem štátneho jazyka aj v jazyku menšiny	§ 2 ods. 3
0	nevydávali dvojjazyčne, a to v štátnom jazyku a v jazyku menšiny povolenia, oprávnenia, potvrdenia, vyjadrenia a vyhlásenia na požiadanie	§ 2 ods. 5
0	nevydávali rozhodnutie orgánu verejnej správy v správnom konaní okrem štátneho jazyka v rovnopise aj v jazyku menšiny v prípade, že sa konanie začalo podaním v jazyku menšiny.	§ 2 ods. 4
0	nevydávali rozhodnutie orgánu verejnej správy v správnom konaní na požiadanie okrem štátneho jazyka v rovnopise aj v jazyku menšiny	§ 2 ods. 4
0	zdravotnícke zariadenie alebo zariadenie sociálnych služieb alebo zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately neumožňuje používanie jazyka menšiny	§ 5 ods. 3
21	nezverejňuje dôležité informácie uvedené na úradnej tabuli obce, na webovom sídle obce a vo vydávanej periodickej tlači, popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny	211/2000 Z. z. § 6 ods. 5
Spolu: 22		

Počet nedostatkov	Druh nedostatku v prípade právnických osôb zriadených samosprávnym krajom	Príslušné ustanovenie zákona č. 184/1999 Z. z.
0	neposkytli odpoveď na podanie napísané v jazyku menšiny okrem štátneho jazyka aj v jazyku menšiny	§ 2 ods. 3
0	nevydávali dvojjazyčne, a to v štátnom jazyku a v jazyku menšiny povolenia, oprávnenia, potvrdenia, vyjadrenia a vyhlásenia na požiadanie	§ 2 ods. 5
0	nevydávali rozhodnutie orgánu verejnej správy v správnom konaní okrem štátneho jazyka v rovnopise aj v jazyku menšiny v prípade, že sa konanie začalo podaním v jazyku menšiny.	§ 2 ods. 4
0	nevydávali rozhodnutie orgánu verejnej správy v správnom konaní na požiadanie okrem štátneho jazyka v rovnopise aj v jazyku menšiny	§ 2 ods. 4
0	zdravotnícke zariadenie alebo zariadenie sociálnych služieb alebo zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately neumožňuje používanie jazyka menšiny	§ 5 ods. 3
9	nezverejňuje dôležité informácie uvedené na úradnej tabuli obce, na webovom sídle obce a vo vydávanej periodickej tlači, popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny	211/2000 Z.z. § 6 ods. 5
Spolu: 9		

Počet nedostatkov	Druh nedostatku v prípade orgánov štátnej správy	Príslušné ustanovenie zákona č. 184/1999 Z. z.
2	neposkytli odpoveď na podanie napísané v jazyku menšiny okrem štátneho jazyka aj v jazyku menšiny	§ 2 ods. 3
0	nevydávali dvojjazyčne, a to v štátnom jazyku a v jazyku menšiny povolenia, oprávnenia, potvrdenia, vyjadrenia a vyhlásenia na požiadanie	§ 2 ods. 5
0	nevydávali rozhodnutie orgánu verejnej správy v správnom konaní okrem štátneho jazyka v rovnopise aj v jazyku menšiny v prípade, že sa konanie začalo podaním v jazyku menšiny	§ 2 ods. 4
0	nevydávali rozhodnutie orgánu verejnej správy v správnom konaní na požiadanie okrem štátneho jazyka v rovnopise aj v jazyku menšiny	§ 2 ods. 4
77	nezverejňuje dôležité informácie uvedené na úradnej tabuli obce, na webovom sídle obce a vo vydávanej periodickej tlači, popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny	§ 5a ods. 2
Spolu: 79		

Jazykové práva, ktorých uplatňovanie stanovuje zákon č. 184/1999 Z. z. ako možnosť

využívajú možnosť	čiastočne využívajú možnosť	nevyužívajú možnosť	Druh možnosti v prípade orgánov územnej samosprávy (obce)	Príslušné ustanovenie zákona č. 184/1999 Z. z.
65	32	415	označenie obce v jazyku menšiny sa v obci uvádza aj pri označení železničnej stanice, autobusovej stanice, letiska a prístavu	§ 4 ods. 3
100	0	48	obec na svojom území označuje ulice aj v jazyku menšiny	§ 4 ods. 4
31	0	41	obec podľa na svojom území označuje miestne geografické značenia aj v jazyku menšiny	§ 4 ods. 4
21	43	527	úradná agenda, najmä zápisnice, uznesenia, štatistiky, evidencie, bilancie, informácie určené pre verejnosť a agenda cirkví a náboženských spoločností určená pre verejnosť okrem matriky, sa vedie popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny	§ 3 ods. 4
155	44	195	kronika obce sa vedie aj v jazyku menšiny	§ 3 ods. 3
30	9	24	príslušníci obecnej polície v služobnom styku používajú okrem štátneho jazyka aj jazyk menšiny	§ 7 ods. 3
38	6	15	príslušníci obecnej polície ovládajúci jazyk menšiny používajú jazyk menšiny pri komunikácii s občanmi Slovenskej republiky, ktorí patria k národnostnej menšine	§ 7 ods. 4
349	124	116	poslanci obecného zastupiteľstva používali na rokovaní orgánu jazyk menšiny	§ 3 ods. 2
114	286	188	rokovanie orgánu verejnej správy sa uskutočňuje aj v jazyku menšiny	§ 3 ods. 1
6	28	540	obec vydáva všeobecne záväzné nariadenia v rámci svojej pôsobnosti popri znení v štátnom jazyku aj v jazyku	§ 4 ods. 8

			menšiny	
504	0	17	oznamy určené na informovanie verejnosti prostredníctvom miestneho rozhlasu alebo prostredníctvom iných technických zariadení sa zverejňujú popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny	§ 5a ods. 1
230	83	98	nápisy na pamätníkoch, pomníkoch a pamätných tabuliach sa uvádzajú popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny	§ 4 ods. 7
Spolu: 1 643	Spolu: 655	Spolu: 2 224		

využívajú možnosť	čiastočne využívajú možnosť	nevyužívajú možnosť	Druh možnosti v prípade právnických osôb zriadených obcou	Príslušné ustanovenie zákona č. 184/1999 Z. z.
1	2	29	úradná agenda, najmä zápisnice, uznesenia, štatistiky, evidencie, bilancie, informácie určené pre verejnosť a agenda cirkví a náboženských spoločností určená pre verejnosť okrem matriky, sa vedie popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny	§ 3 ods. 4
16	10	6	rokovanie orgánu verejnej správy sa uskutočňuje aj v jazyku menšiny	§ 3 ods. 1
23	0	5	oznamy určené na informovanie verejnosti prostredníctvom miestneho rozhlasu alebo prostredníctvom iných technických zariadení sa zverejňujú popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny	§ 5a ods. 1
Spolu: 40	Spolu: 12	Spolu: 40		

využívajú možnosť	čiastočne využívajú možnosť	nevyužívajú možnosť	Druh možnosti v prípade právnických osôb zriadených samosprávnym krajom	Príslušné ustanovenie zákona č. 184/1999 Z. z.
0	0	9	úradná agenda, najmä zápisnice, uznesenia, štatistiky,	§ 3 ods. 4

			evidencie, bilancie, informácie určené pre verejnosť a agenda cirkví a náboženských spoločností určená pre verejnosť okrem matriky, sa vedie popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny	
1	2	6	rokovanie orgánu verejnej správy sa uskutočňuje aj v jazyku menšiny	§ 3 ods. 1
3	0	1	oznamy určené na informovanie verejnosti prostredníctvom miestneho rozhlasu alebo prostredníctvom iných technických zariadení sa zverejňujú popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny	§ 5a ods. 1
Spolu: 4	Spolu: 2	Spolu: 16		

využívajú možnosť	čiastočne využívajú možnosť	nevyužívajú možnosť	Druh možnosti v prípade orgánov štátnej správy	Príslušné ustanovenie zákona č. 184/1999 Z. z.
0	4	76	úradná agenda, najmä zápisnice, uznesenia, štatistiky, evidencie, bilancie, informácie určené pre verejnosť a agenda cirkví a náboženských spoločností určená pre verejnosť okrem matriky, sa vedie popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny	§ 3 ods. 4
9	14	58	rokovanie orgánu verejnej správy sa uskutočňuje aj v jazyku menšiny	§ 3 ods. 1
36	0	17	oznamy určené na informovanie verejnosti sa zverejňujú popri štátnom jazyku aj v jazyku menšiny	§ 5a ods. 1
Spolu: 45	Spolu: 18	Spolu: 151		

využívajú možnosť	čiastočne využívajú možnosť	nevyužívajú možnosť	Druh možnosti v prípade organizačných zložiek ozbrojených bezpečnostných zborov a záchranných zborov	Príslušné ustanovenie zákona č. 184/1999 Z. z.
1	9	8	príslušníci ozbrojených	§ 7 ods. 4

			bezpečnostných zborov ovládajúci jazyk menšiny používajú jazyk menšiny pri komunikácii s občanmi Slovenskej republiky, ktorí patria k národnostnej menšine	
3	2	1	príslušníci Hasičského a záchranného zboru ovládajúci jazyk menšiny používajú jazyk menšiny pri komunikácii s občanmi Slovenskej republiky, ktorí patria k národnostnej menšine	§ 7 ods. 4
Spolu: 4	Spolu: 11	Spolu: 9		